

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji; do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 234 (13.767)

Trst, torek, 16. oktobra 1990

Poslušajmo glasbo!

ADRIJAN SEMEN

S petjem priljubljenega Sloven-
skega okteta, ob 40-letnici njegove
ustanovitve, se nočjo začne letoš-
nja redna abonmajska sezona Glas-
bene matice, že 20. po vrsti. Obse-
gala bo osem koncertov.

Ob upoštevanju že utrjenih pro-
gramskih smernic in z vključitvijo
med izvajalce tudi naših domačih
glasbenih poustvarjalcev, še pose-
bej tistih, ki so izšli iz vrst številnih
gojencev naše glasbene šole, smo
letos pri sestavi programa posvetili
posebno pozornost trem vrhunskim
skladateljem, katerih obletnice smr-
ti se s poudarkom spominja ves
madnarodni glasbeni svet: W. A.
Mozart ob 200-letnici, C. Frank ob
100-letnici in J. Gallus ob 400-letni-
ci (proslavo s koncertom njegovih
madrigalov bomo skušali pripraviti
izven abonmaja).

Po otvoritvenem koncertu Sloven-
skega okteta bodo nastopili še Češ-
ki Simfonični orkester z zborom in
solisti, ki bodo predstavili monu-
mentalno Rossinijevo Stabat Mater,
mojster organist Hubert Bergant,
Kvartet Klima iz Zagreba, vrhunska
pianistka Dubravka Tomšič, prestiž-
ni komorni orkester Slovenicum z
večerom »Mozart in njegovi na-
sprotniki«, uveljavljena tržaška ko-
morna skupina Cappella Civica
(stolni zbor), ki bo prvič naš gost, in
sklenili sezono s koncertom izvr-
stnega Simfoničnega orkestra Slo-
venske filharmonije in solistom na-
šim virtuozom Črtom Šiškovcem.

Kljub vsevečjim finančnim teža-
vam, ki pogojujejo celotno delova-
nje še vedno nepriznane Glasbene
matice, in skromnim sredstvom, ki
jih lahko v tej negotovi situaciji na-
menjamo koncertnim prireditvam,
smo uspeli pripraviti - v to sem
prepričan - privlačno in kakovostno
sezono s široko zasnovanim in raz-
nolikim repertoarjem, ki bo zadovo-
ljal ne le zveste abonente ampak
tudi širše občinstvo, obenem pa po-
trdil dolgoletni nezanemarljivi do-
prinos naše osrednje glasbene usta-
nove vsesplošni kulturni ponudbi v
tržaški pokrajini in njeno vlogo po-
sredovanja glasbenih ustvarjalcev
iz Slovenije italijanskim poslušal-
cem, ki v vedno večjem številu ob-
iskujejo koncerte v Kulturnem
domu.

Da je tako, je pred kratkim potr-
dil glasbeni kritik tukajšnjega ve-
činskega dnevnika, ko je v članku z
naslovom »Ma la Glasbena merita
più di otto«
predstavil letošnjo kon-
certno sezono in podčrtal pomemb-
nost in vlogo naše koncertne dejav-
nosti, ki »že zdavnaj presega ozke
manjšinske okvire in se vključuje
kot pomemben element v raznoli-
kem tržaškem mozaiku.«

O uspešnosti letošnje koncertne
sezone pa bo, prej kot vsaka stro-
kovna recenzija, odločala predvsem
naša zvesta publika, od katere pri-
čakujemo večji odziv; prav bi bilo,
da predvsem starši gojencev glas-
bene šole, bivši in sedanji gojenci
ter vsi tisti, ki jim je pri srcu kultur-
na dejavnost v zamejstvu, nepos-
redno podprejo naše napore tako,
da se odločijo za vpis abonmaja; v
trenutku, ko se ob pomanjkanju
prepotrebni in večkrat obljublje-
nih in zaman pričakovanih podpor
iz javnih sredstev, mora Glasbena
matica soočiti z vsevečjimi finan-
čnimi problemi, ki celo ogrožajo
njeno redno delovanje, bo poveča-
no število abonentov predstavljalo
dragocen prispevek in bodrilo k
nadaljnjemu ustvarjanju; letošnji
koncertni spored je poljuden in raz-
nolik, izvajali ga bodo priznani
umetniki, ki so se uveljavili pri nas
in v svetu in prepričan sem, da bo
resnično privlačen za vse, ne le za
redne obiskovalce koncertnih dvor-
an, ampak tudi za vse tiste, ki se
bodo prvič odločili za plemeniti
užitek, ki ga predstavlja poslušanje
žive glasbe.

Najvišje mednarodno priznanje zagovorniku perestrojke in glasnosti

Gorbačovu nobel za mir

Omogočil je mirni prehod Vzhodne Evrope iz realnega socializma v večstrankarsko demokracijo
Vzpostavil je nove odnose med Vzhodom in Zahodom - Svet mu z zadovoljstvom priznava zasluge

Sovjetski predsednik Mihail Sergejevič Gorbačov

(Telefoto AP)

OSLO, MOSKVA — Mihail Sergeje-
vič Gorbačov je letošnji Nobelov na-
grajenec za mir. To je včeraj dopoldne
v Oslu sporočila Giske Andersen,
predsednica norveške komisije za
podelitev nagrad. V utemeljitvi je na-
vedeno, da je sovjetski predsednik
prejel najvišje priznanje za mir zaradi
svoje vloge v mirovnem procesu seda-
njega časa. »V zadnjih letih, je v odno-
sih med Vzhodom in Zahodom prišlo
do dramatičnih sprememb. Politiko
konfrontacije je zamenjala politika po-
gajanj. Stare evropske države so pri-
dobile svojo svobodo. Upočasnila se je
oboroževalna tekma in priča smo jas-
nemu in aktivnemu razorožitvenemu
procesu in nadzorstvu nad oboroževa-
njem.«

Sodeč po pozitivnih reakcijah iz
vsega sveta je bila letošnja izbira po-
srečena. Ob njem sta poleg drugih
konkurirala še predsednik ČSFR Ha-
vel in voditelj ANC Mandela. Vsi na-
mreč navajajo, da gre Gorbačovu za-
sluga, da se je začelo rušiti »vzhodno
carstvo«
in da ni prehod iz komuniz-
ma v večstrankarsko demokracijo za-
hteval potoke krvi. Brez Gorbačova ne
bi bilo poljske demokracije, češkoslo-

vaške zametaste revolucije, združitve
obeh Nemčij, še prej pa umika iz Af-
ganistana.

»V tem trenutku bi težko našel pri-
merne besede. Ganjen sem.« Običajno
nasmejan in dovtipen Gorbačov je
tuje novinarje presenetil s svojo ga-
njenostjo in razburjenjem. Po začetni
zadregi pa je takoj poudaril, da sta
priznanje prejeli predvsem perestrojka
in glasnost, navedel je tudi, da se bo
10. decembra osebno podal v Oslo po
nagrado. Mednarodno priznanje bo
nedvomno še utrdilo ugled Mihaila
Gorbačova, a to predvsem v tujini. Na
žalost z ugledom ni mogoče rešiti tež-
kih problemov, ki tarejo Sovjetsko
zvezo. Navaden ruski človek je lahko
zadovoljen s takim priznanjem, ki ga
je pred Gorbačovem kot edini sovjetski
državljan prejel še oporečnik Sa-
harov, a to ne bo napolnilo praznih
trgovin, preprečilo eksplozijo družbe-
nega nezadovoljstva. Jegor Ligačov,
največji Gorbačovov ideološki sovraž-
nik, je z nagrado zadovoljen, ker svet
»končno upošteva SZ«. Ljudi v pribal-
tiških in zakavkaških republikah pa
ne preveva zadovoljstvo, sovjetska ob-
last se tu ni izkazala.

V pismu predsedniku Andreottiju je odstop utemeljil z zdravstvenimi razlogi

Notranji minister Antonio Gava odstopil Že danes ga bo zamenjal Vincenzo Scotti

RIM — Notranji minister Antonio Gava je odstopil, že
danes pa bo na njegovo mesto prišel načelnik demokrščan-
ske skupine v poslanski zbornici Vincenzo Scotti, čigar
mesto bi moral prevzeti Gava. Gre torej za golo zamenjavo
stolov, ki naj bi jo spodbudilo Gavovo zdravstveno stanje.
Bivši notranji minister je namreč avgusta dobil močan na-
pad diabetesa, v pismu, s katerim napoveduje svoj odstop
sicer piše, da je krizo dobro prebolel, vendar poudarja, da
je sedaj ministrska služba prezahtevna zanj. Ministrski
predsednik Andreotti mu seveda verjame, še zlasti, ker je
prav včeraj zjutraj kabinetni svet prevzel nove, zahtevne
odločitve v zvezi z bojem proti kriminalu. Šef demokrščan-
ske »velike sredine«
je zato raje nepovedal odstop, ki so ga
komunisti glasno zahtevali potem ko su mu očitali vrsto
neuspehov (bolje rečeno porazov) pri poskusih zatiranja
mafije.

Podobne kritike pa je Gava letos spomladi slišal tudi s
strani republikancev in socialistov, ki so govorili o nepri-
mernih ukrepih prav v trenutkih, ko je organizirani krimi-
nal ponovno dvignil glavo. Nezadovoljstvo se je umirilo
še le po parlamentarni razpravi in nekaterih ukrepih, ki so
zadostili zahteve večine. Slednja je Gavi izrekla zaupni-
co, ki je komunisti niso podprli, prav obratno, v poslanski
zbornici so glasno in jasno zahtevali njegov odstop, protest

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Antonio Gava (levo) in Vincenzo Scotti (desno) si bosta zamenjala funkciji

(Telefoto AP)

Smrt svetovno znanega dirigenta, skladatelja in pianista Svet žaluje za Bernsteinom

Amerika žaluje za »svojem«
dirigen-
tom, svet žaluje za izjemno glasbeno
osebnostjo - pianistom, dirigentom,
skladateljem in pedagogom Leonar-
dom Bernsteinom.

Brez trenutka oddiha je Leonard
Bernstein od daljnega leta 1944, poto-
val po vsem svetu. Ne da bi štedil z
energijo, se je ves poklanjal glasbi, ki
mu je bila življenjski cilj. Zablestel je
v Ameriki, a sprejela ga je tudi Evro-
pa, saj bi takega interpreta ne mogla
spregledati. Bil je morda nekoliko ne-
disciplinirana osebnost, eklektičen,
nepredvidljiv, vedno pa neposreden,
prijeten, da se mu nihče ni mogel upi-
rati. Postal je simbol uspeha, mit.

Zadnjič je dirigiral v Lenoxu 19. av-
gusta (na sliki), ko je poklonil občin-
stvu med drugim Beethovnovi Sedmo
simfonijo, ki je spadala v njegov že-
lezni repertoar.

NA 9. STRANI

Odprava Alpe-Jadran položila orožje

KATMANDU — Iz Katmanduja smo dobili sporoči-
lo, da je prva alpinistična odprava Alpe-Jadran na
Everest zaradi slabega vremena opustila vnovično
osvajanje najvišje gore sveta in vzpon na Lhotse. Čez
dva dni bo odprava zapustila svoje bazno taborišče in
bo čez teden dni že v Katmanduju. Kot smo že obširno
poročali, so člani odprave Andrej in Marija Štremfelj
ter Janez Jeglič 7. oktobra stopili na najvišji vrh sve-
ta, na Mount Everest.

Z volilnimi rezultati v 5 vzhodnih deželah Nemčija še bolj na desni

NA 2. STRANI

Neonacistični republikanerji le za nekaj glasov ob predstavnika na Bavarskem Volitve v novih deželah na vzhodu Nemčije potrdile premoč Kohlovih demokristjanov

BERLIN — Prvi preskus volilcev je kancler Kohl dobro preстал in kar v štirih od petih novih dežel na vzhodu Nemčije je njegova CDU dobila večino, na Saškem celo absolutno, le v Brandenburg so slavili socialdemokrati. Vse to vzbuja pri CDU povsem realna upanja, da se bodo podobni rezultati ponovili tudi na bližajočih se vsenemških splošnih volitvah, ki so predvidene za 4. december. V nedeljo so volili tudi na Bavarskem, kjer je CSU obdržala absolutno večino (54,9 odstotka), le za nekaj glasov pa so mesto v bavarskem parlamentu zgrešili neonacistični republikanerji. Pri tem velja še povedati, da je bavarska SPD s 26 odstotki dosegla najslabši volilni rezultat v svoji zgodovini. Z volilnim uspehom na vzhodu države se je Nemčija pomaknila še bolj na desno, Kohlova CDU pa si je tudi ponovno priborila večino v zgornjem domu nemškega parlamenta bundesratu, v katerem sedijo predstavniki nemških dežel in kjer so v zadnjih mesecih prevladovali socialdemokrati.

Največji uspeh je Kohl doživel na Saškem, kjer je CDU dobila 53,8% glasov, medtem ko je za SPD glasovalo le 19,1% odstotka volilcev.

SPD je večino z 38,3% odstotki dobila v Brandenburgu, kjer so Kohlovi krščanski demokrati le za las ostali pod tridesetimi odstotki. Prepričljivo zmago je CDU slavila še v Turingenu, kjer je dobila 45,4% glasov (SPD 22,8), v Saški-Anhalt z 39 odstotki (SPD 26) in v Meklemburgu, kjer se je 38, 3 odstotka volilcev izreklo za Kohlovo CDU, 27 odstotkov pa za SPD. Relativno dobro so se držali nekdanji vzhodnonemški komunisti PDS (Stranka demokratičnega socializma), ki so v štirih deželah trdno zasidrani na tretjem mestu (na Saškem jih je prehitela liberalna FPD), dobili pa so od 9,7 v Turingenu do 15,7 odsotka glasov v Meklemburgu. Spodnjo mejo 5 odstotkov, ki zagotavlja poslanska mesta, so povsod presegli še liberalci, medtem ko so zeleni svoje predstavnike izvolili le v Turingenu, Saškem in na Bavarskem.

Volilna udeležba je bila povsod dokaj skromna in tako na Bavarskem kot v petih vzhodnih deželah ni presegla 70 odstotkov, saj je na Bavarskem glasovalo 66 odstotkov volilnih upravičencev, v novih nemških deželah na vzhodu države pa 68,7 odstotka volilcev.

Nova demokracija zmagala na grških upravnih volitvah

ATENE — Na nedeljskih upravnih volitvah v Grčiji ni prišlo do presenečenja, ki si ga je želel voditelj Pasoka Andreas Papandreu. Volilci so namreč ponovno podprli kandidate vladajoče konservativne Nove demokracije premiera Konstantina Mitsotakisa, kljub temu da je njegova vlada sprejela nekaj nepriljubljenih finančnih in davčnih ukrepov. Zaradi večinskega sistema zmaga Nove demokracije ni še tako očitna. Pasok upa, da bo v drugem krogu volitev izboljšal svoj položaj, a nima prevelikih izgledov.

Značilen je primer Aten, kjer je nepričakovano zmagal bivši socialist Antonis Tritsis pred igralko Melino Merkuri. Tritsis sedaj vodi neko krajevno skupino, ki je vezana na Novo demokracijo. Konservativci so zmagali še v Patrasu in Heraklionu, v Solunu bodo šli na balotož, v Pireju pa je zmagala združena levica.

Na madžarskih volitvah le 30-odstotna udeležba

BUDIMPEŠTA — Za nedeljske upravnne volitve na Madžarskem je bil značilen absenzizem, saj je na volitve šlo le 29,9 odstotka volilnih upravičencev. Povsem razumljivo so bili zato rezultati presenetljivi. V večjih mestih je namreč zmagala opozicijska Zveza svobodnih demokratov (SZDSZ), ki je v Budimpešti skupaj z Zvezo mladih demokratov dosegla absolutno večino. Podatki s podeželja niso še znani, a tudi tu so baje vladne stranke le s težavo ohranile svoje pozicije. Bolj kot neuspeh vladne koalicije pa politike skrbi sedaj absenzizem. Že res, da so morali Madžari v enem letu, kar šestkrat na volišča, kar je nedvomno prehudu, a vseeno je tak odnos do demokracije presenetljiv.

Prav tako je zanimiv podatek, da so ljudje najraje volili »neodvisne kandidate«, ljudi torej, ki niso pod vplivom strankinih tajništev.

Izrael ne dovoli preiskave OZN o pokolu Palestincev pri mošejah

JERUZALEM — Izrael ne odstopa od trde linije in premier Jicak Šamir je včeraj še enkrat poudaril, da Izrael ne bo dovolil nobeni komisiji OZN, da raziskuje poboj Palestincev, do katerega je prišlo prejšnji ponedeljek. Izraelski »ne« pa je potrdil tudi veleposlanik Tel Aviva v OZN Bein, ki je dejal, da »OZN nima kaj iskati v Jeruzalemu. Preiskava že poteka in to naša, kar je povsem dovolj!«

Razprava o tem zdaj poteka v knesetu, kjer pa je vzdušje še bolj razgorelo sporočilo ministrstva za naseljevanje, ki je najavilo izgradnjo 40 tisoč stanovanj za izraelske naseljence na okupiranih ozemljih in v arabskem delu Jeruzalema. Načrt predvideva izgradnjo osmih naselij, od katerih naj

bi jih pet skoraj popolnoma obkloilo arabski del Jeruzalema.

Vse to kaže, da pritiski in pozivi s celega sveta niso imeli nobenega učinka. Včerajšnji izraelski tisk na vidnih mestih prinaša izjave ameriškega državnega sekretarja Jamesa Bakerja, da lahko pride do precej bolj odločnih akcij proti Izraelu, če ta ne bo spoštoval resolucij OZN. Pri tem je Baker mislil predvsem uporabo pravice do veta v Varnostnem svetu, Izrael pa je Baker tudi opozoril, da s takimi dejanji odvrča pozornost svetovne javnosti od zalivske krize.

Kar zadeva diplomatsko dejavnost, je treba omeniti obisk zunanjega ministra Velike Britanije Douglasa Hurda v Izraelu. Gre za prvi obisk vidne-

ga predstavnika ene od petih stalnih članic VS po sobotni obsodbi pokola Palestincev pri mošejah. Na notranje-političnem prizorišču pa v Izraelu poteka preiskava o teh dogodkih. Včeraj so zaslišali direktorja jeruzalemske policije Turnerja in skupino izraelskih in palestinskih zdravnikov. Po nekaterih vesteh naj bi zdravniki potrdili, da je izraelska policija streljala vseprek na množico in tudi na reševalne avtomobile.

Na zasedenih ozemljih pa ljudje še naprej umirajo. Včeraj so na področju Gaze preklicali policijsko uro in Palestinci so spet začeli demonstrirati. Prišlo je do spopadov, v katerih je v Kan Junisu pod streli okupacijskih sil padel 60-letni Palestinec.

Iz Iraka šibki znaki popuščanja do Kuvajta

BAGDAD — Kuvajtska vlada v izgnanstvu je izjavila, da je pripravljena na pogajanja z Irakom, v primeru, da slednji umakne vsaj del svojih čet iz Kuvajta. Kuvajtski naftni minister Saleem Al Amiri je na tiskovni konferenci v Džedi, kjer poteka kuvajtski ljudski kongres, izjavil, da je njegova vlada pripravljena pogajati se tudi za otoka, ki sta v bistvu povod iraške invazije in ki Iraku pomenita širši izhod na morje.

Bagdad pa je prav včeraj svojim doposlaništvom poslal novo zemljepisno karto države, ki zaobjema tudi Kuvajt. Čeprav gre za neuradni zemljevid, so opazovalci pozitivno ocenili dejstvo, da prvič od invazije ni na njem začrtano celotno kuvajtsko ozemlje, temveč

samo tisti njegov del, ki neposredno meji z morjem. Nekateri tuji opazovalci so obe potezi, izjavo kuvajtskega ministra in »krčenje« meje s strani Iraka, ocenili kot pomenljiv, čeprav skrajno previden korak v medsebojnem zblizevanju.

Kuvajtski naftni minister Al Amiri pa je s tujimi novinarji govoril tudi o cenah nafte. Dejal je, da so podražitve, ki so presegle štirideset dolarjev za sod, neupravičene, saj so primanjkljaj, ki ga je povzročil embargo v odnosih z Irakom, nadomestile druge države. Višanja cen, meni minister, ni nikakor mogoče povezati s zmanjšano dobavo, saj sta povpraševanje in ponudba še vedno uravnovešeni.

Kronika je včasih mnogo bolj neusmiljena od komentarija

Dragi direktor, ker me poznaš, dobro veš, da mi je na splošno težko izreči pohvale o časopisnih informacijah v naši državi. Tokrat pa moram izraziti svoje zadovoljstvo ob vašem poskusu »plavanja proti toku« in proti splošnim težnjam ne samo italijanskega tiska, kar se je že večkrat zgodilo v zadnjem obdobju in ki je prišlo do izraza v Primorskem dnevniku. Ni naključje, da je vaš naslov o tragičnih dogodkih v Jeruzalemu že sprožil številne polemike.

Poudariti hočem, kako se je vaša izbira uravnovešene-ga naslova postavila po robu uniformiranju, ki je apriorno kriminaliziralo Izrael na vseh italijanskih in evropskih časopisih. Bil je to iracionalen delirij, ki je šel od pogrošnega posploševanja do najbolj odkritega antisemitizma.

Kdo si je upal bralce spomniti na kočljivo zapletenost položaja države, ki je v bistvu v vojni od svojega rojstva in kljub temu predstavlja edini demokratični režim, ki jamči tudi arabskim državljanom njihove politične pravice, ki jih povsod drugod kratijo?

Kdo si je upal samo navesti, ne da bi zato opravičeval mrtve, ki niso nikoli opravičljivi, da je izraelska policija posegla, ko se je 3 tisoč Palestincev zagnalo v 40 židovskih integralistov?

Kdo si je upal reči, da ne bi vsaka evropska policija v takem nemočnem položaju napravila pokola, če bi se podobno metanje predhodno zbranega kamenja z Zida žalovanja na vernike zgodilo na Trgu sv. Petra ali na kakem drugem svetem kraju?

Vaš članek je bil enostavna »kronika«, tista stara, dobra kronika, ki je je vedno manj v naših časopisih; mnogim namreč kronika ne ugaja. Posebno vsem tistim, ki so leta in leta povzdigovali različna tako imenovana »osvobodilna gibanja« v tretjem svetu, pa so se le pokesali (po naukih, ki jih je Sartre dajal vse življenje evropskim intelektualcem), ker niso pravočasno spoznali »rabljev« teh narodov. Od Vietnama do Etiopije, Kube in Irana, celo tisk je kot »liderje« imenoval tiste, ki so bili navadni diktatorji, bolj ali manj krvoločni in kulturno izbrani. Naj je bil Fidel Castro ali Gadafi, Ceausescu ali Pol Pot, črnobela logika se hoče vsiliti tudi Palestini. Dragi direktor, vem, da mi bodo še enkrat pripisali pripadnost Mosadu, mene zanima samo, da bi naši mirno rešitev vprašanja zasedenih ozemelj in Palestincev, ki so jih leta in leta kruto klali njihovi »arabski bratje«. Vem tudi, da ta rešitev ne sme izkivljati obstoječe stvarnosti in prav tako ne uničiti izraelske države.

Hvala

Paolo Ghersina

Sabor o rešitvi krize v državi

ZAGREB — Hrvaški sabor je skupščini Jugoslavije včeraj poslal deklaracijo o splošnih načelih in postopku za sklenitev novega dogovora med jugoslovanskimi republikami. Pred začetkom postopka za sklenitev novega dogovora je treba povsod izvesti svobodne, večstranske volitve, da bi lahko tako organi oblasti zakonito sodelovali pri postopku sklepanja tega dogovora. Zvezni, republiški in pokrajinski organi oblasti se obvezujejo, da bodo spore o prihodnji ureditvi države reševali po mirni poti, s pogajanjem in demokratičnimi metodami, je zapisano v deklaraciji hrvaškega sabora. Državna kriza v Jugoslaviji je postala že tako nevarna, da je treba nujno začeti sklepati dogovor o prihodnjem življenju, sicer grozijo državi spopadi, izredno stanje in državljanska vojna, meni sabor Hrvaške.

Romarji so se izognili kninskim prenapetežem

KNIN — Danes živi Knin v pričakovanju »romarjev«, ki že nekaj časa obljublajo, da bodo pri odhodu v Zagreb na otvoritev spomenika banu Jelačiću šli skozi Knin in da bodo zasadili hrvaško zastavo s šahovnico na kninski trdnjavi. Največ jih pričakujejo iz Splita oziroma iz Dalmatinske Zagore, Imotskega in okoliških naselij zato so ceste v smeri proti Splitu ves dan zaprte in zastražene. V popoldanskih urah je svet narodnega upora iz Knina izdal razglas in ga poslal predsedstvu republike Hrvaške in Jugoslavije, zveznima sekretariatom za ljudsko obrambo in notranje zadeve ter mednarodni javnosti.

V njem poziva hrvaški narod, ki namerava v Zagreb, naj se izogne območjem srbskih občin. Napovedani prihod v Knin bi srbski narod na Hrvaškem razumel kot grožnjo in poskus ponovitve dogajanj iz leta 1941, piše v razglasu. Pozno zvečer so sporočili, da se je več tisoč Dalmatincev odpravili na proslavo v Zagreb po Jadranski magistrali, po Karlobagu ter Duvna in Banja Luke. Hrvati so torej še enkrat pokazali treznost in se izognili spopadom s srbskimi prenapeteži. Vprašanje je le, koliko časa bo zdrava pamet, vsaj na eni strani, prevladovala.

Notranji minister Gava odstopil

NADALJEVANJE S 1. STRANI

pa se je zavlekel do poznega poletja.

Gavov odstop pa sovпада z ostro polemiko, ki se je ponovno razvila znotraj vladne večine. Dejstvo je marsikomu vzdudilo sum, da bodo ministrov odstop izkoristili za napoved vladne krize. Kot vselej je takoj posegel Andreotti, ki je po krajših telefonskih posvetovanjih takoj imenoval namestnika, tolikšno »naglico« pa je opravičil rekoč, da to pot pač ni šlo za izraz nezadovoljstva, saj je Gava v svojem pismu še poslednjič izrazil vso podporo Andreottijevi vladi. Kljub netravmatičnosti odstopa pa se stanje v vladni večini ni prav nič izboljšalo. Republikanci, socialisti in liberalci se še naprej prepirajo: La Malfa zavrača Craxijeve očitke in mu jih v bistvu vrača, proti La Malfi pa je tokrat nastopil podtajnik pri predsedstvu vlade Cristofori. Meni namreč, da bi moral biti republikanski tajnik doslednejši z linijo

svoje stranke, kar je izpadlo kot vabilo k zamejnaji tajnika, česar pa ni nihče vzel resno.

Če je v vladni koaliciji vroče, ni nič manj sproščeno v vrstah KPI. Komunistično glasilo L'Unità je včeraj objavilo anketo, ki je pokazala, da se velika večina članov partije strinja z novim simbolom oziroma z Occhettovim predlogom. Strankina manjšina je takoj reagirala: Garavini je prepričan, da bo stranka kmalu izgubila značilnosti demokratičnosti, če se bo opirala na ankete. Fronta za »NE« pa medtem pripravlja enotni dokument, da bi poudarila razhajanja, ki so v strankini večini vse bolj vidna. Cossutta, Ingrao, Natta, Tortorella in Chiarante namreč ne izključujeta, da se bo kongresna razprava večine opirala na tri različna izhodišča, katerih edini skupni imenovalec bosta novo ime in simbol Demokratske stranke levice.

G. R.

Brez demokratizacije nobene ameriške pomoči za Srbijo

WASHINGTON — V odboru za usklajevanje zunanjih zadev ameriškega senata so soglasno sprejeli amandma, s katerim prepovedujejo vsako ameriško pomoč katerikoli jugoslovanski republiki, ki do zdaj še ni izvedla demokratičnih volitev, ali tisti, v kateri kršijo človekove pravice.

Amandma sta predložila senatorja D'Amato in Nickles ob delni podpori senatorjev Dolea in Pella. Amandmaji so usmerjeni predvsem proti republiki Srbiji zaradi njene politike do Albancev na Kosovu.

Predlog amandmaja določa, da se prepoved pomoči nanaša tudi na tehnično pomoč. Prav tako nalaga, da ameriški predstavniki glasujejo v svetovni banki in bančnih ustanovah proti posojilom Jugoslaviji. Predloženi amandma pa zagotavlja, da lahko dobijo pomoč republike, ki so izvedle demokratične volitve in ki niso kršile človekovih pravic.

Pravzaprav gre za amandma, ki ga je del kongresnikov oziroma senatorjev na »kongresnem grčju« že dalj časa napovedoval. Sodu pa je verjetno izbil dno

incident oziroma »sprejem«, ki ga je nedavno doživel senator Bob Dole na Kosovu. Pri predlaganju amandmaja so bili namreč najodločnejši prav tisti senatorji, ki so se »na kraju samem« prepričali, kako je s kršenjem človekovih pravic v Jugoslaviji in kako je tudi sicer z jugoslovansko politično sceno. Amandma seveda še nima zakonske moči. Zanj je potrebno soglasje celotnega senata in predstavnškega doma kongresa. Po tej proceduri pa bi ga moral podpisati še predsednik ZDA.

propagandno obvestilo

Z novim preparatom Švicarski lekarnarji se borijo proti plešavosti

BASEL — Sedaj je že resničnost: obsojeni na plešo se lahko lotijo reševanja problemov s svojimi lasmi tako, da se prepustijo učinkovanju znanstveno testiranih proizvodov.

Raziskovalci laboratorija družbe Labo v Baslu, kjer je sedež največjih kemijskih velikanov, so namreč izdelali preparat z veliko koncentracijo nikotenila (asociacija dveh sinergičnih molekul in sredstva za razširjanje žil za zunanjo rabo), katerega formulacija je, kot kaže, sposobna zaustaviti izpadanje las in spodbuditi njihovo rast v vseh treh fazah njihovega fiziološkega razvoja. Nov proizvod je testiral profesor Ernst Fink s Therapy and Performance Research Institute v Erlagnu, istočasno z njim pa tudi italijanski dermatolog dr. Murano s Poliklinike S. Giorgio. Le-ta je ugotovil, da je bil test uspešen pri 73 odstotkih obravnavanih primerov.

Po prvi distribuciji v švicarskih lekarnah in po pozitivnem odzivu lekar-narjev, je nov preparat sedaj prišel tudi v nekatere italijanske lekarne.

Ali je razviti svet res pred recesijo?

NEW YORK — Recesija je za vogalom: čeprav je zapaziti v svetovnem gospodarskem ciklu še zmerno napredovanje, osrednji ekonomski kazalniki najavljajo, da bo rasti kaj kmalu konec. To je bilo slišati v krogih Conference Boarda, kjer pripominjajo, da se bo gibanje tako imenovanih hiperindeksov ustavilo pri ničli v enajstih industrijsko razvitih državah. Dejstvo, da je ta napoved na las podobna napovedi izpred treh mesecev, samo še potrjuje, da se je težnja k počasnejši gospodarski rasti v razvitem svetu pokazala še pred izbruhom krize, ki jo je izzval Saddam Husein v Perzijskem zalivu zasedbo Kuvajta.

Edgar R. Fiedler, podpredsednik Conference Boarda, h gornjemu dodaja, da gre za ciklično poslabšanje, ki pa bo seveda to pot še toliko občutnejše, ker mu je treba prišteti tudi negativne posledice bližnjevzhodnih dogodkov.

Kar zadeva izrecno Evropo, sicer Fiedler meni, da nam ni treba biti posebno črnogledi. »Njeno gospodarsko kompozicijo vleče francoska lokomotiva,« pravi podpredsednik Conference Boarda in navaja, da se francoski ekonomski hiperindeks viša za 4% na letni osnovi. Ustrezni nemški indeks

narašča v razmerju 2%, italijanski pa se je praktično ustavil. Najslabše se ima vsekakor Velika Britanija, kjer se je hiperindeks znižal za 2%.

Glede pacifiškega območja vedo povedati pri Conference Boardu, da se suče količnik letne gospodarske rasti na Japonskem okoli 1%, medtem ko je južnokorejski običal na mestu. Avstralija je ubrala rakovo pot, saj znaša ta čas težnja njenega indeksa minus 4% letno.

V Združenih državah Amerike niha letna rast pri 1%, toda posamični veliki podjetniki so dokaj pesimistično razpoloženi. Med konferenco v Hot Springsu v zvezni državi Virginii so brez dlak na jeziku povedali, da njihova podjetja poslujejo v tipičnem »recesijskem ozračju«. Willard Butcher, predsednik slovite Chase Manhattan, je tako in podobna trdila utemeljil z okoliščino, da se število nesolventov na področju poslovanja s kreditnimi karticami neprestano veča in to da je značilno znamenje gospodarske recesije. Sicer pa je ameriško podjetništvo hudo zaskrbljeno zaradi negotovosti okoli nadaljnjega razvoja krize v Perzijskem zalivu, kakor tudi zaradi težkega zveznega primanjkljaja.

Delnice vedno manj vabljive, ker družbe skoparijo z dividendami Borzi se majo podlaga Varčevalci utegnejo usmeriti svoje investicije v konvertibilne obveznice

Po poldrugem letu polemičnega razpravljanja v zbornici in senatu Končno zakon antitrust

RIM — Končno ima tudi Italija zakon antitrust, ki naj ščiti svobodno konkurenco pred prevlado monopolov. Zakon je formalno že v veljavi, praktično pa bo šele čez kak teden, ko bodo umestili predsednika in štiri člane organizma, ki bo jamčil spoštovanje predpisov o prosti tržni konkurenci. Organizem petih garantov bo deloval »popolnoma avtonomno« in »popolnoma samostojno« ocenjeval ter razsojal, imenovala pa ga bosta sporazumno predsednika poslanske zbornice in senata.

Predsednika bodo izbrali med osebnostmi, ki so znane po svojih neodvisnih pogledih in so že bile na odgovornih institucionalnih položajih. Člani pa bodo iz vrst državnega sveta, računskega dvora ali kasacijskega sodišča oz. rednih univerzitetnih docentov (ekonomija ali pravo) in vidnih osebnosti na gospodarskem področju. Njihov mandat bo sedemleten in jih ne bo možno potrditi, prav tako ne bodo smeli opravljati nobene poklicne ali konzulne dejavnosti, niti ne biti kakorkoli že zaposleni.

Zakon antitrust (št. 287 iz dne 10. oktobra letos) je bil objavljen v

Uradnem listu št. 240 iz dne 13. oktobra po poldrugem letu polemičnih razprav v parlamentu. Predložil ga je minister za industrijo Adolfo Battaglia in sicer 26. julija 1988: v senat je priromal tri dni pozneje, a senatorji so ga odobrili (s popravki) 16. marca 1989. Nič manj lažji ni bil iter v poslanski zbornici, ki je vrnila zakonsko besedilo senatu za dokončno odobritev 27. julija, nakar je zadnjo besedo izrekla 27. septembra letos senatna komisija za industrijo.

Najbolj sporno je bilo vprašanje, koliko sme biti industrijec soudeležen pri kapitalu kreditne ustanove. Končna verzija člena 27 predvideva glede problema, kdaj obstaja in kdaj ne nadzorstvena obveza, da ta obstaja tudi v primeru, ko en sam ali več družabnikov, združenih v sindikatu, poseduje več kot eno četrtino skupnega števila navadnih delnic ali deležev oziroma več kakor eno desetino, če gre za družbe, ki so kotirane na borzi.

Kršilci bodo plačali globo do 10% letnega poslovnega prometa, v hudih primerih pa bodo morali celo za 30 dni zapreti podjetje.

Evropska skupnost misli na dodatno obdavčitev naftnih derivatov Špekulacije bo možno preprečiti s skladnejšo energetske politiko

NEW YORK — Petrolej se je včeraj spet pocenil. Na newyorški blagovni borzi je cena sorte wti (West Texas Intermediate) proti dobavi v novembru že na začetku padla za 1,5 dolarja na 38,95 dolarja za sod proti 39,65 v petek. V Londonu je kotacija brenta s Severnega morja (november) prav tako zdrknila z 39,65 na 38,37. Kolebanje se torej nadaljuje in je jasen odraz špekulacij, kar samo še potrjuje nujno po sprejetju učinkovitih, daljnosežnih ukrepov in to tudi ob upoštevanju tez, ki jih iznašajo sami proizvajalci. Pri kartelu OPEC upravičeno zatrjujejo, da morajo države uvoznice začeti segati tudi po svojih strateških zalogah nafte, kajti izvozniki jih ne bodo v nedogled reševali. In v resnici je Savdska Arabija zdaj zmanjšala proizvodnjo: potem ko so jo povečali, da bi krili presežno povpraševanje, se pravi potrebe vojnih ladij in letal, ki so jih poslali Američani in drugi v Perzijski zaliv, so od včeraj pri savdskoarabski državni petrolejski družbi (Saudi Arabia Marketing Refining Co. - SAMAREC) začeli spet črpati toliko črnega zlata kot pred iraškim napadom na Kuvajt 2. avgusta. Konec avgusta se je vzpela proizvodnja družbe SAMAREC na kakšnih 450.000 milijonov sodov na dan proti 350.000 pred 2. avgustom.

Ne samo, v osrednjem, puščavskem delu Savdske Arabije so odkrili novo ogromno ležišče nafte, s katerim naj bi povečali za 20% celovito razpoložljivost s črnim zlatom. Že zdaj razpolaga Savdska Arabija z 257 milijardami sodov zaloga, kar je dvakrat in pol več od iraških in desetkrat več od ameriških.

Kuvajtski petrolejski minister Rašid Salem Al-Ameeri je medtem zanikal napoved bivšega savdskoarabskega ministra Ahmeda Zakija Jamanija, po kateri naj bi se cena petroleja dvignila na 100 dolarjev za sod v primeru vojaškega

spopada v Perzijskem zalivu. Kuvajtski minister trdi, da to sploh ni mogoče, ker je nafte več kot dovolj in ker je treba njeno podražitev od začetka avgusta sem pripisati zgolj bojazni pred vojno oziroma posledičnim špekulacijam.

Kakorkoli že, nekaj bo treba vendarle ukreniti; tudi v Evropi, kajti zdajšnja kriza bo našo celino bolj prizadela kakor koga drugega, na primer Japonce — ravno včeraj so se v Tokiu pohvalili, da je učinek podražitve nafte na njihovo gospodarstvo bil do zdaj razmerna blag. Portugalec Antonio Cardoso e Cuna, ki je v izvršni komisiji Evropske skupnosti zadolžen za energetske problematiko, zatrjuje, da je treba čimprej in čimbolj uskladiti energetske politiko znotraj dvanajsterice. To je bilo potrebno sicer že pred časom, zdaj pa, po izbruhu zalivske krize, je to nujno. Pristojne oblasti ES imajo po njegovem mnenju danes prav malo sredstev, s katerimi bi lahko ublažile skokovito kolebanje (bolje rečeno: naraščanje) cen petroleju oziroma derivatom, kakršno se pojavi v takih primerih, kot je zdaj položaj na Bližnjem vzhodu. Izhod iz slepe ulice vidi Cuna v enotni energetske politiki ES, kajti edinole na ta način bi mogla Skupnost učinkovito posegati na tržišče z energetskimi surovinami in preprečevati špekulacije, kakršne so izzvale zdajšnji porast petrolejskih kotacij. Komisija ES razmišlja o možnosti oblikovanja novih intervencijskih zaloga nafte pa tudi o dodatnem obdavčenju energetskih proizvodov in podobnih ukrepih za spodbujanje k varčevanju z energijo. Ko bi ostalo pri starem, ko namreč ne bi drastično ukrepali, bi politična nestabilnost na Bližnjem vzhodu povzročila še mnogo hujšo krizo na energetskem področju. Podrobnosti načrtovanih pobud bi morala Komisija objaviti proti koncu tega meseca.

Zaradi odložitve občinskega davka ICI Zvišanje količnikov za katastrske rente

RIM — Količniki, ki so potrebni za ovrednotenje katastrskih rent, se bodo verjetno še letos povišali za 15% do 20%. Povišek bo retroaktiven, kar pomeni, da bo veljal že začenši s 1. januarjem letos, da bi lahko Država že v prihodnjem letu vnovčila lepe denarje. Tako vsaj kaže dozdašnja razprava v pristojni senatni komisiji, ki obravnava zakonski osnutek o davčni avtonomiji krajevnih ustanov.

Količnike hočejo čimprej povišati zato, da bi zapolnili vrzel 3.000 milijard lir, ki jo je povzročila v državni blagajni odgoditev uvedbe novega občinskega davka na nepremičnine ICI na leto 1992. Ne samo, višji količniki vplivajo avtomatično tudi na davke IRPEF, IRPEG in ILOR pa še na registrski davek, a to pomeni v denarcih svežih 15.000 milijard lir! Z uvedbo predjuma ILOR na nove katastrske rente, ki bi bila alternativna zvišanju količnikov, potemkako očitno ne bo nič.

Pojutrišnjem zvečer v Trstu na pobudo deželnega LED Posvetovanje o trgovini

TRST — Analiza trgovskih centrov s pomočjo izkušenj zainteresiranih: tako nekako se glasi naslov okrogle mize, ki jo bo priredil LED (Laboratorio regionale di economia della distribuzione) pojutrišnjem, 18. oktobra, ob 20. uri v krožku tržaških trgovcev v Ul. San Nicolò 7. Okroglo mizo narekuje, kakor piše v tiskovnem sporočilu LED, okoliščina, da se v Julijski krajini vse hitreje razvijajo novi blagovni centri, kar pa postavlja trgovce pred določene izbire, ki niso vselej preproste.

Predsednik LED (ustanovljenega leta 1988) Roberto Rosini je označil okroglo mizo kot lepo priložnost za to, da se trgovci seznanijo tako s prednostmi kakor z negativnimi platmi glede izbire, kako in kam nastaniti trgovino v sklopu trgovskega centra. Na posvetu bo sodeloval tudi Giovanni Defranceschi (predsednik družbe Trends, ki upravlja sedem trgovskih centrov v Venetu).

Prav posebno obetavno je dogovarjanje z Madžarsko, medtem ko se razvijajo stiki z Jugoslavo še zmerom samo na formalni ravni EFTA utrjuje vezi z vzhodnoevropskimi državami

Evropsko združenje za svobodno trgovino (EFTA), je neglede na napovedi o njegovi združitvi z Evropsko gospodarsko skupnostjo, zmeraj bolj živahno v gospodarskih vezeh in pobudah na naši celini. Te pobude so se povečale zlasti v zadnjem času, ko vzhodnoevropske države iščejo stike in seveda najboljše možnosti, da bi se tudi same, s pomočjo obstoječih evropskih gospodarskih institucij, uveljavile na tako rekoč prostem trgu.

Združenje EFTA je med drugim pobudnik ideje o ustanovitvi EES-a, Evropskega gospodarskega prostora, o čemer se govori dejansko od letošnje pomladi; v tem ima soglasje Evropske skupnosti, podporo pa uživa tudi pri skupini nevtralnih in neuvrčenih držav Evrope. V gospodarskih krogih trdijo, da je bila EFTA dosedaj v prizadevanjih za oblikovanje EES-a še najbolj iniciativna.

Značilno za EFTA je zdaj predvsem to, da se usmerja na Vzhod; deželam tega dela Evrope ponuja razne možnosti sodelovanja, pri čemer pa je sila prožna. V kratkem bodo ustanovili mešani odbor EFTA-Madžarska, s čimer se bo slednja vključila v politiko EFTA. Toda ne kot članica, pa tudi ne kot pridružena članica, pač pa kot, kakor temu pravijo, »aktiven član« v snavanju bilateralnega območja svobodne trgovine.

Gre, kakor so menili prejšnje dni v Budimpešti, za »stvarne cilje« neglede na to, kakšen je formalen odnos posameznih držav do EFTA. Madžarska je dejansko prva vzhodna, pa tudi srednjeevropska država, ki se je pridružila združenju EFTA. Stiki med njima pa bodo, sodeč po uvodnih pogovorih, pa tudi po že okvirnem dogovoru, karseda pestri. Zaobjemali bodo široko pahljačo blagovne menjave, določbe o industrijskem, tehnološkem in znanstvenem sodelovanju, sporazum o transportu, poseben sporazum celo o varstvu okolja in še marsikaj.

V Budimpešti ocenjujejo, da so vezi, ki jih bodo stikali med Madžarsko in EFTA, »bogate in obetavne«. Zasnovane pa bodo tako, kakor navaja madžarski strokovnjak Pletory, da bodo koristne tako za skupnost, kakor za državo. Mešani odbor EFTA-Madžarska je nastal v okviru dogovora, ki so ga ministri držav, članic EFTA, sprejeli letos junija v Göteborgu na Švedskem. Tedaj so podpisali pravzaprav skupno Deklaracijo o sodelovanju ne le z Madžarsko, marveč tudi s Poljsko in Češko-lovaško federacijo. Uresničevanje Deklaracije je pričela Madžarska.

V krogih EFTA z zadovoljstvom ugotavljajo, da so s tem začeli graditi tako rekoč institucionalne stike tudi s članicami bodočega Evropskega

gospodarskega prostora. Gre potemkako za še kako pomembne kamenčke v evropskem gospodarskem mozaiku, ki naj bi skozi posamezne stike, sporazume in skupnosti postajal zmeraj bolj privlačen.

Nekaj pa velja reči o Jugoslaviji, saj je znano, da si ta že dolgo prizadeva navezati stike z EFTA (nekaj strankarskih sporazumov je že sklenila, pa tudi dobila je manjši kredit). No, ne bi bilo prav, če bi njene stike z EFTA ocenili kot stagnacijske, v vsakem primeru pa je res, da se »dejansko« ne premikajo in da se ves čas v bistvu razpletajo v formalni sferi. Pogovori med predstavniki EFTA in Jugoslavije bodo spet, kakor napovedujejo, novembra v Švici, trajali pa bodo določen čas, vsaj do prihodnje pomladi, ko utegnejo podpisati kak dogovor. Madžarska na primer pa bo že pred koncem letošnjega leta »aktivna izvajalka« göteborgske deklaracije, ki jo gospodarski strokovnjaki imajo za daleč bolj pomembno listino, kot na primer bergensko, s katero so pred leti sklenili nekako »zegotovilo« o sodelovanju z Jugoslavijo. Glavni sekretar EFTA George Reisch je te dni spet rekel, da ni primerjave med tema dvema dokumentoma. Slednji, bergenski, da je »preveč zaprt« in da ga ovirajo birokratske klavzule.

MIRO KOCJAN

MILAN — Borzni posli so za male varčevalce v Italiji vse manj donosni: finančno tržišče postaja zmeraj bolj selektivno in »nagrajuje« v prvi vrsti špekulante, a družbe, ki so kotirane na borzi, zahtevajo od delničarjev več denarja, kakor pa ga delijo mednje v obliki dividend. Takšen izgleda identikit milanske Piazza Affari, ki izhaja iz 43. poizvedovanja študijskega urada Mediobance (prvo sega v leto 1947, ko je imel ta zavod tudi svojo prvo skupščino). Resnici na ljubo je stanje ta čas malce boljše, kot ga prikazuje študija (500 strani), kajti ta obravnava obdobje do 30. junija letos, ko še ni bilo zalivske krize, zaradi katere je milanski borzni indeks MIB strmoglavil do najnižje ravni po letu 1987.

Publikacija Mediobance z naslovom »Indeksi in podatki o investicijah v vrednostne papirje, kotirane na italijanskih borzah« zajema celo vrsto razpredelnice in grafikonov, ki ponazarjajo gibanje vrednotnic (na primarnem in drugotnem tržišču) v zadnjih petih desetletjih na osnovi številok o kapitalizaciji, dividendah, razmerju med ceno in prihodkom, kupoprodajnih ponudbah in kapitalnih operacijah. Letos vsebuje študija prvič tudi posebno poglavje o warrantu.

Že na začetku poizvedovanja je opaziti, da so se značilnosti borze v zadnjih letih bistveno spremenile in da blue chipi (vodilne delnice) ne dajejo več takšnega zadoščenja kot v preteklosti. Če bi na primer 3. januarja 1938 investirali 1 liro v delnice Generali, bi imeli 30. junija letos od tega 34.523,41 lire, kar pomeni povprečen leten donos 22% proti letnemu porastu življenjskih stroškov za 13,9%. Skratka: na podlagi kazalnikov o kapitalizaciji, ki so jih izdelali strokovnjaki Mediobance, bi znašal letni donos od investicije na realni osnovi 8,1%. Če pa bi to liro investirali v Generali 2. januarja 1989, bi imeli sredi letošnjega leta 0,99 lire in bi bil torej donos negativen v razmerju do inflacije. Podobno bi bilo z delnicami Ras (0,77 lire), Fondiaria (0,94), Snia (0,96), Montedison (0,98), Pirelli SpA (0,94) in še zlasti za Olivetti (samo 0,72 lire), medtem ko bi bilo rahlo bolje z delnicami Fiat (1,04 lire) in Ferfin (1,01). Mnogo bolj zadovoljni bi bili konec junija letos varčevalci, ki bi v omenjenem poldrugem letu investirali eno liro v delnice Fabbric priv. (3,16 lire), Föchi (3,54), De Ferrari (3,07) in v številne varčevalske delnice, od Cige (2,89) in Saesa (2,85) pa do Italmobiliareja (2,82).

Borza postaja torej, kot rečeno, čedalje selektivnejša, medtem ko delničarske družbe vedno bolj zavirajo odstotno rast dividend: leta 1989 so jih razdelile za 5.819 milijard lir, kar je 11,5% več kot leto poprej (5.220 milijard lir), medtem ko je znašal ustrezeni porast 1988. leta 12,3%, 1987. leta 15,1% in delnice, ki so 43,4%. To pomeni, da delničarjem odslej ni pričakovati izboljšanja...

Družbe so potemkako vse bolj stiske, značilno pa je, da zahtevajo od delničarjev, naj bodo radodarni. Že samo v prvem letošnjem polletju so nabrale na njihov račun več kot 6.678 milijard lir sredstev, kar znaša več kot v vsem letu 1989 (6.279 milijard lir) in celo trikrat več kot leta 1988 (2.657 milijard lir).

Značilna pa je tudi in še predvsem okoliščina, da se konkurenca med Borzo in Državo v prizadevanjih za privabitev čim večjega števila varčevalcev neprestano zaostruje in to v korist Države. Navajamo primer: v razdobju od začetka januarja 1989 do konca junija 1990, ki je bilo za milansko borzo konec koncev še kar ugodno, se je indeks Mediobanca povzpel za 16,39%, a istočasno se je čisti donos nekaterih serij zakladniških kreditnih pisem, ki so jih kupili varčevalci na drugotnem tržišču prve dni lanskega leta, povečal tudi za več kot 15%. V bistvu gre za paritetičen odnos, ki pa je spričo letošnjega poletnega borznega poloma samo v prid državnim papirjem.

Toda slabši delniški trend bi utegnil narekovati marsikateremu malemu varčevalcu tudi preusmeritev investicij v konvertibilne obveznice. Mediobanca študija utemeljuje to z naslednjim zgovornim primerom: če bi 2. januarja 1989 investirali eno liro v »Mediobanca serie speciale Italcementi 1985/1995«, bi imeli 29. junija 1990 povprečen čist leten donos v višini 75,50%, a ta donos bi se še povečal na 98,61%, če bi investirali liro v »Mediobanca serie speciale Italmobiliare 1986/1995«.

Kot zanimivost velja še zabeležiti, da je dosegla kapitalizacija na italijanski borzi 30. junija letos zgodovinski višek: 246.996 milijard lir (proti 218.525 ob koncu leta 1989); vendar je ta znesek samo 1,6-krat večji od skupnega obsega lastnih sredstev kotiranih družb, ki je znašal konec junija 157.456 milijard lir.

D. G.

mladi in delo

javni natečaji

UNIVERZE

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. N08 (mednarodno pravo) pravne fakultete. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti pravne fakultete in političnih ved. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. N13 (filozofija prava) pravne fakultete. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti pravne fakultete in političnih ved. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. A03 (fizika in matematika) fakultete za inženirstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za matematiko, fiziko in inženirstvo. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. I07 (strojna mehanika) fakultete za inženirstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultete za inženirstvo. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. I23 (telekomunikacije) fakultete za inženirstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za elektronsko inženirstvo in elektrotehnično inženirstvo. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. I25 (sistemi za obdelavo podatkov) fakultete za inženirstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za matematiko, fiziko, statistične vede, informacijske vede, elektronsko inženirstvo in elektrotehnično inženirstvo. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. I3 (filozofija prava, splošna teorija prava, sociologija prava) fakultete za politične vede. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti pravne fakultete in fakultete za politične vede. Rok za vpis na natečaj **zapade 1. decembra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Pi-

Tudi jadrnanje lahko postane poklic

Udeležba velikega števila profesionalni krmarjev na letošnji »Barcolani« je morda v marsikaterem mladem človeku vzbudila željo, da bi postal profesionalni skiper. Širjenje jadrnanja omogoča mladim in nadarjenim jadralcem, da se preživljajo tudi s tem delom in ne samo na vrhunskih regatah, pač pa in predvsem z upravljanjem turističnih jadrnic v poletnih mesecih. Kogar veseli morje, mu jadrnanje lahko postane zanimiv poklic

azzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 78 z dne 2. oktobra 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. 4 (javno pravo, ustavno pravo, deželno pravo, ustavno ekonomsko pravo, ustavno pravosodje) pravne fakultete. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultete za pravo. Rok za vpis na natečaj **zapade 1. decembra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 78 z dne 2. oktobra 1990.

Univerza v Benetkah razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. L30 (zgodovina glasbe in muzikologija) fakultete za književnost in filozofijo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za filozofijo, književnost, zgodovino, muzikologijo ali za umetnost. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Università degli Studi di Venezia, Ufficio personale docente, Dorsoduro št. 3246, Benetke. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v tajništvu Univerze v Benetkah. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

Univerza v Benetkah razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. M06 (zemljepis) fakultete za književnost in filozofijo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za književnost, geološke vede in naravoslovne vede. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Università degli Studi di Venezia, Ufficio personale docente, Dorsoduro št. 3246, Benetke. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v tajništvu Univerze v Benetkah. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 65 bis z dne 17. avgusta 1990.

ostali javni natečaji

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za zdravstvenega soodgovornega sodelavca za splošno medicino. Natečaja se lahko udeležijo, kdor še nima 46 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), je vpisan v poklicni seznam in izpolnjuje ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 89 z dne 20. julija 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 19. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 70 z dne 4. septembra 1990. Podrobnejše

informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za sodelavca biologa. Natečaja se lahko udeležijo, kdor še nima 46 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), je vpisan v poklicni seznam in izpolnjuje ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 89 z dne 20. julija 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 19. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 70 z dne 4. septembra 1990. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za 2 sodelavca kemika pri Medrajskem centru za prevencijo - služba za kemijo in okolje. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultete za kemijo ali za kemijo in farmaceutiko, ki še nima 41 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), je vpisan v poklicni seznam, je opravil habilitacijski izpit in izpolnjuje ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 119 z dne 3. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj bo naknadno objavljen v posebni izdaji Uradnega lista - Natečaji in izpiti - in **bo zapadel 45 dni po objavi**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Za ostale informacije glej Deželni vestnik št. 119 z dne 3. oktobra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za soodgovornega sodelavca za anesteziologijo in oživljanje. Natečaja se lahko udeležijo, kdor še nima 46 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), je vpisan v poklicni seznam in izpolnjuje ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 92 z dne 27. julija 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 19. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, ulica Vittorio Veneto št. 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 70 z dne 4. septembra 1990. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za sodelavca-zdravnika ginekologa in porodničarja. Natečaja se lahko udeležijo, kdor še nima 46 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), je vpisan v poklicni seznam in izpolnjuje ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 92 z dne 27. julija 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 19. oktobra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, ulica Vittorio Veneto št. 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 70 z dne 4. septembra 1990. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

delo dobi

Izkušeni prodajni agenti. Zaposlitev jim ponuja tvrdka Bioallergy, ki hoče okrepiti svojo diagnostično dejavnost v: Laziu, Lombardiji, Toskani, Emiliji Romagni, Kalabriji, Siciliji, Sardiniji in Treh benetijskih. Kogar zanima naj piše na naslov: Bioallergy srl, via Solorolo, 87 00054 Fiumicino (RM).

Prodajni funkcionarji z delovnimi izkušnjami na področju vodenja in organizacije kupoprodajnega oddelka izdelkov splošne porabe, ki imajo že 28 let in še nimajo 36 let. Zaposlitev v Treh benetijskih jim ponuja delniška družba Stefano Pernigotti & figlio. Možni so zanimivi zasluški. Kogar zanima naj pošlje svoj podroben življenjepis na naslov: Stefano Pernigotti & Figlio SpA, Viale della Rimembranza 100, 15067 Novi Ligure (AL).

Fant, ki se želi zaposliti part-time kot pomočnik. Zaposlitev mu ponuja elektronsko podjetje. Pisne ponudbe pošljite na Publiet, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "GS".

Elektronik-inženir ali **tehniki** usmerjen v razvojni sektor radijskih telekomunikacij. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Publiet, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Elektronika".

Uradnik ali uradnica z vsaj desetletno prakso v knjigovodstvu, fakturah, davku IVA in fiskalnih normah, ki zna uporabljati kompjuter za vodenje knjigovodstva in po možnosti obvlada slovenščino. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Publiet, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "SPI".

delo išče

25-letna uradnica s štiriletno prakso na izvozno-uvoznem področju in znanjem angleščine ter srbohrvaščine, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Publiet, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "uradnica".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri TKB išče prvo zaposlitev. Končala je šolanje na DTTZ Žiga Zois z oceno 42/60. Ponudbe pošljite na naslov: Publiet, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A1".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri openski hranilnici išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z dobro oceno. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A2".

19-letna knjigovodkinja išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 42/60. Obvlada trgovsko korespondenco v angleščini in nemščini ter strojeopisje. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A3".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri Furlaniju in nabrežinski hranilnici išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 48/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A4".

20-letni knjigovodja oproščen vojaščine, išče prvo zaposlitev. Šolanje je končal na DTTZ Žiga Zois. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A5".

19-letna knjigovodkinja išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 42/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A6".

19-letno dekle z opravljenim dveletnim tečajem za tehnično administrativno uradnico išče prvo zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A7".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri Velox išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 48/60. Obvlada trgovsko korespondenco v nemščini in angleščini in obiskuje tečaj srbohrvaščine. Prejava tudi iz italijanščine v slovenščino. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A8".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri Centralspedu in TKB išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 49/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A9".

21-letno dekle z delovnimi izkušnjami kot prodajalka v trgovini za čevlje in kot uradnica išče zaposlitev. Končala je šolanje na zavodu Jožef Stefan. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A10".

Italijani na Obali

Razprava o osnutku volilnega pravilnika

KOPER — V vrstah avtohtone italijanske skupnosti se pripravljajo na volitve v novo skupščino svoje osrednje organizacije. Kot je bilo dogovorjeno pred časom na skupnem reškem srečanju Predsedstva Unije in posebne delovne skupine iz vrst Unije in alternative, ki je pripravila osnutek volilnega pravilnika, je zdaj objavljen v tisku. Besedilo je tako na voljo pripadnikom narodnosti, ki bi s svojimi razmišljanji in predlogi lahko prispevali k oblikovanju najprej ustavodajne skupščine in zatem svoje organizacije; renova pa bo hkrati zajela tudi vseh 22 skupnosti Italijanov v celotnem prostoru, kjer ta v Jugoslaviji živi.

Zdaj je tudi že bolj verjetno, da ne bodo mogli spoštovati sprva dogovorjenih datumov predvolilnih aktiv-

nosti. Časa bi bilo namreč premalo, zato naj bi volitve s sredine letošnjega decembra premaknili na prihodnji januar.

Za obravnavo osnutka volilnega pravilnika so pohitili že v marsikateri narodnostni sredini. V predsedstvu Skupnosti Italijanov v Piranu, denimo, se s predlaganim v celoti strinja, vendar je na dokončno stališče treba počakati do konference, ki jo napovedujejo v četrtek, 25. oktobra. Piranske aktivnosti spriču dobrega dela te Skupnosti ne presenečajo; dodatno pa še dejstvo, da so v delovni skupini za pripravo »narodnostne volilne zakonodaje« tudi predstavniki iz Pirana.

V Izoli bodo k skupni obravnavi osnutka sedli prihodnji ponedeljek; v Kopru pa so o tem že govorili v Predsedstvu Skupnosti in občinske samoupravne narodnostne skupnosti. Iz svojih vrst so tudi oblikovali posebno skupino, ki bi zbiral mnenja iz razprave ter predloge za morebitne dopolnitve ali spremembe objavljenega osnutka volilnega pravilnika.

V Kopru so opozorili na različna odprta vprašanja, med njimi tudi o tem, kakšna bo nova organizacija Italijanov, koga bo predstavljala? Povsem soglasni so bili v nasprotovanju sestavljanja volilnih imenikov. Volilno pravico, tako pasivno, kar pomeni, da posameznik lahko voli, kot aktivno, da sme biti izvoljen, bi naj imeli vsi pripadniki italijanske narodnosti in tisti, ki sta jim lastna italijanska kultura ter jezik, v včlanitvijo v Skupnost Italijanov.

Dobili naj bi celo neke vrste članstvo izkaznico. Vse to pa bi pravzaprav omogočilo preštevanje članstva oziroma pripadnikov narodnosti! Temu pa so prav ti vedno odločno nasprotovali. V Kopru ob tem opozarjajo tudi, da delitev sedežev v novi skupščini Unije ali organizacije z drugim imenom, ne more temeljiti na popisu prebivalstva 1981. leta. Kraji, kjer je tedaj živel več Italijanov, naj bi sedaj dobili več predstavniških mest v narodnostnem miniparlamentu in obratno!

Koprski pripomba velja tudi posebnosti narodnostnega položaja na slovenski Obali - obstoju in delovanju samoupravnih narodnostnih skupnosti, ki naj v volilnem pravilniku dobijo primerno mesto.

MIRJAM MUŽENIČ

Nad 25.000 ljudi na spominski slovesnosti v Teharjah

Sprava je velik napor

TEHARJE — Nedeljska slovesnost na prostoru bivšega taborišča pod Sv. Ano na Teharjah pri Celju je združila nad 25.000 ljudi. Bila je predvsem maša za pobitimi po vojni v teh krajih, še zlasti pa opozorilo, da se kaj takega ne bo več zgodilo in trdna odločitev, da je treba živeti v miru in sožitju. Moč je odpustiti in odpuščati, ne smemo pa pozabiti...

Po uvodnem programu, ki je pomenil predvsem pričevanje o teharski kalvariji v letu 1945, je mašo za umrli mi vodil mariborski škof dr. Franc Kramberger ob sodelovanju okoli 100 duhovnikov in dveh cerkvenih pevskih zborov. Škof je v svojem nagovoru med drugim dejal: »Ne želimo odpirati ran na telesu naroda, na nikogar ne želimo kazati s prstom, tudi obsojanje in maščevanje se kristjanom ne spodobi. Ob resnici, ki jo odkrivamo, spoznavamo in ki jo smemo povedati na glas, želimo moliti za mrtve in opraviti dostojen pogreb. S tem dejanjem želimo preseči vsako sovraštvo, vsak sodni proces; žrtvam hočemo vrniti njihovo pravo ime, priznati njihovo človeško dostojanstvo. So stvari in dogodki, ki jih ni moč pozabiti; ostanejo kot vklesani spomini, da se ne bi nikoli ponovili. Ni mogoče pozabiti, možno pa je odpustiti. Odpustiti pa pomeni preseči vse idejne, ideološke, narodnostne, nazorske in verske ozire, preseči sebe, se usposobiti za nov začetek... O spravi se veliko govori in piše. Sprava, posebej narodna sprava, ni filozofija, ne samo beseda, tudi ne slovesnost, sprava ni obred ali razglas, tudi ne napovedani dogodek določene dne, marveč dogajanje, stalno navzoča pripravljenost podati sočloveku desnico. Sprava je zgodovinski napor vsega naroda, vseh generacij. Samo tako bo slovenski narod v prihajajočem stoletju bratstva narodov, narodov s prihodnostjo in brez strahu.«

V imenu slovenske države je govoril predsednik IS RS Lojze Peterle. V kratkem nagovoru je povedal, da slovesnost poteka na kraju, kjer se človeku stisne srce, zastane beseda, razum ne najde opore... »Toda je novi, osvobodjeni človek vzel stvari v svoje roke; brezprizivno, razpolagajoč z življenjem in smrtjo. Pravice do pritožbe ni bilo. Toda je človek postal samo še označena količina, tod so iz njega napravili odpadke. In za potrditev tega so čez kosti mučenih desetletja nava-

(Foto Marjan Zaplatil)

žali odpadke. Kdor more, naj razume. Ni bilo več vojne, bila pa je še revolucija. In niso bili le samozvani izvajalci, ki so se podrežati ukazom višjih. Bil je načrt in za njim je stal veliki izvajalec. Zdaj hodimo od jame do jame, od brezna do brezna, dan za dnem odkrivamo nove žrtvene kraje. Šele sedaj smo lahko pogrebci, čeprav ne vemo natančno, koga vse pokopavamo.

Ko se srečujemo danes na tem kraju našega bratomorja, si lahko zastavimo ne samo vprašanje o ceni revolucije, ampak o njenem smislu nasploh. Tega vprašanja ne povežem v vprašanju odpora proti okupatorju. Ta odpor je bil etična dolžnost in zahteva globoko spoštovanje do vseh, ki so jo iz ljubezni do domovine izpolnili. Priznati pa moramo čast tudi tistim, ki so se iz ljubezni do iste domovine uprli revolucionarnemu nasilju. Bilo je! Da se ne ponovi, da bi še kdaj v vrtincu tujih

interesov v našem narodu dvignil roko brat zoper brata. Bodi ta grozljiva izkušnja za vedno za nami. Naj nas resnica o preteklosti ne razdvaja, ampak krepi v volji do novega sožitja.«

Spregovoril je tudi dr. Tine Velikonja, eden izmed preživelih taboriščnikov. Tudi ta se je zavzel za odpuščanje, ne pa za pozabo. Tiste, ki so grozotna dogajanja vodili, ki jih prav tako odpuščamo, pa je pozval, naj pridejo na plan in naj razložijo, kaj jih je gnalo v takšna nečloveška in nesmiselna dejanja. Slovesnost so končali s kulturnim programom in Zdravljico kot upanjem v nove čase. Še dolgo pa so se na Teharjah pomenkovali ljudje, ki so tod izgubili sorodnika ali znanca, pomenkovali so se Slovenci iz Kanade, Argentine, Avstralije, ki jim ni bilo žal ne časa ne denarja, da so prišli na ta kraj.

PETER KAVALAR

Izvolili novo vodstvo GS Kanalske doline

REZIJA — Prejšnji teden je bila v svetovalski dvorani Gorske skupnosti Kanalske doline v Tabliji seja, na kateri je skupščina svetovalcev določila nove funkcije vodstva tega upravnega organa.

To je morala storiti na osnovi izidov majskih upravnih volitev, na katerih so močno prevladale občinske liste, ki so jih v glavnem sestavljali predstavniki PSI, KPI in neodvisni kandidati. Že po teh izidih je bilo dokaj jasno, kakšna bo politična sestava novega vodstva Gorske skupnosti. Predsednik je Franco Fontana, člani vodstva pa so Luigi Clauderotto, Sandro Della Mea, Edoardo Cravagna, Luigi Paletti, Dino Dellamossa, Giampietro Perizzutti, Dario Spinato in Giuliano Eroi. Kot predstavniki Občine Rezija pa bodo poleg župana, ki mu to mesto pritiče po zakonu, v Gorski skupnosti Kanalskih dolin odbornik Dino Valente in svetovalci Aurelio Micelli.

LUGIA NEGRO

Jugoslovanski konzul Šušmelj včeraj na obisku pri SKGZ

(Foto Mario Magajna)

TRST — Generalni jugoslovanski konzul Jože Šušmelj se je včeraj na sedežu SKGZ v Trstu srečal s člani izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze in predstavniki številnih članic, ki tvorijo jedro delovanja SKGZ. Predsednik SKGZ Klavdij Palčič je izrekel novemu generalnemu konzulu toplo dobrodošlico z željo in prepričanjem, da bo delo generalnega jugoslovanskega konzulata tudi v naprej predstavljalo pomembno vez in oporo Slovincem v Italiji v njihovem tesnem sodelovanju z matično domovino. Palčič je v tem okviru poudaril važnost povezave zamejskih Slovencev z matico, ki mora ostati, neglede na vsa spreminjanja, katerim smo priča v slovenski družbi, kakovostna konstanta, ki je za slovenski življenjski razvoj življenjskega pomena.

Jože Šušmelj je v svojem pozdravnem nagovoru izrazil najširšo pripravljenost, da se jugoslovanski konzulat v Trstu vsestransko angažira pri krepitevi sodelovanja manjšine z matico, kar je tudi sicer ena izmed njegovih nalog in obveznosti. Nikarkršnega razloga namreč ni, da bi Slovenci v zamejstvu zaradi težav, ki jih preživlja jugoslovanska družba ostali ob robu dogajanja. Generalni konzul je ob tem izrazil tudi željo, da bi različnim komponentam Slovincem v Italiji uspelo ustvariti skupno telo, ki bi bilo kot odraz pluralistične družbe v zamejstvu najučinkovitejši sogovornik slovenske vlade.

Slovenski prenovitelji (od bivše ZKS) včeraj gostje deželnega vodstva PSI

VIDEM — Delegacija ZKS - Stranke demokratične prenovne je včeraj obiskala deželno vodstvo PSI. Predsednik Ciril Ribičič je socialističnim predstavnikom orisal zadnji razvoj dogodkov v Jugoslaviji in Sloveniji, proces ustvarjanja konfederativne ureditve in spreminjanje jugoslovanske skupnosti, za kar se prenovitelji odkritosrčno zavzemajo, in proces notranje demokratizacije v Sloveniji, katerega sestavni del bo tudi kongres stranke v Novi Gorici. Deželni tajnik PSI Piero Zanfagnini pa je predvsem poudaril zanimanje socialistične stranke za te demokratične procese v sosednji Sloveniji in interes Italije in Evrope za demokratično ureditev v celotni Jugoslaviji. Napovedal je, da se bo kongresa ZKS - Stranke demokratične prenovne, udeležila kvalificirana delegacija PSI, ki bo imela vsedržavni značaj. Govoril je tudi o zadnjih spremembah v Italiji in o pomembnosti Craxijevega predloga za ustvarjanje enotnosti levih sil.

Govor je bil tudi o utrjevanju vezi levih in naprednih sil na celotnem področju Alpe-Adria za kar tečejo sedaj živahne priprave. Prva uradna konferenca bo še

letos v Benetkah ob prisotnosti vidnega predstavnika evropske socialistične internacionale. Na konferenco bodo povabili vse leve in napredne stranke s področja dežel Alpe Adria brez kakršnekoli omejitve.

Že prej pa je Piero Zanfagnini sprejel v videmskem županstvu delegacijo slovenskih prenoviteljev v svojstvu videmskega župana. Ob tej priložnosti mu je predsednik mariborskih prenoviteljev France Pivec izročil pismeno vabilo za obisk Maribora s katerim je Videm pobrateno mesto. Dogovorili so se za uradni obisk pobratenih mest v začetku decembra.

To je bil prvi uradni obisk ZKS - Stranke demokratične prenovne pri deželnem vodstvu PSI po volitvah in je s tem med obema strankama ustvarjena tesnejša povezava politične in organizacijske vezi. V delegaciji ZKS - Stranke demokratične prenovne, so bili poleg predsednika Cirila Ribičiča, predsednik mariborskih prenoviteljev France Pivec, koprski župan Avrelj Jurij in odgovoren za mednarodne odnose Venišnik.

Vedno več avstrijskega blaga preko Luke Koper

KOPER — Konec minulega tedna so se z Dunaja vrnili predstavniki koprsk Luke, ki so se udeležili zasedanja komiteja za morska pristanišča pri avstrijski zvezni gospodarski zbornici. Ta komitej redno spremlja in analizira delo vseh obmorskih luk, prek katerih Avstrija izvažajo oziroma uvažajo blago iz prekomorskih dežel. Tokrat je bila "na tapeti" Luka Koper.

Kot nam je povedal Rudi Dujc, direktor Luke, so Avstrijci našemu pristanišču posvetili še posebno pozornost, saj je koprška Luka od minulega leta na prvem mestu, ko gre za tranzitni promet Avstrije s prekomorskimi deželami. Avstrijsko gospodarstvo izvažajo in uvažajo blago za svoje potrebe v osemnajstih obmorskih lukah, ves promet pa se giblje okrog osem milijonov ton letno. Lani so za avstrijske partnerje pretovorili vsega 1.377.000 ton blaga in to število bodo v Luki presegli že v teh dneh, ko bo zaključeno pretovar-

janje železove rude s prekoceanke Catherine Venture, ki je v Koper za Voest Alpine Linz pripeljala okrog 130 tisoč ton surovine. Do konca leta se bo promet zगतovo približal skupnemu pretovoru 1,5 milijona ton, kar pomeni, da bodo Koprčani še naprej zadržali primat. To so potrdili tudi na sestanku na Dunaju, kjer so avstrijski gospodarstveniki poudarili, da so zadovoljni z delom Luke Koper in da v njej tudi v bodoče vidijo eno od "glavnih" obmorskih luk v njihovi blagovni menjavi s tujino. Koprčanom se spriču opravljenosti pristanišča ponujajo tudi možnosti za nove tovore. Avstrijci imajo milijon ton viškov pšenice, ki jo izvažajo, pojavljajo se banane iz Ekvadorja in Kolumbije, Avstrijci so s 100 tisoč avtomobili izredno velik uvoznik japonskih štrikolesnikov, katerih transport prek Kopra bi bil samo zaradi poti po kopnem znižal stroške za 200 USD...

Vse pa le ni potekalo samo v znamenju pohval in novih možnosti. Bržčas je bil govor tudi o problemih?

Rudi Dujc: »Mi smo opozorili na neizenačenost cen v železniškem transportu, ki je iz Avstrije do Trsta cenejši od Kopra, kar nam v Luki povzroča težave pri konkurenčnem nastopanju. Do novega leta naj bi se železničarji dogovorili, kako bodo uskladili cene. To in pa meddržavni sporazum o koriščenju luk (podoben kot ga imajo Avstrijci z Italijo) sta zadevi, ki bi ju morali rešiti kar najhitreje, dolgoročno pa smo mi izpostavili vprašanja, povezana s predvidenim vstopom Avstrije v EGS. Opozorili smo na t. i. preferencialne sporazume, ki onemogočajo svobodno izbiro transportnih poti in bi Avstrijo na neki način silili v uporabo pristanišč, članic EGS. Kot so nam povedali Avstrijci, to ni njihov interes, saj jim je predvsem do proste izbire in konku-

rence. Pri tolikšnem prekomorskem prometu, kot ga imajo, je svobodno odločanje še kako pomembno. Ne le za njih, pač pa tudi za nas, ki smo si s kakovostjo prislužili v Avstriji precejšen ugled in pritegnili tudi kapital za izpeljavo naših načrtov pri izboljševanju kakovosti poslovanja.«

Ob tem dodajmo, da so se avstrijski gospodarstveniki zanimali tudi, kako kanimo v Sloveniji izboljšati cestno infrastrukturo, saj je zanje ustrezna povezava severjug Slovenije zelo pomembna. Še zlasti zaradi zapletov, ki jih imajo pri urejanju odnosov s cestnimi prevozniki v Italiji. Komaj šest kilometrov razdalje med "koprsko" avtocesto in avtocesto, ki iz Avstrije pripelje do Trsta, je malo, a preveč, če promet po tej cesti ni možen. Zato je obojestranski interes za kakovostnejšo povezavo med Koprom in Mariborom toliko večji.

DUŠAN GRČA

Predstavniki medijev Pentagonale na seminarju FIEG v Trstu

Učinkovita informacijska mreža nujen pogoj za integracijo Evrope

V Evropi, ki se združuje, je hitro pretakanje informacij neobhodno potrebno, da ne bi načrtovano in toliko oglašano zblíževanje med državami ostalo na papirju. To je toliko bolj pomembno na območju srednje-vzhodne Evrope, ki se je zaradi velikih zgodovinskih pretresov prejšnjega leta iz obmejnega in zato stalno konfliktnega področja spremenilo v potencialen nevraltičen center sodelovanja in skupnega razvoja. V tem okviru lahko Trst oziroma celotna Furlanija-Juljska krajina odigra pomembno vlogo, seveda če se primerno opremi. Iz sličnega izhodišnega razmišljanja so izhajali skorajda vsi udeleženci uvodnega dela dvodnevnega seminarja o »medijih in izzivih devetdesetih let v Evropi, ki se spreminja«, ki ga na Pomorski postaji prireja italijanskih založnikov (FIEG) v sodelovanju s tiskovno agencijo ANSA in tržaškim dnevnikom »Il Piccolo«. Namenjen pa je pregledu položaja sredstev javnega obveščanja, s posebnim ozirom na dnevniki in tiskovnih agencijah, v državah, ki so se povezale v Pentagonalo in ki preko posameznih dežel (razen Čehoslovaške) sodelujejo tudi v delovni skupnosti Alpe-Jadran.

Ob poudarjanju pomena učinkovitih informacijskih mrež, kar bi omogočalo, »da bi vsi istočasno doživljali vsak dogodek«, pa je že takoj prišlo do izraza, da je treba na tem področju še veliko narediti. Zato je bilo tudi tokratno tržaško srečanje, so že uvodoma poudarili prireditelji, zamišljeno bolj kot priložnost za izmenjavo mnenj med vsemi, ki profesionalno delujejo na področju informacij, kot pa znanstveno-strokovni simpozij.

Uvodni del se je kot običajno odvijal v znamenju uradnih pozdravov. Tržaški župan Richetti je predvsem pozdravil odločitev, da je takšen prvi seminar o informaciji, ki se ga udeležujejo predstavniki medijev iz Avstrije, Čehoslovaške, Jugoslavije, Madžarske in Italije, v Trstu, ki je pomembno središče v okviru članic Alpe Jadrana in povezovalni člen med EGS in Sredozemljem na eni strani in donavskega področja in Srednje Evrope na drugi.

Uresničevanje pomembnih zamisli pa nujno potrebuje konkretne programe, o katerih pa po mnenju predsednika deželnega odbora Biasuttija vzhodneevropske države še premalo obveščajo svoje partnerje na zahodu. V vidu učinkovitejšega povezovanja pa je vloga medijev izrednega pomena, kot je tudi nujen pogoj za integracijo sistemov, ki so si bili doslej daleč in tuji, predhodna integracija raznih servisov in infrastrukture.

Vloga demokratične Italije pri vzpostavljanju tesnejše in učinkovitejša informacijske mreže med Avstrijo, Čehoslovaško, Madžarsko, Jugoslavijo in seveda Italijo, pa je lahko odločilna, čeprav, kot je dejal predsednik FIEG Giovannini, »nihče ne sme dajati lekcij drugim«. Navedel je tudi vrsto konkretnih pobud, ki sta jih v korist članic Pentagonale (v prvi vrsti Madžarske) izvedla tiskovna agencija ANSA in mednarodno združenje založnikov (Giovannini je oziroma je bil

predsednik v obeh omenjenih okvirih). Nakar se je kot pomembna konkretna pobuda porodila zamisel o tržaškem srečanju, ki naj izveni predvsem kot delovna seja med predstavniki medijev, ne pa kot formalno srečanje.

Istrskemu pisatelju Fulviu Tomizzi je pripadla naloga, da skozi prikaz osebnih življenjskih izkušenj utemelji nujno in pomen medsebojnega spoštovanja med pripadniki različnih kultur, ki se lahko razvije samo iz boljšega recipročnega poznavanja. Njegovemu daljšemu razmišljanju sta sledila krajša pozdrava predstavnice urada za informiranje pri predsedstvu italijanske vlade Boncompagni jeve in člana informacijske službe na zunanjem ministrstvu Moranteja.

Zbrane je, najprej v slovenščini, pozdravil tudi odgovorni urednik našega dnevnika Vojmir Tavčar, ki je govoril predvsem o nujni, da bi končno pravilno vrednotili doprinos manjšinskih skupnosti. V tem okviru je še zlasti omenil vlogo, ki bi jo lahko odigrali slovenska narodnostna skupnost v Italiji in italijanska v Jugoslaviji, ko ne bi več gledali nanju z dosedanjim nezaupanjem.

Beseda je nato pripadla predstavnikom posameznih medijev, ki so skušali podati izčrpen prikaz o položaju v njihovih državah. O tem delu in o zaključkih seminarja bomo poročali v jutrišnji številki. (bip)

Na sliki (foto Magajna) udeleženci začetnega dne seminarja na Pomorski postaji.

Skupno stališče sindikatov in tržaških parlamentarcev o problemih bivše Aquile

Podaljšati rok trajanja dopolnilne blagajne in v celoti spoštovati rimske dogovore

Podaljšanje dopolnilne blagajne za delavce bivše Aquile in spoštovanje rimskih dogovorov s strani vseh podpisnikov; tako bi lahko stnilo skupno stališče, ki se je oblikovalo na včerajšnjem sestanku sindikalnih predstavnikov sindikatov s tržaškimi parlamentarci o naravnost dramatičnem položaju delavcev bivše žavejske rafinerije. Kot znano, je namreč družba Monteshell napovedala, da bo do kon-

ca leta odslovila vseh 150 delavcev, ki so trenutno v dopolnilni blagajni.

Včerajšnjega srečanja s predstavniki pokrajinskih tajništva CGIL, CISL in UIL so se udeležili poslanca Coloni (KD) in Bordon (KPI) ter sen. Agnelli (PSI). Potem ko so pregledali nastali položaj, pa tudi vzroke, zakaj je do njega prišlo, so se sogovorniki dogovorili o koordiniranju akcije vseh zainteresiranih dejavnikov, pri čemer

Pogovor s predsednikom Zveze zadrug Turcijem

Družbeno poslanstvo integriranih zadrug

V soboto popoldne, kot smo že poročali, je konsorcij zadrug Impresa sociale predstavil širši javnosti gospodarske ter socialne dejavnosti, s katerimi se ukvarja. Konsorcij združuje pet integriranih zadrug, ki imajo svoj sedež na področju bivše svetoivanske umobolnice. Značilnost integriranih zadrug je ta, da so njihovi člani družbeno emarginirane osebe: umsko ali fizično prizadeti ter mladi, ki so v preteklosti podlegli mamilom ali alkoholu. Konsorcij Impresa sociale sestavljajo zadrug Agricola Monte San Pantaleone, Lavoratori uniti, La collina, Il posto delle fragole ter Agenzia sociale. Na sobotni predstavitvi so člani zadrug jasno povedali, da je glavni cilj konsorcija ta, da pomaga svojim članom, da se z delom ponovno vključijo v družbo. Sobotne predstavitve se je udeležil tudi vsedravnini predsednik Zveze zadrug (Lega delle cooperative) Lanfranco Turci. Turci, poleg tega, da predseduje Zvezi zadrug, to je organizaciji, katere gospodarska moč je primerljiva s potenciali velikanov kot so FIAT ali holding Feruzzi, je tudi eden izmed voditeljev KPI, ki se prepoznava v stališčih struje Giorgia Napolitana. Naš pogovor s Turcijem smo začeli z vprašanjem o vlogi integriranih zadrug v zadrugiškem gibanju.

»Najprej bi poudaril, da je v naši Zvezi vključenih 110 integriranih zadrug. Kljub temu pa menim, da Zveza na tem področju žal nekam zaostaja, oziroma ne posveča dovolj pozornosti tem dejavnostim. Prepričan sem, da bi lahko bile integrirane zadrug eden izmed najuspešnejših sredstev za korenito reformo italijanskega zdravstvenega in skrbstvenega sistema. Poleg tega te zadrug odgovarjajo vsem načelom zadrugiškega gibanja, ker

njihovi člani neposredno sodelujejo pri upravljanju podjetja in ker te zadrug opravljajo neprecenljivo socialno poslanstvo. Integrirane zadrug pa od države potrebujejo določeno podporo. Zveza zadrug je pripravila zakonski osnutek, ki praktično sloni na dveh zahtevah: prvič, da vse javne ustanove, ko prireajo javne natečaje ali licitacije, morajo zagotoviti integriranim zadrugam določen odstotek participacije, in drugič, država ne bi smela obdavčiti profita, ki ga proizvedejo prizadeti člani integriranih zadrug. To je po našem mnenju najenostavnejši in najučinkovitejši način, s katerim bi socialnim podjetjem omogočili, da se uveljavijo na tržišču.«

Kako ocenjujete delo vaše Zveze v Furlaniji-Juljski krajini?

»Lahko rečemo da je v FJK zadrugiško gibanje srednje razvito. Opozoril bi na podatek, da je skoraj 10 odstotkov prebivalcev FJK včlanjenih v kako konzumno zadrugo, kar je nedvomno pozitivno. Zdi se mi, da je tukajšnje vodstvo Zveze zadrug učinkovito in sposobno. Znal je ustvariti prave vezi s političnim in gospodarskim svetom FJK. Poleg tega so se tu razvile nekatere proizvodne zadrug, ki so nedvomno podjetniško zelo uspešne. Pravkar sem prisostvoval otvoritvi novega sedeža zadrug ICI v Ronkah. Proslave se je udeležilo izjemno veliko politikov in javnih upraviteljev, kar je nedvomno znak, da se je podjetje zelo uveljavilo. Iz podatkov, s katerimi razpolagam, je razvidno, da naše zadrug zelo aktivno sodelujejo pri gospodarskem razvoju dežele in da se bo ta vloga v bližnji prihodnosti še okrepila.«

Prisotnost Zveze zadrug v Trstu je zanemarljiva v primerjavi s nekaterimi drugimi okolji. Tržačani radi poudarjamo, da je naše mesto odskočna deska za vzhodneevropska tržišča. Mislite izkoristiti to priložnost?

»Vodstvo Zveze zadrug se že vrsto let zaveda strateške pozicije Trsta. Žal v Trstu nismo razpolagali s tako zadrugiško bazo, ki bi nam omogočila večje gospodarske iniciative. Vidim pa, da se stvari počasi spreminjajo. Naša zavarovalna družba UNIPOL se je s družbo Noricum lepo vključila v tržaško gospodarsko življenje. Poleg tega tudi naša gradbena zadruga COOP7 je prisotna v tržaški pokrajini. Trenutno razmišljamo o možnosti, da bi bi se z našimi vsedravnimi zadrugami vključili v gospodarske tokove v tržaškem pristanišču. S tem v zvezi pa ni še nič odločenega.«

Vi ste eden izmed vidnejših članov KPI. Kaj menite o dogajanju znotraj vaše stranke?

»Upam, da se bo notranja razprava v stranki, sedaj ko je Occhetto predstavljal nov simbol in ime, vendarle umirila in končala. Ta proces je praktično skoraj eno leto paraliziral stranko. Sedaj bi morali čimprej prirediti kongres, na katerem bi jasno določili našo politično linijo in strateško usmeritev.«

WALTER ŠKERK

Kultura brez državne podpore bo že v letošnji sezoni pepelka

V gledališču Miela so se včeraj zbrali »igranci in tehniki« (morda se spominjate gledališkega ansambla Attori e tecnici?). Zbrali so se na tiskovni konferenci, ki pravzaprav ni bila to, pač pa okrogla miza o težavah, v katerih se je znašel svet gledališča, lirike, glasbe, filma, cirkusa in pač vsega, kar je bilo deležno posebne državne finančne podpore.

V novi finančni zakon so namreč vključili nekatere člene, ki bodo zdesetkali vsoto, ki je bila s posebnim državnim zakonom iz leta 1985 namenjena prireditvam. Če naj na kratko omenimo vsote, o katerih je govor, bomo ugotovili, da je država obljubila kulturnim delavcem več kot 1032 milijard lir za sezono 1990/1991.

Skupna vsota izhaja iz odloka, ki ga je minister za prireditve Tognoli podpisal junija letos, le nekaj mesecev za tem in celo ne, da bi ministra predhodno obvestili - kot je sam poudaril v intervjuju za dnevnik La Stampa - pa so v finančni zakon vključili postavko, ki bo državo podpora zreducirala na približno 900 milijard.

Krčenje bo že v tej sezoni ohromilo del dejavnosti, poslanec Bordon, ki je član parlamentarne komisije o prireditvah, pa je dejal, da je finančni zakon podlo udaril po ljudeh, ki so svojo sezono morali pripraviti že poleti.

Tržaški kulturni delavci so se zato včeraj zbrali v Gledališču Miela predvsem z namenom, da bi izrazili svoje povsem upravičene skrbi. Prvi pa je prošil za besedo nekdanji član upravnega sveta tržaške Opere Giorgio Ce-

sare, ki je svoj poseg osredotočil na nesprejemljivost stališča, da bi morali ves razpoložljiv denar vložiti v načrte, ki jih bosta uresničili »naši« edini pomembni gledališki hiši. Cesare je gladko prezrl Slovensko stalno gledališče, nekako tako, kot tisti, ki vztrajajo na trditvi, da izhaja v Trstu samo en dnevnik.

Zmota je popravil ravnatelj SSG Miroslav Košuta, ki je tudi dejal, da bi morali spričo tolikšnih finančnih težav strniti moči, ne pa ščuvati »reveža proti revežu«. Tudi Norberto Bobbio je moral braniti pravico do obstoja svoje Contrade. Priznal je, da je to sicer majhno gledališče, ki pa zalaga mesto z bogato ponudbo, nato pa je pikro dodal, da lahko razmišljamo o dveh gledališčih le v primeru, da zadnjih deset let nismo prelistali »tržaškega dnevnika«.

V debato so poslegli tudi upravitelji operne hiše Verdi in Stalnega gledališča FJK, razen skoraj sramežljivih namigov, pa niso bila ostala gledališča, ki delujejo v deželi, deležna primerne solidarnostne akcije. Morda tudi zaradi tega ne, ker je nekaterim uspelo najti nekaj finančnega kritja pri sponzorjih. Žal moramo podpreti stališče upravitelja Verdija Vidussa, ki je dejal, da je glede sponzorstva Trst »preindustrijsko« mesto. »Sponzorizacija ni mecenstvo«, je dejal Vidusso, »mi pa tudi nismo berači, ki prosjajo na vogalih.« Drži. Neizpodbitno dejstvo pa je, da v Trstu večina gleda na kulturo, kot na pepelko, ne pa kot na dejavnost, ki je lahko tudi rentabilna.

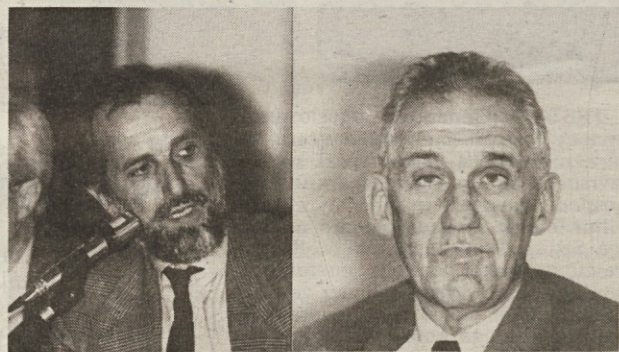
Z zanimivega soočanja med Pianom in Salzanom o Sosljanskem zalivu

Optimizem, a tudi dvomi in dileme

Upravni in politični postopek za turistične gradnje v Sosljanskem zalivu je v glavnem končan, ostaja pa še marsikateri dvom o stvarni izvedljivosti tega velikega projekta, ki naj bi danes stal družbo Finsepol že nad 300 milijard lir, stroški, kot je pred kratkim povedal njen voditelj Cardarelli, pa iz dneva v dan naraščajo. Govori se, da se je tudi s političnega vidika nekaj zataknilo pri tem postopku ter da socialisti in demokristjani ne gledajo več s takim navdušenjem kot doslej na ta načrt, ki ga bodo začeli izvajati v trenutku, ko bo devinsko-nabrežinska uprava izdala prva gradbena dovoljenja. Tudi tukaj baje nekaj ni v redu, zato je javna razprava o načrtovanem razvoju Sosljanskega zaliva še kako aktualna in potrebna, četudi se je o tem v preteklosti zelo dosti pisalo in govorilo. Zelo zanimivo je bilo tako tudi sobotno sosljansko soočanje med arhitektom Renzom Pianom, ki je oblikoval projekt za Sosljan, in Edoardom Salzanom, predsednikom Državnega zavoda za urbanistiko, ki je glede tega večkrat postavil na zatožno klop predvsem Občino Devin-Nabrežino. Pobudo za soočanje je dal krajevni Odbor za konstituantno, ki ga je v svojstvu moderatorja zastopal Luciano Ceschia.

Projekt genovskega strokovnjaka, ki si je s svojimi dosežki na področju arhitekture pridobil svetovni sloves, je bil tudi v soboto deležen splošnega priznanja. Piano je dejal, da je sprejel ponudbo Finsepol le ko je dobil točno zagotovila, da bo razvoj v skladu z naravo in s potrebami ne samo turistov, ampak tudi domačinov, ki morajo imeti prost dostop do plaže, pomolov in vseh drugih objektov. »V svojem življenju sem na poklicnem področju doslej marsikaj dosegel in si ne mislim pokvariti tega slovesa prav s Sosljanom. Ustvaril sem ta projekt, ker sem vanj globoko prepričan in ker predstavlja enega redkih poskusov za resnično ovrednotenje obalnega pasu. Jaz vsekakor odgovarjam samo za svoj načrt, za vse drugo naj poskrbijo lastnik in pristojne javne uprave«, je še podčrtal arhitekt.

Salzano je obudil znano (že preživelo?) polemiko o gradbenih kubaturah, izpostavil pa je dve vprašanji, ki sta ob skorajšnjem zaključku celotnega postopka bistvenega pomena. Po njegovem obstaja velika nevarnost, da bo prej ali slej prišlo do privatizacije zaliva, saj konvencija med Občino in Finsepolom ne zagotavlja oziroma ne štiti javnega

Renzo Piano in Edoardo Salzano

dostopa do morja. Druga nevarnost pa se nanaša na namembnost načrtovanih gradenj. Cardarelli hoče projekt izkoristiti v turistične namene, kaj se bo zgodilo v primeru, da bi jutri vse skupaj prodal, pa je nemogoče napovedati. Nekateri izkušnje v Italiji (otok Albarella v beneški laguni) in drugod v Evropi niso najbolj spodbudne, saj so hotelske in turistične rezidence v nekaj letih nadomestile tako imenovane druge hiše, s katerimi bi Sosljan v kratkem času turistično in gospodarsko povsem umrl, še preden bi zaživel.

Sobotna pobuda ni razčistila teh dvomov, ki so in obstajajo, čeprav jih je skušal devinsko-nabrežinski župan Dario Locchi na neki način prikriti. Locchi ima gotovo prav, ko trdi, da je turistični razvoj zaliva nujno potreben in da je bilo doslej vse preveč neutemeljenih nasprotovanj temu načrtu, ne more pa kar tako prezreti še vseh odprtih vprašanj, ki jih je odkrito postavil Salzano, med vrsticami pa tudi sam arhitekt Piano. Načrt za Sosljanski zaliv je namreč preveč pomemben in v marsičem usoden za razvoj devinsko-nabrežinske občine ter njenega širšega zaledja, da bi si o njem privoščili molk ob ugotovitvi, da je itak že vse odločeno.

S. T.

Na drevišnji pokrajinski seji Ali bo Brait (KD) končno odstopil?

Pokrajinski svet bi se moral danes znova ukvarjati z odstopom demokristjanskega odbornika Bruna Braita in z vstopom Slovenske skupnosti v odbor. Pogojnik je obvezen, ker petstrankarska koalicija do včerajšnje pozne ure še ni dosegla političnega sporazuma o tako imenovanem preverjanju, dvomi o vstopu v pokrajinski odbor pa prihajajo tudi iz vrst same SSK, ki je sinoči sklicala svoj pokrajinski svet, da na predvečer (odločilne?) seje na Pokrajini prouči položaj in da pravzaprav odloči strankino zadržanje v teh zapletenih in zelo nejasnih razmerah. Tajnik Miro Oppelt nam je povedal, da ima velike dvome tako o umestnosti Harejevega vstopa v odbor kot tudi o programu, ki ga SSK »ponuja« morebitni novi zavezniki.

Tajniki KD, PSI, PLI, PSDI in PRI so se sestali včeraj dopoldne, nato pa tudi na večernem sestanku, ki ga bodo verjetno nadaljevali danes. Sprva se je celo govorilo o možnosti odložitve nocojsne pokrajinske seje, predsednik Province Dario Crozzoli pa je takoj dal vedeti, da nasprotuje vsakršni odložitvi zasedanja, saj je znova v igri ugled te javne uprave. Vzdušje na srečanju tajnikov je bilo vsaj med dopoldanskimi pogovori, kot smo izvedeli, dokaj sproščeno, kar pomeni, da obstajajo stvarne možnosti za podpis sporazuma. Odprtih vprašanj je vsekakor kar precej. Ne gre namreč samo za zadržanje SSK (marsikateri njen voditelj je naveličan zavlačevanj in neizpolnjenih obvez), ampak tudi socialdemokratov, katerih pokrajinski svetovalec Pertusi že zdavnaj politično ne »odgovarja« več pokrajinskemu vodstvu svoje stranke. Končno pa gre še za stališča PSI, ki je napovedalo, da se mora o morebitnem izteku preverjanja v koaliciji dokončno izreči strankino pokrajinsko vodstvo, ki včeraj vsekakor ni zasedalo.

Tržaški občinski odbor je medtem včeraj odobril osnutek občinskega proračuna, ki ga bo župan Franco Richetti predstavil skupščini pred koncem meseca, najverjetneje v petek, 26. oktobra. Finančni dokument je odbornikom predstavil pristojni odbornik Nerio Tomizza, ki je podčrtal, da se je uprava strogo država vladnih navodil in da je torej kar se da krčila vse proračunske stroške. Občina bo gotovo odobrila povišek tarif raznih pomembnih služb in občinskih servisov, v skladu z zakoni pa bo prodala tudi nekaj svojih nepremičnin in zemljišč. Malo bo investicij za nova javna dela, skušali pa bodo dokončati vsaj tista, ki so trenutno že v gradnji.

S. T.

Tudi delavci ATSM začeli z valom stavk za delovno pogodbo

Z včerajšnjim dnevom so tudi v Tržaškem arzenalu sv. Marka začeli z razčlenjenim stavkovnim gibanjem, ki so ga na vsedržavni ravni oklicali sindikati kovinarjev FIM, FIOM in UILM. Protestni program predvideva 16 ur razčlenjenih stavk (štiri na teden) do splošne stavke kovinarjev, ki bo 9. novembra ob množični manifestaciji v Rimu. Gre za sindikalni boj, ki je po izjavah FIM-FIOM-UILM med najostrejšimi v zgodovini kovinarjev.

Povod zanj so dala skrajno klavrna pogajanja za novo delovno pogodbo. Kot piše v tiskovnem sporočilu tovarniškega sveta ATSM, je možnost, da bi prišlo do vsedržavnega dogovora med Intersindom in sindikati skrajno oddaljena, čeprav je v zadnjih mesecih prišlo do nekaterih pozitivnih znakov, ki pa so se izkazali za lažne. Intersind je namreč po nekajmesečnih obljubah in po splošni stavki kategorije, ki je bila 5. oktobra, končno posredoval svoje predloge, ki pa so po oceni sindikatov naravnost groteskni, saj dosega ponujeni povišek plač le polovico vsote, ki so jo izbrili v kemijskem sektorju pred tremi meseci. Sindikati pravijo, da je to poskus ponižanja kovinarjev in da je torej dolžnost delavcev, da se z mobilizacijo temu poskusu odločno uprejo.

Predlog je seveda povzročil veliko zagrenjenosti in jeze, pa tudi, kot rečeno, odločen odgovor: 16 ur razčlenjenih stavk, splošno stavko in osrednjo množično manifestacijo v Rimu.

Na Pomorski postaji drevi o stanovanjskih problemih

Drevi ob 18. uri bo v dvorani Cral na Pomorski postaji javno srečanje, ki ga prirejajo sindikati stanovanjskih najemnikov SUNIA (CGIL), CICET (CISL) in UNIAT (UIL). Razprava bo seveda posvečena problemom stanovanjskih najemnin in ljudskih stanovanj nasploh, posebej pa bo govor o delovanju in vlogi zavoda za ljudska stanovanja IACP, o nesorazmerju v višini najemnin v posameznih središčih Furlanije-Juljske krajine, o pomanjkanju finančnih sredstev za nove gradnje, o krivicah, ki se gode pri razdeljevanju ljudskih stanovanj, o nesmotrnem upravljanju z njimi, o slabem vzdrževanju in še vrsti drugih problemov.

Prvi otipljivi rezultati obiska češke delegacije ČSFR želi tehnologijo tržaškega centra BIC

Delegacija Češke zvezne republike je v nedeljo prispela v Trst, kjer se je mudila na dvodnevnem obisku. Delegacijo je vodil premier Petr Pithart, z njim pa so v naše mesto prišli še minister za trgovino in turizem Vlasta Stepova, minister za industrijo Jan Vrba in minister za kulturo Milan Uhde. Češke goste je spremljal tudi češkoslovaški veleposlanik v Italiji Holub. Premier Pithart je poudaril dejstvo, da je Češka zavestno izbrala Italijo oziroma Trst, da bi se podala na prvo »izobraževalno« potovanje v tuji. Dejansko je vlada ČSFR priznala, da potrebuje za svojo gospodarsko in tudi socialno preno, pomoč industrijsko bolj razvitih držav. V gospodarski ureditvi, ki se bo postopoma morala ločiti od dolgoletnega državnega gospodarstva, pa je nujno, da se podjetniki zgledujejo po kolegi, ki že dolga leta vodijo svoje poslovanje v sklopu proste konkurence.

Čehi pa niso prišli v Trst samo po lekcije podjetniške tehnike, prišli so pogledat, kaj jim lahko nudijo nove tehnologije. Prav zaradi tega sta bila še posebno pomembna obiska češke delegacije v Tržaškem pristanišču ter na sedežu BIC.

Pitharta in njegove kolege so že v nedeljo sprejeli tržaški župan, prefekt in deželni odbornik Carbone, nato pa tudi vodstvo Trgovinske zbornice, prvi konkretni znaki bodočega sodelovanja pa so prišli na dan po včeršnjem daljšem obisku pri upravi tržaškega Business Innovation Centra.

S predsednikom BIC Zaccagnino so se češki gostje domenili, da bodo v kratkem odprli BIC tudi v ČSFR. Uvozili bodo torej tehnologijo, s katero je mogoče dvigniti rentabilnost podjetniške in industrijske dejavnosti, morda pa bo v kratem prišlo tudi do tesnejšega sodelovanja z nekaterimi krajevnimi podjetniki. Češki gostje so tudi izrazili željo, da bi pobleže spoznali delovanje kopskega BIC.

Na sliki (Fotoindustriale) pogovori članov češke delegacije na Trgovinski zbornici.

Zapustil nas je naš dragi

Giordano Crasnich

Pogreb bo danes, 16. t. m., ob 13.30 izpred spomenika padlim na nabrežinsko pokopališče.

Žalostno vest sporočajo žena, sestra, brat, svakinja, svak ter ostalo sorodstvo.

Zahvala naj gre dr. Grudnu.

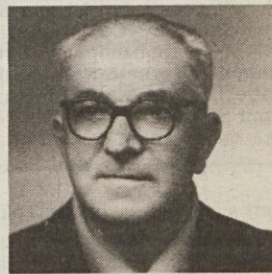
Nabrežina, 16. oktobra 1990

Ob izgubi tov. Giordana Krasnika izreka najgloblje sožalje ženi in svojem

VZPI-ANPI Devin-Nabrežina

† Zapustil nas je naš predragi mož, oče in nono

Karel Maar

Pogreb bo danes, 16. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v borštansko cerkev.

Žalostno vest sročajo žena Cilka, sinovi, hči, snaha, zet, vnuki Manuela, Stefano, Tatiana, Federica in Alex.

Žalovanju se pridružuje družina Coretti.

Boršt, Trst, Ricmanje, 16. oktobra 1990

Ob smrti dragega očeta Karla Maara izreka sinu tov. Antonu ter ostalim svojem iskreno sožalje

sekcija KPI občine Dolina

Ob izgubi očeta Bruna Požarja izreka kolegici Patriciji in družini iskreno in občuteno sožalje direktorja ter kolektiv

Tržaške kreditne banke

Kakšna bodočnost za italijansko skupnost v Istri?

»Prihodnost italijanske etnično-jezikovne skupine v Jugoslaviji« je pekoč in aktualen argument, kateremu istrobeniški kulturni krožek Istria namera posvetiti javno razpravo, ki se obeta kot zelo zanimiva in živahna. Prireditelji so namreč povabili nanjo pet strokovnjakov oziroma predstavnikov organizacij, ki imajo o problematiki Italijanov v Istri dokaj različne poglede in stališča. V razpravo ob okrogli mizi, ki bo v petek v mali dvorani gledališča Miela na Trgu degli Abruzzi 3, bodo namreč posegli predsednik Unije Istranov iz Trsta Silvio Delbello, Claudio Geissa v zastopstvu Skupine 88 iz Kopra, Ezio Giuricin kot predstavnik Gibanja za konstituantno iz Rovinja, predsednica Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti Daniela Paliaga Janković in predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko Silvano Sau. Razpravo bo vodil predsednik krožka Istria Marino Vocci, začela pa se bo ob 17.30.

Na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah, a šele mesec dni po začetku pouka

Z jutrišnjimi imenovanji bo verjetno končno rešeno vprašanje letnih suplentov

S podeljevanjem letnih suplenc za poučevanje na nižjih in višjih srednjih šolah, ki se bo odvijalo jutri s pričetkom ob 15. uri na liceju Prešeren, bo na slovenskih šolah vendarle stekel reden pouk. Skrajni čas, saj bo od začetka šolskega leta kmalu potekel mesec dni. Če je na nekaterih italijanskih šolah zaradi zapletov in zamud v zvezi z imenovanji stanje naravnost dramatično, se je letos zadeva posebno zapletla tudi na slovenskih, predvsem zaradi podeljevanj 20 stolic oz. stalnih mest na nižjih in višjih srednjih šolah. Profesorji so namreč imeli čas za izročitev prošnje za vstop v stalež na osnovi naslovov do 6. septembra, dokončne lestvice pa je komisija Deželnega šolskega urada sestavila 8. oktobra. Prevelik časovni razkorak? Profesor Alojz Tul, ki je pri pokrajinskem šolskem skrbništvu odgovoren za slovenske nižje in višje srednje šole, opozarja, da mora komisija pregledati vso dokumentacijo, preveriti proste katedre, dodeliti stalež, dati pet dni časa za rekurze in nato tudi te preveriti. Mesec dni časa naj bi torej bil sprejemljiv rok. Drugače pa je s podeljevanjem štipendij za izpopolnjevalni študij v Ljubljani. Naj spomnimo, da se bo letos izpopolnjevali v Sloveniji osem tržaških šolnikov: en učitelj, 4 profesorji in nižjih in 3 z višjih srednjih šol. Dokler ministrstvo ne sporoči imen študentov, pravi Tul, skrbništvo ne more imenovati suplentov. Kakšni pa so bili letos ti roki? Kandidati za štipendije so morali izročiti prošnje do 15. maja, konec maja jih je tržaško skrbništvo posredovalo deželne-

mu šolskemu skrbništvu, ki je 15. julija sklicalo pristojno komisijo, v kateri so po en predstavnik deželnega skrbništva, italijanskega zunanjega ministrstva, sekretariata za šolstvo RS, Sindikata slovenske šole in slovenski pedagoški svetovalec. Mnenja komisije je tržaško skrbništvo nato odposlalo v Rim, ki je šele v teh dneh (lani je to bilo celo v začetku novembra) z dekretom odobrilo štipendije. Minilo je torej pet mesecev od oddaje prošnje do njihove odobritve. Odločno preveč. »Res, to dolgo fazo bi se dalo skrajšati, toda ni odvisno od tržaškega šolskega skrbništva, mi smo blokirani...«, pravi profesor Tul, ki vsekakor opozarja, da so zamude pri imenovanjih že kronična bolezen italijanskega šolskega sistema. Po njegovem mnenju bi bilo treba razpisati natečaje spomladi in ne poleti, kot je že 20-letna navada. Kdo lahko vpliva na to? »Morda edinole vsedržavni sindikati,« je njegova ocena.

Problem je vsekakor tako zapleten in odvisen od rimske birokracije, da mu za zdaj ni videti izhoda. Zato ni nič čudnega, da nam slovenski ravnatelji, kljub dobri volji, niso mogli dati odgovora, zakaj je toliko težav z imenovanji suplentov in kdo je za zamude odgovoren. Ostaja nam vsekakor upanje, da bo s prihodnjim letom le nekaj manj težav, saj se je z letošnjimi imenovanji stalnih profesorjev število letnih suplentov skrčilo na približno dvajset, kar je za 50 odstotkov manj kot v prejšnjih letih. N. F.

Kavarna San Marco predstavila bogat program letošnje sezone

Kavarna San Marco je bila od nekdaj zbirališče tržaške kulturno-umetniške smetane. To vlogo je obdržala tudi po obnovitvi, ki jo je izvedla umetniška zadruga San Marco. Zadruga je že lani priredila skozi vso sezono vrsto uspešnih umetniških in glasbenih večerov. Letošnjo jesensko sezono pa so predstavili včeraj na tiskovni konferenci, ki so jo priredili kar v kavarni.

Pierluigi Sabatti je v imenu zadruge pojasnil, da so jesenski program načrtovali na podlagi izkušenj, ki so

si jih nabrali v prejšnjih letih. Poudaril je, da hočeta uprava kavarne in zadruga s to pobudo oplemenititi umetniško življenje v našem mestu. Vse predstave so seveda prilagojene okolju kavarne San Marco. Večeri bodo posvečeni glasbi, gledališču, video in filmski proizvodnji ter drugim umetniškim vrstam. Kar zadeva gledališče, bo zadruga priredila vrsto srečanj z raznimi gledališkimi igralci ali z osebami, ki so z gledališčem na katerikoli način povezane. Te večere so poimenovali Srečanja in izpovedi, njihova značilnost pa je, da bodo lahko poslušalci neposredno razpravljali z gosti.

Prvo tako srečanje bo v četrtek, 25. t. m., ko bodo predstavniki vseh tržaških gledaliških hiš predstavili publiko letošnje repertoarje. V soboto, 20. oktobra, bo svoja dela predstavila slikarka Valentina Verani, v ponedeljek, 22. t. m., se bo tržaški publiko predstavil Videoclub Caffè San Marco, v četrtek, 26. t. m., pa bo pianist Roberto Turrin izvajal Debussyjeve, Ravelove, Rachmaninove in Prokofjeve skladbe. Bralce bi še posebej opozorili, da se bo v torek, 23. oktobra, začel turnir med tržaškimi šahovskimi mojstri. Publiko bo partijam lahko sledila na veliki stenski šahovnici.

Večere bodo vodili Pierluigi Sabatti, Gioia Meloni, Giorgio Polacco, Roberto Canziani in Annamaria Percavassi. (w)

Študijski dnevi o prvi pomoči ki jo potrebujejo alkoholiki

Vprašanje prekomernega uživanja alkohola ter pomoč, ki jo lahko strokovno ali nestrokovno nudimo alkoholikom, sta dva izmed tolikih predmetov razprave na tridnevnem simpoziju o alkoholizmu. Študijske dneve je priredila tržaška univerza v sodelovanju z mednarodno organizacijo Kettil Bruun Society.

Zasedanje na krajevni ravni vodi predsednik študijskega komiteja o alkoholu pri tržaški psihiatrični bolnišnici Flavio Poldrugo. Prvi dan razprave so posvetili posegom za hitro pomoč. Ameriški delegati so obrazložili delovanje posebne in dokaj priročne naprave, ki meri količino alkohola v krvi. Naprava spominja na mikrofoni in se sproži v trenutku, ko oseba govori. Naprava je menda tudi dovolj natančna, da uspešno nadomešča celo preglede krvi.

V Trstu so se lotili tudi vprašanja bolnišničarjev, ki morajo priskočiti na pomoč osebam v bolj ali manj akutnem vinjenem stanju. Zabeležili so tudi podatek, da je precej zaznaven odstotek oseb, ki se zatečejo na oddelek za prvo pomoč, prav takrat, ko imajo v krvi nadpovprečno visoko količino alkohola. Temu bo zato treba prikrožiti tudi naprave, s katerimi razpolagajo tovrstni oddelki.

Na Trgovinski zbornici predstavili novo knjigo receptov tržaške kuhinje

Na sedežu tržaške Trgovinske zbornice so včeraj predstavili novo knjigo receptov tržaške kuhinje. Brošura, o kateri je uvodoma spregovoril predsednik zbornice inž. Giorgio Tombesi, je nastala na osnovi zadnjega natečaja za izvirne recepte krajevnih kuhinj, naslovljena pa so jo »Srebrni ribez« (Grattugia d'argento). V njej je na 150 straneh zbranih 170 receptov nove tržaške kuhinje, ki jih je prispevalo 28 restavracij in 37 amaterjev.

Vsebinsko publikacije sta gostom predstavila deželni delegat Akademije italijanske kuhinje Mario Moffa in Annamaria Muiasan Gaspari, ki je avtorica ilustracij, projekta in grafične podobe najnovejše knjige receptov. Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi pa je on tej priložnosti opozoril na sodelovanje z Italijansko federacijo upraviteljev javnih lokalov (FIPE), ki se je začelo že pred leti s promocijskimi kampanjami na področju krajevnih gastronomije in tipičnih proizvodov. Ob koncu predstavitve so nagradili zmagovalce fotografskega natečaja »Fotografiraj plavo«, in sicer Tullia Stravisija (milijon lir), Benna Pellicciarija (500 tisoč) in Lauro Battich (250 tisoč).

Danes v Jamljah na pobudo SSS

Seja Enotnega šolskega odbora

Danes ob 18. uri se na pobudo Sindikata slovenske šole sestane v Jamljah Enotni šolski odbor, v katerem so zastopani predstavniki političnih strank, za katere tradicionalno volijo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Na dnevnem redu seje je razprava o popravkih, ki naj bi jih v zvezi s šolsko problematiko vnesli v osnutek Maccanicovega zakonskega osnutka o zaščiti slovenske manjšine, sprejetje skupnega besedila in dogovarjanje za morebitne bodoče akcije.

Obvestilo skrbništva o podeljevanju suplenc na slovenskih šolah

Šolsko skrbništvo v Trstu sporoča, da bo podeljevalo letne suplence za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah v šolskem letu 1990/91 jutri, 17. oktobra, na liceju France Prešeren, Vrdelska cesta 13/I, z začetkom ob 15. uri. Razpoložljiva mesta bodo objavljena danes na oglasni deski Skrbništva, Ul. Cumano 2, in Liceja Prešeren.

S tem v zvezi Skrbništvo pripominja, da v smislu ministrske uredbe št. 324 z dne 27. 9. 1989 imajo prednost pri imenovanju prosilci, ki so uspešno opravili zadnji natečaj na osnovi naslovov in so vključeni v veljavne pokrajinske lestvice diplomirancev.

Na osnovi iste ministrske uredbe suplence do šestih ur tedensko podeli ravnatelj šole. Te suplence so v vsakem pogledu enakovredne tistim, ki jih podeli Šolsko skrbništvo.

Štipendija SDD za visokošolce

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu razpisuje letos svoje četrto študijsko štipendijo iz sklada »Mihael Flajban«.

Štipendija bo znašala 2.000.000 lir letno in bo trajala za vso redno študijsko dobo, v kolikor bo lastnik zadostil pogojem pravilnika. Štipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokošolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali videmsko univerzo v akademskem letu 1990/91.

Za podrobnejša pojasnila o pravilniku in roku vlaganja prošenj, naj se zainteresirani javijo na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, Ulica Machiavelli 22, II. nadstropje, telefon 65612, vsako sredo od 16. do 18. ure.

Še nekaj prostih mest za izlet KZ v Toskano

Kmečka zveza sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za izlet v Toskano, ki bo od 19. do 21. t. m. Izletniki si bodo ogledali Arezzo in nekaj tamkajšnjih kmetij, Sieno in lepo srednjeveško mestece San Gimignano. Interesenti naj se čimprej zglasijo v uradu KZ.

koncerti

Glasbena matica

Koncertni abonma 1990/91 v Kulturnem domu v Trstu

SPORED: danes Slovenski oktet - Umetniški vodja Anton Nanut; 24. t. m. (*) Simfonični orkester konservatorija iz Kromeriža, Akademski pevski zbor in Mešani pevski zbor Zerotin iz Olomuca. Zborovodja Jiri Klimeš, dirigent Stojan Kureš; 8. novembra (**) Hubert Bergant (orgle); 27. decembra Godalni kvartet "Klima" iz Zagreba. Umetniški vodja Josip Klima; 20. december Dubravka Tomšič, klavir; 1. februarja 1991 Komorni orkester "Slovenicum". Dirigent Uroš Lajovic; 21. februarja 1991 Komorna skupina "Cappella Civica". Dirigent Marco Sofianopulo; 7. marca 1991 Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent Marko Munih, solista Črtomir Šiškovč, violina, Eva Novšak - Houška, mezzosopran.

* Koncert v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu

** Koncert v stolnici sv. Justa v Trstu

Vpisovanje abonmajev v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manna 29, tel. 418605, od 10. do 12. ure.

V veliki dvorani Palače Scrinzi-Sordina na Korzu Saba 6 bo jutri, 17. t. m., ob 17.30 koncert z naslovom "Vola o serenata". Nastopali bodo violinistka Manuela Manfio, tenor Mario Manfio, na klavir pa ju bo spremljala Anna Luci Sanvitale. Vstop prost.

izleti

Kmečka zveza prireja v dneh 19., 20. in 21. t. m. članski izlet v Arezzo, Sieno in S. Gimignano. Prijave sprejemamo še danes, 16. t. m.

Slovenska gobarska družina Trst in Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 21. t. m., strokovno vodeni izlet po zgonskem krasu. Zbirališče v Repnu (na glavnem trgu) ob 8.30. Vabljeni!

šolske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek iz Trsta obvešča dijakne in profesorje 5. letnika, da bo prva skupna seja v petek, 19. t. m., ob 16. uri na šoli.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1990-91

IVAN CANKAR

Hlapci

Režija: BORIS KOBAL

PONOVITVE

jutri, 17. t. m., ob 20.30 - Abonma RED D

Vpisovanje abonentov vsak dan od 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

Mladi! Ne zamudite priložnosti, ki vam jo s slovenskimi bankinimi zavodi v Italiji letos ponuja Slovensko stalno gledališče.

VPIŠITE ABONMA!

Polovico bodo zanj prispevale

Hranilnica in posojilnica na Opčinah

Kmečka banka Gorica

Kmečka in obrtna hranilnica in pos. v Nabrežini

Kmečko-delavska hranilnica in pos. v Sovodnjah

Kmečko-obrtna hranilnica Doberdob

Tržaška kreditna banka

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bosettija.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprt.

Nocoj ob 20. uri (red A) bo premiera Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldi.

Ponovitev v četrtek ob 20. uri za red B.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 bo na odru komedija Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Vljudno Vas vabimo, da ostanete ali postanete abonent našega gledališča. Vpis abonmajev je vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, ali po telefonu na št. 734265.

razna obvestila

Pevski zbor Lipa Bazovica vabi pevce na prvo pevsko vajo, ki bo jutri, 17. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

SKD Vigred prireja plesni tečaj standardnih in latinskoameriških plesov. Za vpisovanja poklicati na tel. št. 200150 od 19. do 21. ure.

SKD Vigred prireja šiviljski tečaj z Adriano Regent. Sestanek in vpisovanja danes, 16. t. m., ob 18. uri v društvenih prostorih ali po tel. 200150.

MePZ Slavec-Slovenec, vabi vse stare in posebno nove pevce na sestanek, ki bo danes, 16. t. m., ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Dick Tracy, r.-i. Warren Beatty, Madonna.

EXCELSIOR - 17.45, 22.15 Pretty Woman, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00 Henry e June, i. Uma Thurman, □□ NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Weekend con il morto.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Ti amerò fino ad ammazzarti, kom., i. Kevin Kline, Tracey Ullman.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Le cameriere lo vogliono duro, porn., □□

NAZIONALE IV - 17.30, 22.15 Le montagne della luna, pust.

GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Ritorno al futuro parte III, r. R. Zemeckis, i. M. J. Fox.

MIGNON - 16.00, 22.15 Fantasia, prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Cicciolina e Moana mondiali, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 Ancora 48 ore, i. E. Murphy, N. Nolte.

LUMIERE - 16.00, 22.15 Affari sporchi, i. Richard Gere, □

ALCIONE - 16.00, 22.00 Il Mahabharata, r. Peter Brook, i. Bruce Myers, Vittorio Mezzogiorno.

RADIO - 15.30, 21.30 L'alcova dei mille piaceri, □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Galerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

vas vabi

v četrtek, 18. t. m., ob 18. uri

na otvoritev razstave

ob 85-letnici MILKA BAMBIČA

Predstavljena bo Bambičeva knjiga "Kralj Honolulu", ki je pravkar izšla v ponatisu pri Založništvu tržaškega tiska.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtek in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V galeriji Cartesius bo do 24. t. m. odprta retrospektivna razstava LINA BIANCHIJA BARRIVIERE. Urnik: 11.00-12.30 in 16.30-19.30; ob nedeljah in praznikih 11.00-13.00; ob ponedeljkih zaprt.

V prtiličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava akvarelov JOŽETA SAJNA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu je do 28. t. m. na ogled antološka razstava del slikarja SANTA TOMAINA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev E. Cafiera, F. Ferzinija, G. Granerisa in R. Tigellija. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 10. do 13. ter od 15. do 18. ure.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v galeriji Torbandena pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

V galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8 - je do 24. novembra odprta razstava z naslovom "Leo Castelli post pop artists". Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavljajo pa Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 — II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPIJA. Urnik: od ponedeljka do petka pd 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 16. oktobra 1990

HEDVIKA

Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 17.19 - Dolžina dneva 10.57 - Luna vzide ob 4.02 in zatone ob 16.02.

Jutri, SREDA, 17. oktobra 1990

IGNAC

PLIMOVANJE DANES: ob 1.37 najnižja -39 cm, ob 8.00 najvišja 31 cm, ob 14.25 najnižja -44 cm, ob 20.22 najvišja 31 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,2 stopinje, zračni tlak 1020,9 mb, ustalen, brezvetrje, vlaga 84-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matteo Esposito, Sharon Tuljak, Jacopo Muran, Nicola Mani-ago, Matteo Gallo.

UMRLI SO: 81-letni Carlo Spinelli, 72-letna Maria Bordon vd. Selatti, 81-letni Carlo Maar, 67-letni Glauco Pogazzaro, 76-letni Enrico Budal, 93-letni Eugenio Garbelotto, 77-letni Giovanni Simoni, 77-letna Olga Abrami, 86-letni Narciso Mattiassi, 86-letni Vincenzo Milazzo, 79-letni Giovanni Varglen, 82-letna Caterina Pietrobon por. Grassi, 69-letna Silva Poldrugovaz por. Scarpatto, 69-letni Guido Vidali, 85-letna Anna Kanobelj, 27-letni Mauro Bortolussi, 77-letni Cosimo Croce, 63-letna Laura Mastrocinque vd. Becher, 88-letna Lidia De Lugnani vd. Stumpo.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

GLASBENA MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 1990/91

Danes, 16. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SLOVENSKI OKTET

Umetniški vodja Anton Nanut

Vpisovanje abonmajev v pisarni G.M. tel. 418605 od 10. do 12. ure.

Prodaja vstopnic pri blagajni KD eno uro pred pričetkom koncerta.

mali oglasi

PRODAM alfo sud 1500, letnik 1980, prevoženih 120.000 km, cena 800.000 lir. Telefonirati zvečer na št. 910170.

OSEBNI RAČUNALNIK machintosh SE, s spominom 2 mega in trdim diskom 40 mega, tudi ločeno prodam, še v garanciji. Tel. 302748.

UGODNO PRODAM ape, letnik 88, in motor BMW, letnik 80. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 910150.

PRODAM avto seat ibiza, letnik 1987, prevoženih 45000 km, v odličnem stanju. Telefonirati od 15. do 17. ure na številko (0481) 882334.

PRODAM seat marbello 900, poltovornjak, popolnoma nov. Tel. 299087 ali 299494.

PRODAM veliko stanovanje z dvema kletama, v okolici Trsta. Tel. 360644.

PRODAM poročno obleko št. 46, letošnji model. Tel. 65804 od 16. do 19. ure.

PRODAM renault 5 GTS 1200, dec. 88, v odličnem stanju. Tel. 310830.

PODJETJE, ki se ukvarja z elektronikom, išče fanta za pomoč part-time. Pismene ponudbe poslati na Publiest, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »G.S.«.

25-LETNA uradnica s štiriletno prakso na področju import/export in znanjem angleščine ter srbohrvaščine išče primerno zaposlitev. Cenjene ponudbe poslati na Publiest, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Uradnica imp/exp«.

NA OPČINAH blizu pokopališča v Ul. dei Salici se je zgubil papagaj zelene barve. Prosimo vsakogar, ki bi ga opazil, da telefonira na št. 213233.

ŠTEDILNIK za centralno kurjavo z ogrevanjem na drva (Termocucina TG 24) za 3.000.000 lir prodam. Tel. 291439 ob popoldanskih urah.

KOMERCIALNO PODJETJE v Gorici išče uradnika/co z vsaj desetletno prakso v knjigovodstvu, fakturah, davku IVA in fiskalnih normah ter uporabe personal komputerja za vodenje knjigovodstva, po možnosti z znanjem slovenščine. Pismene ponudbe poslati na Publiest S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "SPI".

MEDICINSKA SESTRA nudi strokovno pomoč in pomoč pri gospodinjstvu bolnikom in ostarelim na domu. Tel. (003867)71256.

IŠČEMO kakršnokoli zaposlitev v Trstu ali v bližnji okolici (gospodinjstvo, vrtnarstvo, zidarstvo itd.) Telefon (003866)34904.

ELEKTRONIKA - zaposlimo inženirja ali tehnika usmerjenega v razvojni sektor radijskih telekomunikacij. Pismene ponudbe poslati na Publiest — Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Elektronika".

VIKEND Z GARAŽO na Sviščakih pod Snežnikom, 20 km od Ilirske Bistrice, ugodno prodam. Blizina smučišč. Informacije nudi Butinar Dragica, tel. (003867) 81119.

Potovalni urad AURORA

vabi na naslednja potovanja:

□ od 1. do 4. nov. na tunizijski otok JERBA — Cena 395.000 lir.

□ od 2. do 4. nov. na otok RAB — Cena 128.000 lir.

□ od 4. do 11. nov. MADRID in ANDALUZIJA — Cena 980.000 lir.

Na razpolago so programi za božične in novoletne praznike:

Bled, Zagreb, Varaždin in Blatno Jezero, Celje, Rogaška Slatina, London, Mali Lošinj, Bangkok ter Moskva in Leningrad,

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu

AURORA - Ul. Milano 20, tel. 60261

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1142,55	1120.—
Nemška marka	744,60	740.—
Francoski frank	223,73	220.—
Holandski florint ...	665,07	655.—
Belgijski frank	36,397	35,50
Funt šterling	2229,50	2200.—
Irski šterling	2010,25	1970.—
Danska kрона	196,50	191.—
Grška drahma	7,461	7.—
Kanadski dolar	990,40	960.—

razne prireditve

Sekcija Zveze borcev VZPI-ANPI iz Boljunca vabi vse borce, aktiviste in simpatizerje v soboto, 20. oktobra, ob 18. uri v gledališče F. Prešeren v Boljuncu na POBRATENJE s Skupnostjo borcev Notranskega odreda in odborom 8. Levstikove brigade 18. divizije.

TFS Stu Ledi NSK - Odsek za zgodovino, vabita na prikaz ljudskih noš F-JK v glasbi, pesmi in plesu NEMINLJIVI ČAR PRETEKLOSTI, ki bo v petek, 19. oktobra, ob 20.30 na sedežu stare železniške postaje v Trstu (Campo Marzio).

ŽIVETI HOČEMO - Pesem o Miklovi Zali bo v nedeljo, 21. oktobra, ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu. Sodelujejo koroški zbori Podjuna Pliberk, Kralj Matjaž in Danica, solisti in komorni orkester RTV Slovenija. Predprodaja vstopnic od ponedeljka do petka v uradu Slovenske prosvete, Donizettijeva 3, od 9. do 12. ure; tel. 370846; v nedeljo eno uro pred pričetkom koncerta.

prispevki

Umrl je Leonard Bernstein, najslavnejši ameriški dirigent in eden najuglednejših sodobnih glasbenikov

Življenje mu ni dalo časa

Ko je pretekli teden presenetila svetovno glasbeno javnost vest, da bo slavní ameriški glasbenik Leonard Bernstein zapustil dirigentski pult, se je marsikateri kronist moral izogibati patetičnih tonov, saj je vest - še posebej za Ameriko - odjeknila kot osmrtnica. Ob zavesti, da je svet izgubil dirigenta in izvajalca je ostala tolažba, da bo Leonard Bernstein še komponiral in da se bo še posvečal pedagoškemu delu, za katerega je bil izredno nadarjen. Sedaj ni več niti tolažbe: Amerika in z njo svet sta dokončno izgubila enega najbriljantnejših sodobnih dirigentov, odličnega izvajalca in človeka, ki je znal orkestru, skladbi, avtorju, skratka svoji izvedbi vtisniti svojski pečat. Amerika, ki je z Bernsteinom končno imela »svojega« dirigenta in svet upravičeno žaluje.

Najslavnejši skladatelj in dirigent dvajsetega stoletja v Ameriki je zapustil življenjsko sceno: Leonard Bernstein je umrl v svojem manhattanškem stanovanju v nedeljo. Ob

njem sta bila sin Alexander in zdravnik Kevin Cahill. (Za njim sta ostala še dva otroka, Jamie in Nina, žena Felicia Montealegre je umrla leta 1978.) Družina je sporočila, da bo pogreb privaten, brez vsake večje svečanosti.

Vse svoje življenje od debuta v vojnem času je ta človek neobičajne energije, ki se je razdal kot dirigent, pianist, skladatelj in pedagog, živel brez oddiha, z letala na letalo, ob cigareтах in drinkih. Pogosto je prebedel celo noč ob notnem papirju, čeprav je trdil, da lahko komponira tudi med partyjem. Ob svojem 70. rojstnem dnevu je vzkliknil: »Kadim, pijem in prebedim marsikatero noč. Rekli so mi, da ne bom doživel 35. leta starosti, če ne neham kaditi. No, ukradel sem jih že 35.« Zdravniki so mu prepovedali nastopanje, tako ob klavirju kot za dirigentskim pultom, morda je prepoved prišla prepozno. Že nekaj časa sta mu ustvarjala velike težave progresivni pljučni enfizem in rakasto

obolenje pljučne mreže, usodni udarec mu je zadal srčni zastoj. Lahko bi tudi rekli, da je Leonard Bernstein umrl tako, kot je rad živel - velikopotezno. Res je v zadnjih časih odpovedal vrsto koncertov, res pa je tudi, da je še pred dvema mesecema, ali točneje 19. avgusta, dirigiral koncert v spomin Sergeja Koussevitzkega (na sliki) v Tanglewoodu (Massachusetts), ki je poletni center orkestra Boston Symphony. Samo nekaj dni je manjkalo do njegovega 72. rojstnega dne. Na sporedu so bili Beethovnova Sedma simfonija in Interludiji iz opere Peter Grimes Benjamina Brittna.

Bernstein je zaslovel z glasbeno komedijo West Side Story, v kateri je uspel spojiti broadwayski slog s svojim posluhom za zahteve klasične glasbe. Iz glasbene komedije sta Robert Wise in Jerome Robbins posnela tudi film z Natalie Wood, nov zvočni posnetek iz leta 1985 pa je postal uspešnica hiše Deutsche Grammophone. Musical pa še zdaleč ni bil njegovo edino delo, če naj omenimo vsaj The Age of Anxiety, I Kaddish in Trouble in Tahiti. Vrsto let je vodil newyorško Filharmonijo, zelo pogosto pa je dirigiral tudi Dunajske filharmonije, London Symphony Orchestra in Izraelski filharmonični orkester. Ko je zapustil newyorški orkester je v bistvu postal najbolj zaželeni dirigent »free-lance« na svetu. Svetu je poklonil nepozabne izvedbe Schumanna, Mahlerja in Brahmsa, pa tudi Bartoka, pod njegovo taktirko so postale Petruška, Beethovnova simfonije in pravzaprav vse skladbe enkratne, ker jih je prepeljal s svojo energijo in življenjsko močjo. Amerika pa mu je najbolj hvaležna, da so cele generacije Američanov vzbujale resno glasbo, predvsem ko so sledile njegovim TV oddajam Omnibus ali Ljudski koncerti.

Ko je proslavljal 70. obletnico, je izjavil, da mu je življenje dalo vse. »Malokdo je bil tako srečen in prav nič ne morem še zahtevati, samo malo časa bi še rad imel,« je rekel. Žal, mu je prav časa zmanjkalo.

Leonard Bernstein ali Lenny, kot so ga imenovali najbližji, se je rodil 25. avgusta 1918 v Lawrenceu (Massachusetts) kot sin ruskih Židov, ki so se preselili v Ameriko. Oče Samuel Joseph Bernstein je rad preučeval talmud, sicer je bil trgovski potnik z lepimi izdelki, mati Jennie Resnick, ki je še živa, je gospodinja. Prav mati zna povedati, kako je mali Leonard ure in ure igral na namišljeni klavir. V družini vsekakor niso imeli velikega razumevanja za sinov talent in prvi klavir je desetletnemu dečku darovala teta. Deček se je tedaj zaljubil v glasbo, ki mu je postala življenjski cilj.

V mladih letih je igral na porokah in na praznikih v četrti, kjer je stanoval. V zrelih letih je dirigiral orkester pred 200 tisoč osebami v Central Parku, za gledalce v Carnegie Hallu ali za milijone TV gledalcev, ki so sledili božičnemu koncertu ob padcu Berlinskega zidu. Debitiral je 13. novembra 1943, ko je pri samih 25 letih nadomestil obolelega Bruna Walterja pred newyorško Filharmonijo. (Zgornja slika je iz leta 1944.) Navdušil je občinstvo in kritike, naslednji dan mu je New York Times posvetil prvo stran. Amerika je našla svojega dirigenta. Leta 1958 so ga imenovali za stalnega dirigenta newyorške Filharmonije, ki jo je vodil 11 let. Na najuglednejših svetovnih odrih je v bistvu preživel 47 let in upravičeno postal simbol ameriške glasbe. Slavo je dosegel z glasbeno komedijo West Side Story, posodobljeno zgodbo Rómea in Julije v Manhattanu. Bernstein je glasbo vedno skušal približati ljudem. Tako je kmalu po vojni dirigiral koncert v koncentracijskem taborišču. Tudi kot človek in ne samo kot glasbenik (če se to dvoje sploh lahko ločuje pri človeku, kot je bil Bernstein) je bil angažiran: v 60. letih je energično kot vedno podprl gibanje Črnih panterjev, prej in kasneje je sodeloval pri kampanjah za enokoparnost temnopoltega prebivalstva, vedno je rad presenečal s svojimi mnenji, brez predsodkov je rad povedal, kaj misli o spolnosti, mamilih, rock glasbi in politiki.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nadaljevanka: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: Detective privato... anche troppo (kom., VB 1972, r. Carol Reed, Mia Farrow), vmes (11.55) vreme in vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Dok.: Kvarkov svet 14.45 Risanke 15.05 Italijanske kronike 15.30 Mlada kinematografija 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.40 Nanizanka: La signora in giallo 21.30 Film: Hotel Colonial (dram., It. 1986, r. Cinzia Torrini, i. John Savage, Rachel Ward), vmes (22.40) dnevnik 23.45 V stiku z umetnino 24.00 Dnevnik in vreme 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.40 Petrarco Canzoniere	RAI 2 7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.40 Nad.: Clayhanger 9.30 Španščina in nemščina 10.00 Film: Lettera di una sconosciuta (dram., ZDA 1948, r. Max Ophüls) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanka: Capitol 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nadaljevanki: Beaufitful 14.30 Destinii 15.15 Variete: Ghibli 16.30 Vesti in Iz parlamenta 16.40 Film: Gli avventurieri di Plymouth (pust., ZDA 1952, r. Clarence Brown, i. Spencer Tracy) 18.20 Večerne športne vesti 18.30 Glas. oddaja: Rock café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Film: Rambo 2 - La vendetta (pust., ZDA 1985, r. Georges Cosmatos, i. Sylvester Stallone) 22.10 Dnevnik, nato Dosje 23.20 Glaba: Nero a metà 0.30 Dnevnik in horoskop 0.45 Film: I parenti terribili (dram., Fr. 1948, r. Coc-teau-Besard)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Galileo Galilei, Oddaja o obrtni-tvu, Monografije, Boks 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarca: Zdravje v blue jeansih, 15.00 Lutka po imenu Ostržek 15.30 Veslanja (iz Palerma) 16.00 Atletika (iz Dublina) 16.25 Odprti prostor 16.45 Nanizanka: Vita col nonno 17.35 Znanstvena oddaja: Živi planet - Sveža in sladka voda 18.30 Kolesarstvo (iz Turina) 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina spedita da Andrea Bar-bato 20.30 Aktualnosti: Dan na preturi 22.25 Večerni dnevnik 22.30 Film: Sinfonia d'autun-no (dram., Šve.-ZRN-VB 1978, r. Ingmar Ber-gman, i. Ingrid Ber-gman) 24.00 Nočni dnevnik	TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: Zgodbe iz školj-ke 9.30 Šolska TV: izobraž. od-daja Človekov telo (1. del), 10.00 dok. Boj za obstanek - Vrt bogov 10.25 Tečaj nemškega jezika 10.55 Sedma steza 11.15 Osmi dan (pon.) 12.00 Video strani 14.35 Mozaik. (pon.) Tečaj nemškega jezika 15.05 Žarišče (pon.) 15.35 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Šolska TV (pon.) 18.00 Spored za otroke in mlade: Lonček kuhaj, 18.10 Gledališke norčije (L. Suhodolčan) 19.05 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Nespo-dobno vedenje (2. del) 21.00 Pesem je... Andrej Šifrer 21.30 Druga godba: Ljudski pevci z Notranjskega 21.50 Dnevnik in vreme 22.10 Nočni program Sova, vmes nanizanki Dekameron in Studio 5 B 23.40 Video strani	TV Koper 12.30 Eurogolf - evropski tur-nirji 13.30 Rubrika: Speciale Bordo Ring 15.15 Športna parada: Sport Parade 16.15 Wrestling Spotlight 17.00 Mednarodni nogomet 17.30 Spored in slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Film: Il supercolpo dei cinque doberman 21.00 Rubrika: Settimana Gol 22.15 TVD Novice 22.30 Bezbol - Major League 23.30 Rubrika o boksu: Bordo Ring 0.30 Rubrika o nogometu: Settimana Gol (pon.)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kalendar in Pravljica; 8.10 Od-prti prostor; 8.40 Country Club; 9.30 Ža-lostne zgodbe o veselih Kraševcih; 9.50 Orkestralna glasba; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Kantavtorji; 12.00 Vsak je svoje starosti kovač; 12.20 Istrumental-ni solisti; 12.40 Cecilijanka '89; pevka skupina Števerjan (umetniški vodja To-maž Tozon); 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Glasba po že-ljah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktual-nosti; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Goriške gostilne; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.	TV Slovenija 2 16.40 Svet športa 17.30 Regionalni programi: Studio 2 Koper 19.00 Dolenjski ljudski plesi 19.30 Dnevnik, nato Žarišče 20.30 Žrebanje lota 20.35 Dokumentare: Gradovi - Kako so rasli (6. del) 21.05 Film: Nestrpnost (dram., ZDA 1916, r. David Wark Griffith)	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.00 Gospodarstvo; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo iz-brali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Znanje za prihodnost; 14.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansam-bli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za baletno glasbo; 21.05 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Li-terarni nočno.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vre-me in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po že-ljah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Primor-ski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.	TELEFRIULI 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Nanizanka: L'albero del-le mele 19.30 Dnevnik 20.00 Kronika iz parlamenta 20.30 Nanizanka: Hawkins 22.00 Rubrika 22.30 Nočne vesti 23.00 Film: Mona Lisa (dram., VB 1986, i. Bob Hoskins, Kathy Tyson) 0.30 Nočne vesti	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italija 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja 8.30 Nanizanke: Batman, 9.00 Flipper, 9.30 Arnold, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days 14.30 Radio Carolina 7703 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja 18.30 Nanizanki: Tarzan, 19.30 Casa Keaton 20.00 Risanke 20.30 Varieteja: Paperissima, 21.30 Caccia all'uomo 22.30 Torkov priziv 0.05 Nanizanke: Chips, 1.05 Appartamento in tre, 1.35 Benson	ODEON 9.00 Nan.: Tony e il professore, 10.30 The Collaborators, 11.30 Le spie 12.30 Film: In risanke 14.45 Glasba in film: USA To-day 15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone	TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocilli, 10.00 La famiglia Partridge 10.30 Nad.: Terre sconfiniate, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Tajnosti in skrivnosti 13.00 Sportne vesti 13.15 Dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: Frutto proibito (kom., ZDA 1942, r. B. Wilder, i. G. Rogers) 16.50 Aktualno: Ženska TV 18.00 Nanizanki: Autostop per il cielo, 19.00 Quartieri alti
--	--	---	--	--	---	---	---	--	---	---	--	---	---

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 9.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta.

Aktualna vprašanja na sobotni okrogli mizi SSK Kako naj se organizira zamejstvo in kakšni naj bodo stiki z matico

Ne le odnosi med Slovenijo in zamejstvom pač pa tudi vprašanja odnosov med različnimi komponentami manjšine ter manjšino in večino so bile teme, ki so se jih dotaknili govorniki pri sobotni okrogli mizi predstavnikov SSK in Narodnega sveta koroških Slovencev. Po uvodu Marjana Terpina je bivši poslanec v dunajskem parlamentu Karel Smolle takoj načel vprašanja, ki jih glede odnosov s Slovenci izven matičnih meja odpira uveljavitev demokratičnega sistema v Sloveniji. Manjšina se mora organizirati drugače kot doslej in na novo definirati vsebino enotnosti, tako da bo kot subjekt vzdrževala stike s slovensko vlado, tem stikom pa se lahko uspešno pridružijo še stiki na strankarski ravni.

Deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar je poudaril, da se je njegova stranka prva v zamejstvu vključila v novo politično dogajanje v Sloveniji. SSK že leta zagovarja vrsto načel: pomen ustvarjanja skupnega slovenskega prostora, dolžnost matice, da skrbi za manjšino in da enakopravno obravnava vse manjšinske komponente ne glede na idejno-strankarsko pripadnost. Danes je to mogoče, je dejal Jevnikar, in zahteval da se uravnoteži pomoč, ki doslej ni bila enaka za vse. Na tej osnovi bo potem možno graditi enotnost, ki pa ni mogoča, dokler se nekateri ne čutijo enakopravni.

Zanimiv poseg je imel Marjan Pipp od NSKS in poslovodja Koordinacijskega odbora koroških Slovencev. Priznal je, da v tem odboru še niso razen formalno zastopane vse koroške komponente in zato napovedal namen, da bi oblikovali nekako narod-

nostno zbornico, KOKS pa naj bi bil le instrument v prehodni fazi. Pluralistična sestava družbe mora biti dovoljena tudi manjšini, potrebno pa je tudi enotno nastopanje manjšine. Združitev pluralizma z enotnostjo je možna le skozi demokratične volitve: na deželnozborskih volitvah naj bi tako volilci dobili še drugo, slovensko glasovnico, s katero bi izbirali svoje predstavnike v pluralistični organ, ki bi legitimno zastopal vso manjšino.

Občinski svetovalec SSK Bernard Špacapan je govoril o Gorici kot privilegiranem prostoru za sodelovanje med Italijani in Slovenci (tudi v matici) ter o vlogi, ki jo pri tem lahko igra močna in samozavestna manjšina.

Deželni svetovalec Bojan Brezigar je pozval k odpravi preteklih privile-

gijev oz. zapostavljanja. SSK ima danes zaradi politične afinitete odlične stike z Demosom, drugo pa so odnosi matica-manjšina: treba je postaviti temelje, da bodo vsi Slovenci lahko razvijali kulturne, družbene, gospodarske dejavnosti. Glede enotnosti v manjšini je dejal, da je lahko koristna, ne sme mo pa je mitizirati. V odnosih z matico naj bi se zato manjšina obnašala kot pluralistični subjekt, vendar raje brez enotnega stališča, če bi to moralo pomeniti poplavitve na stališčih močnejšega.

Sledila je živahna debata v kateri so posamezniki in predstavniki SKGZ, SSO in Demosa osvetlili še druge aspekte obravnavane tematike.

Na sliki (foto Marinčič) sodelujoči pri sobotni okrogli mizi.

Z 1,2 mld iz Goriškega sklada 48 delovnih mest Trgovinska zbornica dodelila nove prispevke

Razširjeni odbor pri Trgovinski zbornici je na svojem zadnjem zasedanju odobril razdelitev skoraj 1,2 milijarde lir prispevkov iz Goriškega sklada za nove gospodarske dejavnosti oz. za posodobitev obstoječih. Ugodili so prošnjam šestih podjetij, ki nameravajo v različnih gospodarskih panogah investirati v nove dejavnosti 11,8 milijarde lir. Skupni znesek dodeljenih prispevkov iz Goriškega sklada je 1.185 milijonov lir oz. približno 10% skupne vrednosti investicij, ki naj bi omogočile pridobitev 48 novih delovnih mest.

Najizdatnejši prispevek so dodelili neki goriški tekstilni industriji, manjše zneske iz zakona št. 700 (torej iz sklada, ki ga financirajo s prelevmanom na prodajni ceni bencina proste cone) pa so dodelili mehaničnim oz. avtomobilskim delavnicam ter dvema turistično-gostinskima obratoma v Gradežu.

Študenti iz Toga in Benina

Goriški župan je skupaj s člani odbora sprejel skupino sedmih študentov iz Toga in Benina, ki bodo obiskovali tehnični zavod Kennedy v Gorici, kjer se strokovno usposablajo turistični delavci.

Dijaki so namreč prejeli štipendijo, ki jim bo omogočala šolanje v našem mestu in sicer za dobo petih let.

Predlogi rajonskega sveta glede izgradnje univerze

Rajonski svet za Podturn in Sv. Ano je v pisni obliki in javno opozoril na stališča glede urbanističnih in gradbenih posegov, ki zadevajo sedež univerze (v Malem semenišču). O teh vprašanjih je tekla beseda na srečanju 23. septembra med rajonskimi svetovalci ter med senatorjem Martino in občinskimi odbornikom Fornasirjem. Na omenjenem sestanku so podrobno razčlenili vsa pomembnejša vprašanja, ki so bila nato tudi predmet poglobljene razprave v rajonskem svetu.

Smernice in stališča so člani rajonskega sveta strnili v devet točk.

Na prvo mesto svetovalci postavljajo potrebo po stalnem informiranju in sodelovanju občinskih uradov z rajonom, svetovalci nasprotujejo gradnji objektov, ki bi spremenili sedanjo podobo, zahtevajo, naj bodo morebitni

gradbeni posegi v sklopu okvirnega načrta gradnje bivšega semenišča.

Predlogi in zahteve rajonskega sveta zadevajo tudi druga področja. Tako naj bi za potrebe študentov skušali v največji možni meri zagotoviti stanovanja v mestu s prenovo obstoječih stavb, preuredili naj bi parkirišče pri Rdeči hiši in ga namenili bodisi za parkiranje vozil za potrebe univerze, kakor tudi za potrebe turistov, oziroma vsakodnevnih obiskovalcev. Potrebna je tudi neposredna povezava objekta univerze s športnim igriščem v Ulici Baiaomonti. Končno, poudarjajo v rajonskem svetu, je treba enkrat za vselej pojasniti, kaj se skriva za besedo Campus. Rajonski svet se ne strinja z rešitvijo, ki jo menda zagovarja občinski odbor, da bi kampus gradili na območju sedeža univerze.

Policija vneta išče tatu ki je napadel žensko

Preiskovalci se na vso moč trudijo, da bi izsledili napadalnega tatu, ki je v soboto ponoči v stanovanju v Ulici Lasciac 38/2 v Podturnu pretepel 54-letno Giuseppino Cidin, jo okradel in nato zbežal. Močno prestrašeni ženski so šele kakšno uro zatem nudili pomoč sosedi, ki jih je zbudilo čudno stokanje. Obvestili so tudi policijo, vendar je tat, ki je v stanovanje v drugem nadstropju očitno priplezal preko balkona, medtem že odnesel pete. Cidinova je pustila priprto navojnico okna oziroma balkonskih vrat, tako je tat imel pravzaprav zelo lahko delo, saj mu niti ni bilo treba vlamljati. Med brskanjem po stanovanju pa je prebudil stanovalko, ki pa ni imela veliko časa za klicanje na pomoč. Napadel jo je menda z golimi rokami. Ženska je, prestrašena, padla v nezavest. Vsiljivec, ki ga vneta iščejo, pa je

urno odnesel pete. Plen je bil v tem primeru zelo skromen: nekaj denarja, verižica in ura.

Nekaj po tretji uri je stanovalko v spodnjem nadstropju zbudilo čudno stokanje. Sprva je menila, da prihaja iz tretjega nadstropja, potem pa so s stanovalci le-tega ugotovili, da je nekaj narobe pri Cidinovi. Okrog pol štirih so žensko z rešilnim avtom prepekljali v bolnišnico, kjer je na zdravljenju.

Zdi se, da je tat v soboto ponoči nameraval obiskati tudi druge stanovalce v istem bloku, oziroma na območju bližnje ulice. Tako sklepajo po precej opaznih sledovih, ki so jih ugotovili na terasah. Menda pa je že v soboto zvečer zagrešil prvo tatvino v enem od stanovanj in se nato zadržal na akciji precej časa.

Minute panike med povratkom iz Himalaje

Včeraj so se vrnili v Tržič člani ekipe Centra za športno medicino, ki so sledili mednarodni odpravi Sagarmatha '90, za katero je dalo pobudo SPDT. Pred nekaj dnevi so trije alpinisti osvojili vrh Everesta in se pripravljajo na naskok na osemtisočak Lhotse. Zdravnik dr. Borut Špacal, bolničar Franco Marzano in tehnik Paolo Visintin so med povratkom iz Himalaje doživeli nevarno dogodivščino v Indiji. Med vzletom z letališča v Delhiju se je v soboto na boeingu Air India z 240 potniki vnel motor, zaradi česar je letalo zaneslo s steze. Nastala je panika, na srečo pa ni bilo hujših posledic za potnike, ki so zapustili letalo s spustom po rešilnih toboganih. Tržiška trojica je nato z letalom Alitalie srečno pripotovala domov.

V noči od sobote na nedeljo pri Vidmu Trije mladeniči umrli v nesreči

Tri mlada življenja so ugasnila v soboto ponoči v težki prometni nesreči v predmestju Vidma: 21-letni Mauro Puntin iz Ronk, Ul. San Lorenzo 14/a, 18-letni Oreste Canesin iz Tržiča, Ul. Pucino 1 in 18-letni Livio Argentini iz Tržiča, Ul. Giulia 54. Peljali so se v renaultu 5, ki ga je upravljal 19-letni Alessandro Sarcina iz Tržiča, ki je nesrečo preživel. Avtomobil je na podlagi prvih ugotovitev med prehitvanjem drugega vozila v Drevoredu Palmanova v Vidmu zaneslo s ceste. Med prevračanjem je avto z zadnjim delom silovito trčil v orjaško platano ob omenjeni cesti. Voznik Sarcinelli in sopotnik na prvem sedežu, 17-letni Alessandro Albanese iz Tržiča, Ul. Foscolo 11, sta bila v nesreči le ranjena, saj so posledice udarca, oziroma trčenja ublažili varnostni pasovi. Sarcinelli je zadobil vrsto zlomov, med-

tem ko ima Albanese le nekaj lažjih poškodb.

Za potnike, ki so sedeli na zadnjih sedežih vozila pa ni bilo več pomoči, saj so bili na mestu mrtvi: Livia Argentina je med prevračanjem sicer vrglo iz avtomobila, vendar je pri tem zadobil usodne poškodbe. Uklenjena v razbitinah sta umrla Canesin in Puntin.

Skupina — vsi so bili navdušeni nogometaši — se je vračala s krajšega izleta v Vidmu, oziroma v predmestju Vidma. V teku je preiskava.

Pogreb žrtev tragične prometne nesreče, ene najhujših v zadnjih dveh, treh letih, bo danes, oziroma jutri. Mauro Puntina bodo pokopali danes ob 14.15 z obredom v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah, medtem ko bo pogreb Canesina in Argentiniija jutri v Tržiču s cerkvenim obredom v stolnici ob 11. uri.

Padel z zmajem

V soboto popoldne se je med polemom z motornim zmajem smrtno ponesrečil 27-letni Marko Hočevar iz Nove Gorice.

Nesreča se je pripetila okrog 17. ure na Ajševici, blizu mesta, kjer je ponesrečenec malo prej vzletel. Hočevar, ki je nekajkrat preletel vzletišče precej nizko, je nenadoma, na višini kakih trideset do štirideset metrov začel naglo padati. Ob zelo trdem pristanku na travniku je pilot zadobil hude telesne poškodbe in je med prevozom v bolnišnico umrl.

Hočevar je bil član ajdovskega aerokluba.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1990-91

IVAN CANKAR

Hlapci

Režija: BORIS KOBAL

V KULTURNEM DOMU V GORICI

DANES, 16. OKTOBRA, OB 20.30 — abonma red B

KULTURNI DOM

SREČANJA Z AVTORJEM

MIROSLAV KOŠUTA

Predstavil ga bo pesnik
TONE PAVČEK

V četrtek, 18. oktobra 1990, ob 18. uri
v mali dvorani Kulturnega doma v
Gorici, Ul. Brass 20.

razna obvestila

Na Radiu Trst A bo danes ob 17.10 tretja oddaja iz niza Goriške gostilne, ki ga pripravlja Marko Waltritsch. V današnji oddaji bo govor o Gorici - avstrijski Nici in o hotelirstvu v Gorici nasploh.

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamle priredi "piknik" v nedeljo, 21. oktobra, ob 15. uri pri Jordanu Semoliču v Jamljah. Vpisujeta Ettore Moro (tel. 78351) in Ernest Sobani (tel. 419981) do vključno 18. oktobra.

PŠD Naš prapor priredi 10. novembra martinovanje v gostilni Korski na Jazbinah. Rezervacije sprejemajo Vida Gravner (tel. 33821), Anica Primožič (tel. 34623) in Igor Primožič (tel. 532038) do 25. oktobra.

Ribiška sekcija PŠD Naš prapor priredi 19. in 22. t. m. v sodelovanju z ribiško družino Tolmin, tečaj vezanja umetnih muh. Vodil ga bo mojster Marijan Fratrik. Interesenti naj pokličejo Bena Vizintina (tel. 535728) in A. Fajta (tel. 533974).

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »La casa al n. 13 in Horror street«. Prep. ml. pod 14. letom.

VERDI 18.00-22.00 »Dick Tracy« in risanka »Roger Rabbit sulle montagne russe«.

VITTORIA Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Perversioni carnali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Pretty woman«. **COMUNALE** Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska 1 - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Pri jezeru - Vrtna Ulica 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes ob 9.30 Addolorata Visintin, vdova Princis iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 10.10 Carolina Mazzaró, por. Quirino iz bolnišnice Janeza od Boga v Tržič, ob 10.20 Ada Visintin iz splošne bolnišnice v Poljan, ob 11. uri Erminio Bassi iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče, ob 11.15 Ermanno Milotti iz bolnišnice Janeza od Boga v Tržič, ob 12.30 Luigia Cociancig, vdova Mocellini iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 13.15 Luigi Bressan iz splošne bolnišnice v Gradišče, ob 13.15 Gioiella Visintin, vdova Trevisan iz splošne bolnišnice v Zagreb.

Ocene in razmišljanja o stanju in razvoju slovenskih srednjih šol na Goriškem

Kakovost slovenske šole je na dobrem nivoju

Šibke točke so v neustreznosti ureditvi stolic

Novo šolsko leto, novi problemi. O problematiki na osnovnih šolah na Goriškem smo obširneje poročali že pred časom. Tokrat namenjam nekaj prostora obravnavi različnih vprašanj s katerimi se spopadajo na nižji in višjih srednjih šolah. Pomemben dogodek bo dograditev novega šolskega centra, ki je šele v gradnji, ki pa bo, kot se zdi, vseljiv šele v novem šolskem letu, čeprav se je prav pred kratkim pričela zadnja faza gradbenih del.

Kako je s problemom številčnosti učnega osebja, kako s profesionalnostjo, kako s prostorskimi in drugimi težavami, kako vplivati na celokupno rast in razvoj naše šole smo pokramljali domača z vsemi, seveda najprej z ravnatelji.

Prof. Rozalija Lojk (ravnateljica srednje šole Ivan Trinko): »Vsi se običajno pritožujejo nad prostori, mi smo z našimi popolnoma zadovoljni. Pozitiven je predvsem podatek, da smo sami in ne kot v prejšnjih letih, ko smo morali živeti v tesnem stiku z višjimi šolami. Tu lažje delamo. Novo poslopje, ki ga pripravljajo v Ul. Puccini, me preveč ne navdušuje, ker bo postal pravi geto.

Po žal dobro znanem problemu padca števila dijakov, ki postaja iz leta v leto vse dramatičnejši, je treba več pozornosti posvetiti kakovosti pouka, ki je seveda odvisna od vsakega posameznika. Več izpopolnjevanja, se strinjam, pa kaj ko se večina profesorjev upira hoditi na seminarje, ali bolje rečeno, se jih udeležujejo brez velikega navdušenja. Letos smo že imeli dvodnevni seminar na temo uporabe audiovizualnih pripomočkov pri pouku. Ta je bil splošnega značaja. Prihodnje leto pa naj bi priredili seminar o specifičnih aplikacijah omenjenih sredstev. V kratkem nameravamo pripraviti učne enote za posamezne predmete z uporabo teh sredstev. O mladinski literaturi kot sredstvu vzgoje bo tema še drugega seminarja, ki naj bi ga izpeljali v tem šolskem letu. Vabijo nas tudi na seminar v Trst. Udeležba bo sicer prostovoljna. Poleg tega bomo letos uvedli nov način ocenjevanja s pomočjo t.i. eksperimentalne skede. To bo odločno v korist kvalitete pouka. Profesorji so 100-odstotno sprejeli uvedbo tega novega načina.

Tako kot je danes zamišljena srednja šola bi bila lahko odlična. Pogoj je sicer, da je pri razrednih svetih jasno načrtana pot, kam hoče priti, in da to dosledno izvajaš. Potrebno bi bilo malo več strogosti. Srednja šola ni propadla, kljub dejstvu, da ni več sodoben«. Morda ga bodo ponatisnili, kljub dejstvu, da ni več sodoben».

Prof. Milko Renar (ravnatelj gimnazije-liceja Primož Trubar): »Pri nas je vsako leto v ospredju problem profesorjev. V začetku šolskega leta nimamo zadostnega števila učnih moči in si zato moramo pomagati kot pač vemo in znamo. Letos smo z veliko težavo npr. našli profesorja za poučevanje matematike, kajti stolice je že zasedena, od lanskega je potrebno tudi znanje informatike. Lani smo namreč uvedli v 4. gimnazijo pouk informatike, letos še v peto.

Sicer drugače kar nekako gre. Seveda ko prve dneve dijaki ugotovijo, da deluje, prav zaradi pomanjkanja profesorjev vse le za silo, so bolj pohajško razpoloženi. Moram priznati, da se je letos dijaštvo lepo izkazalo, bilo je disciplinirano, korektno, dobre volje, skratka mnogo zrelejši kot prejšnja leta.

Dijakom žal ne uspejo nuditi didaktične kontinuitete. Na naši šoli je v staležu le polovica profesorjev, kar zgovorno dokazuje, da imamo resne probleme ob začetku vsakega šolskega leta. Letos še posebej, saj so se habilitacijski izpiti zavlekli in s tem tudi imenovanja letnih suplentov.

Kar zadeva izpopolnjevanje naših profesorjev lahko rečem, da temu posvečamo posebno pozornost. Lani smo priredili specifični seminar na temo raziskave našega primorskega kulturnega prostora. Letos bomo nadaljevali v isto smer, to je v odkrivanje našega kulturnega življa. V sklopu deželnega zavoda IRSAE pa so me med drugim zadolžili naj priredim še tridnevni seminar na temo jezikovne vzgoje, sprejemanje in oddajanje sporočila.

Posebnih prostorskih problemov nimamo, z izjemo morda knjižnice, kjer se je iz leta v leto nabralo vedno več slovenskih knjig.

Avlo informatike smo uredili v laboratoriju fizike. Novi prostori v težko pričakovanem novem šolskem centru prav gotovo ne bodo odpravili vseh sedanjih problemov.

SedANJI šolski stroj je deloma zastarel, vsebinsko pa še vedno zelo aktualen. Licej je tista šola, ki daje največjo razgledanost, ki pripomore k splošni izobrazbi in kritičnemu gledanju. Sicer bi ga bilo treba nekoliko vsebinsko posodobiti. Zato načrtujemo, v sodelovanju s tržaškimi razredi, nekoliko preurediti predmete, kot npr. učenje nemščine, ki naj bi postalo petletno.

Kljub vsem problemom, mislim, da je slovenska šola znatno kvalitetnejša od italijanske. Vzemimo le primer liceja: italijanski je v pravem razpadu. Ravnatelj se vrstijo iz leta v leto. Ne bi smeli imeti občutka, da smo manj pozorni od italijanskih kolegov. Ravno obratno!

Prof. Majda Corsi (ravnateljica učiteljske šole Simon Gregorčič): »V primerjavi s preteklimi leti imamo tokrat večje probleme z namestitvijo letnih suplentov. Kar zadeva položaj eksperimentacije, se ne smemo pritoževati, če sicer izvajamo dejstvo, da še niso opredeljene vse stolice. Največji problem je vsekakor stolica matematike in informatike, ki sta v eksperimentaciji združeni. Gre praktično za nov predmet, ki ga priporoča samo ministrstvo. Letos imamo eksperimentacijo v prvem in v drugem razredu, to se pravi da se bodo nove stolice ustvarile šele, ko bo eksperimentacija delovala skozi vseh pet let. To seveda najbolj občutijo dijaki, ki žal prevečkrat zamenjujejo predmetne profesorje. Sedaj so namreč stalni le štirje profesorji na petnajst. Gre za pravi problem strukture, saj zaradi nizkega števila razredov na šoli ni bilo mogoče ustvariti novih stolic. To je sicer problematika vseh slovenskih šol. Očitno je pomanjkanje profesorjev znanstvenih predmetov.

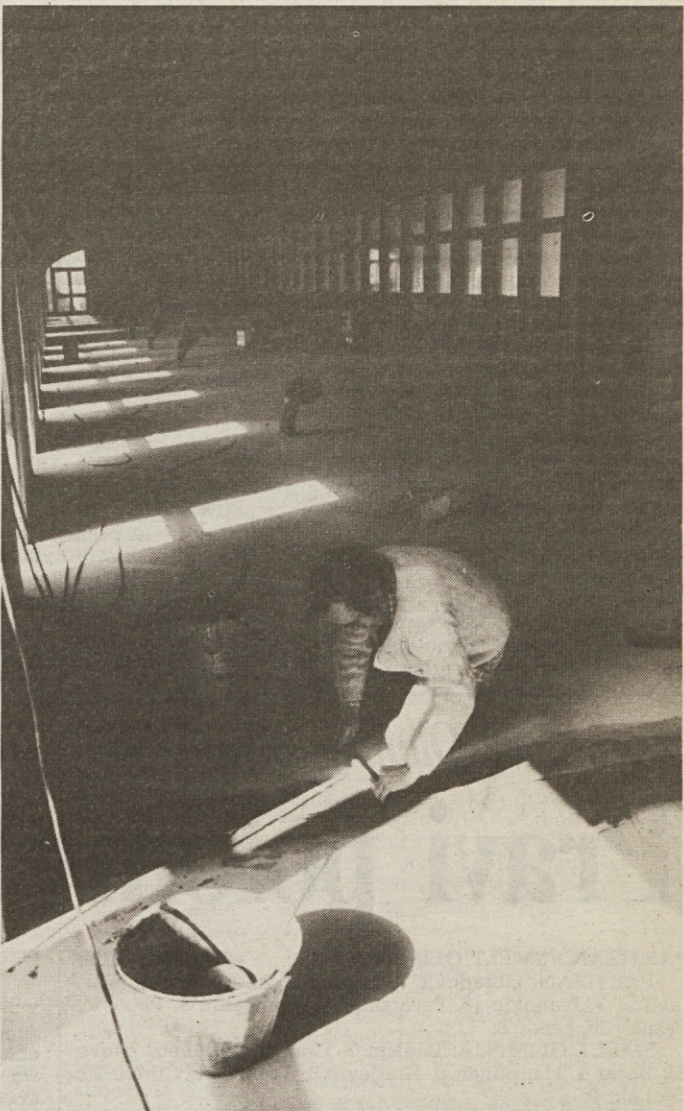
Kvaliteta naše šole je vsekakor dobra. Če se že širijo govorice, da je priprava profesorjev na slovenskih šolah skromnejša v primerjavi z italijanskimi, moram to neutemeljeno vest takoj demantirati. Morda ima kakšen profesor nekoliko svojevrsten način poučevanja, vendar rezultat nikakor ne izostane. Moram sicer priznati, da imajo nekatere šole več izvenšolskih dejavnosti, ki naj bi dijaka bolj zbližala družbi. V resnici je to prava izguba časa. To je koristno le v primeru, ko so te dejavnosti točno programirane. Tudi glede profsorskega poklicnega izobraževanja je pri nas poskrbljeno. Letos bomo imeli drugi seminar o didaktiki, nekateri profesorji pa se bodo udeležili izpopolnjevalnih tečajev po Italiji. Prav tako smo letos dobili denarna sredstva za ureditev sodobnega laboratorija za informatiko. Povedati moram tudi to, da so profesorji na učiteljski dokazali vrhano mero profesionalnosti, ko so izdelali zahteven program za eksperimentacijo, ki ga je ministrstvo sprejelo v celoti popravkov.

Sedanja šolska struktura je po mojem mnenju kljub vsemu primerno sestavljena, saj imajo profesorski zbori veliko svobodo glede izbire vsebine in metodologije. Pravilno je, da Ministrstvo daje le smernice, kako najprej pa naj izbirajo sami profesorji. Mislim, da bi bilo pametneje, če bi dijakom lahko nudili več v sklopu šole, recimo z audiovizualnimi pripomočki, računalniki itd. Na ta način bi se izognili t.i. frontalnemu pouku, ki je šibka točka šolskega sistema. To bomo morda uspeli zagotoviti s selitvijo v nove prostore, kjer bomo dobili prostor za avlo informatike. Potrebno bo tudi oživetiti stike s šolskim Skrbništvom, saj novega Skrbnika sploh še ne poznamo. Čutimo namreč veliko potrebo, da bi se sestajali in skupno reševali probleme».

Prof. Vladimir Šturm (ravnatelj trgovske šole Ivan Cankar in priključnega oddelka tehnično-trgovskega zavoda Žiga Zois): »V začetku šolskega leta je učno osebje prav gotovo prvenstveni problem. Smo sicer na tem, da bomo to v kratkem uredili. Seveda pa to ovira sestavo dokončnega urnika. Glede eksperimentacije, ki prehaja letos na zavodu Cankar že v tretji letnik kvalifikacijskega tečaja za operaterje v upravi podjetja, se postavlja nov hud problem, in sicer praksa dijakov na konkretnem delovnem mestu, to se pravi izven šole. Vprašljivo je namreč koliko razumevanja bomo našli pri raznih podjetjih in kreditnih zavodih za naše potrebe. V eksperimentaciji je namreč predvideno, da se nudi dijakom šolo-delo. Zato bomo morali dobiti dva presledka v šolskem letu, da bomo lahko poslali dijake tretjega razreda na delovno mesto.

Uvodoma sem poudaril problem staleža učnega osebja. Na Cankarju je v staležu le 5 profesorjev na 20, na Žiga Zois pa 8 na 22. Problem izhaja iz preskromnega števila razredov, ko ni mogoče ustvariti novih stolic.

Sicer se profesorji stalno izpopolnjujejo. Letos predvidevamo poseben tridnevni tečaj, od 5. do 7. novembra, ko bodo predavatelji iz Slovenije posredovali našim profesorjem pomembne podatke

o učni metodologiji. Imeli bomo nato še več tečajev notranjega značaja. Med temi gre omeniti tečaj informatike. Prav letos smo med drugim zelo izpopolnili laboratorij informatike z novimi programi za raznorazne obdelave. Predvideni so tudi posebni seminarji, ki jih Ministrstvo prireja za učno osebje eksperimentalnega tečaja. Tega se udeležujejo le predmetni profesorji. Zato si upam trditi, kar zadeva kvaliteto profsorskega kadra, da če je morda še ni, prav gotovo postopoma rase. Kvaliteto je namreč težko doseči, na nam podobnih šolah. Tu želim opozoriti na pereč problem pomanjkanje učbenikov (ni namreč zadostnih denarnih sredstev za tiskanje knjig), poleg tega nimamo didaktične kontinuitete zaradi preskromnega števila profesorjev, ki so v staležu. Čez leto dni se bomo sicer preselili v novi šolski center, kjer bomo imeli boljše pogoje za delo, čeprav se nad sedanjimi prostori ne smemo pritoževati. Čisto obraten pa je položaj na zavodu Žiga Zois, kjer imamo hude prostorske probleme. V sosedni stavbi smo namreč morali najti sobo za laboratorij strojepisja. Dijakov je kar 130, razredi so zato maksimalno izkoriščeni.

Vsekakor pa je naša šola kljub vsemu kvalitetna šola. Sploh se ne strinjam s trditvami, da nudijo italijanske šole boljše pogoje za izobrazbo kot naše. Vendar tudi prostor ni edini predpogoj za uspeh. Šola Žiga Zois, ki je šele pred kratkim prestopila med naše vrste, kot že rečeno pesti huda prostorska stiska. Zato tudi laboratoriji ne razpolagajo z vsemi potrebščinami. Šola pa je v vseh teh letih kljub vsemu rasla in to predvsem po zaslugi sposobnih profesorjev.

(Foto zgoraj - notranja dela v novem šolskem centru - foto Čubej).

Najpomembnejša vprašanja po oceni predsednika SSS

V našem, nekoliko skrčenem, vendar upajmo, dovolj zgovornem, sprehodu med problematiko slovenskih srednjih šol na Goriškem, smo želeli prisluhniti tudi mnenju predstavnikov Slovenskega šolskega sindikata. Prof. Leopold Devetak, predsednik SSS:

»Letošnje šolsko leto bo s sindikalnega vidika vsekakor potekalo v luči nove delovne pogodbe. Sicer smo izpeljali oziroma izpeljujemo izredne natečaje predvidene po zakonu štev. 417 za učni kader, ki je služboval vsaj 360 dni v šolskih letih 82/83 in 88/89. Pričakujemo, da bo računski dvor v kratkem razpisal še redne natečaje za vse profesorje. Vendar sonajvečji problem razpoložljiva učna mesta in stolice. Teh je namreč vedno manj. To je po drugi strani dobro za šolo, saj je na ta način zadoščeno didaktični kontinuiteti.

Petega aprila letos smo šolniki imeli volitve in na tej podlagi smo sestavili novo deželno komisijo za vprašanja slovenske šole. Komisija je zasedala šele pred štirinajstimi dnevi. Vsi si želimo, da bi se bolj redno sestajala in da bi imela res vodilno vlogo pri reševanju šolskih problemov.

Lani smo vložili tudi predlog in gradivo za osamosvojitve dveh naših višjih srednjih šol. Tu mislim na slovensko sekcijo za informatiko na industrijskem zavodu Galilei ter podružnico trgovskega-tehničnega zavoda Žiga Zois. Žal ni prišlo do nobene osamosvojitve. V primeru podružnice zavoda Žiga Zois pa so oddelek priključili, si-

Eksperimentacija - prvi korak za že nujno reformo srednje šole

Vloga profesorja jenajpomembnejša postavka v vzgojno-izobraževalnem procesu.

Kako profesorji doživljajo svoje poslanstvo, s katerimi problemi se soočajo, smo nabrali sledeče ugotovitve:

Lučana Budal (nižja srednja šola Ivan Trinko): »Danes se težje poučuje kot nekoč, ko je bila diferenciacija med gimnazijo in strokovno šolo bolj očitna. Nekoč je dijak, ki je nameraval nadaljevati študije, našel na srednji šoli solidno pripravo, danes pa imaš v razredu od odličnjaka do dijaka, ki ni

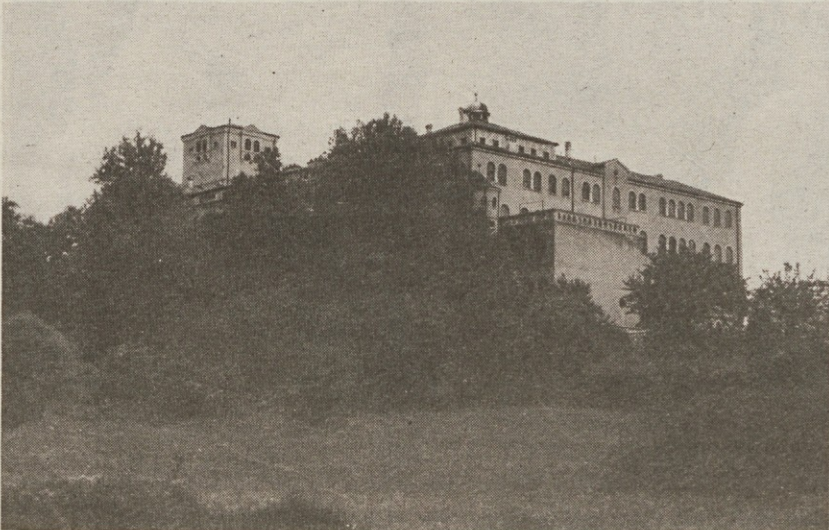
sploh nadarjen. Danes je razredna populacija zelo raznolika, zato trpi ves razred. Kdor poučuje, je med drugim prepuščen samemu sebi. Kljub obljubam ministrstva se moraš sam ukvarjati z dijaki, ki bi potrebovali pomoč specialista. Kar zadeva kvaliteto, moram povedati, da vsi profesorji čutimo poučevanje kot neko poslanstvo. Ne delamo samo za plačo. V razred prihajamo z določeno vestjo in ni nam vseeno, če bomo dosegli uspeh ali pa ne. Kdor še ni poučeval, naj ne obsoja tistega, ki poučuje. Profesorju, ki resno poučuje, je žal za vsako napako, ki jo naredi dijak, postane pa presrečen in zadovoljen, ko se dijak nekaj nauči. Starši žal prevečkrat na nepravilen način tolmačijo določene šolske neuspehe».

Nadja Marincič (gimnazija-licej Primož Trubar): »Pomanjkanje reforme ostaja bistveni problem današnje šole, saj ni doslednega načrta, ki bi določal, kako izpeljati celotno študijsko dobo. Sedanji ministrski program prepušča metodiko dela samim profesorjem. Vsak profesor ima svojo osebnost, svoj značaj, svoje dobre in slabe lastnosti in vse to pride do izraza tudi pri pouku.

V zadnjih letih je precej govora o eksperimentaciji. Tudi pri nas smo uvedli mini eksperimentacijo z informatiko. Mislim, da neke odgovarja potrebam po reformi in prepričana sem, da ne gre le za kako dopolnilo. Potrebno bi bilo sicer imeti jasne, dolgoročne načrte, da bi sedanje eksperi-

mentiranje postalo nekaj novega, nekaj zanimivega in kvalitetnega. Glede polemik v zvezi z kvaliteto šole in šolskih kadrov lahko povem, da morda res današnja družba zahteva, da je šola določeni vzgojni moment, ki naj popolnoma formira otroka oziroma mladeniča. Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti, da so dijaki na šoli le eno šestino dneva. Z drugačnim šolskim ustrojem bi morda lahko res nudili več».

Flavija Bezeljak (trgovski zavod Ivan Cankar): »Vsako leto se moramo na začetku soočiti z običajnimi problemi namestitve profesorjev. Pouk se na ta način prične popolno šele v drugi polovici oktobra. Predpogoj za kvaliteto je didaktična kontinuiteta, ki seveda na tak način izostane. Večkrat se zgodi, da na začetku šolskega leta profesor še ne ve, kaj sploh bo poučeval. Sicer je položaj na italijanskih šolah še bolj pereč. Sama sem lahko to ugotovila na izpopolnjevalnem tečaju v Raveni, kjer so mi italijanski kolegi priznali, da zaključujejo šolo tudi skrajno nezreli dijaki. Reforma šole je vsekakor nujna. Ministrstvo si je zamislilo eksperimentacije, kar je prava pot v smeri nove, sodobnejše šole. Uspeh pa je odvisen predvsem od didaktične kontinuitete».

Pogovore zapisal in stran uredil
MARKO ČUBEJ

Jutri kvalifikacije za EP z Madžari

Vicini svari

GAVIRATE — Člani italijanske nogometne reprezentance so odpotovali v Budimpešto, kjer bodo jutri v tekmi z Madžarsko začeli svojo pot na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo. Madžari imajo za sabo že en nastop. Na Norveškem so namreč igrali neodločno 0:0. Ta rezultat ne pove veliko, selektor azzurrov Vicini pa svari pred pretiranim optimizmom, kajti, tako pravi, v mednarodni konkurenci ne gre danes nikogar podcenjevati.

Vicini je včeraj pred odhodom zavrnil kritike, po katerih naj bi bili azzurri v gosteh dokaj šibki. Spomnil je na prejšnje kvalifikacije za EP, na katerih je Italija zmagala na Portugalskem, tesno izgubila na Švedskem (tam je zgrešila 11-metrovko) in igrala neodločno v Švici.

O postavi za tekmo z Madžarsko se Vicini še ni izrekel, toda razumelo se je, da bosta Schillaci in Baggio, tako kot že na mundialu, skupaj igrala v konici napada. Vicini je tudi pregledal možnosti ostalih tekmecev. Po njegovem mnenju si bo Nizozemcem opomogla, kajti ima veliko nadarjenih igralcev, Sovjetska zveza je bila na SP precej oškodovana, obnovila je moštvo, vendar so mladi odlični. Nemčija

bo imela nekaj koristi tudi od združitve s svojim vzhodnim delom, Anglija pa ostaja nevarna.

Nanniniju gre počasi na bolje

FIRENCE — Predstavnikom Benetona je nesrečni pilot formule ena Alessandro Nannini, ki mu je v četrtek odtrgalo roko, zaupal, da je njegova kariera končana, toda primarij Carlo Bufalini ni tako pesimist. Ne vem, kaj se zahteva od pilotov, je dejal Bufalini, toda mislim, da ne potrebujejo prstne spretnosti pianista, Nanninijev komolec pa ni poškodovan. Zatem je Bufalini prebral 5. zdravstveno sporočilo, v katerem je rečeno, da splošno stanje Nanninija ostaja dobro, krvni obtok v desni roki je več kot zadovoljiv in se je prejšnjo noč še izboljšal. Bufalini je opozoril, da še lahko nastopijo komplikacije, zato ostaja prognoza pridržana. »Do tromboze in infekcije pa najpogosteje prihaja 24 ur po operaciji, nato je nevarnost mnogo manjša,« je še dejal zdravnik.

Triestina v napadu ni nevarna

Spet le točka

TRIESTINA - MODENA 1:1 (0:1) STRELCA: v 15. min. Nitti (11-m), v 66. min. Cappellacci (avtogol).

TRIESTINA: Biato, Corino, Cerone, Costantini, Giacomarro, Picci, Terracciano, Giacomarro, Soda (65' Trombetta), Urban, Luiu (21' Romano).

Triestina je ponovno razočarala svoje navijače. V najslabši tekmi sezone je z vrhano mero sreče izenačila z Modeno. Mirne duše lahko trdimo, da bi si Triestina po prikazani igri zaslužila visok poraz in je točka, ki si je pridobila le čudežni dar okoliščin.

Nedeljski nasprotnik Tržačanov, enajsterica Modene, je neposredni nasprotnik Triestine v boju za obstanek v ligi, kljub temu pa je imel veliko priložnosti, da odnese cel izkupiček, saj je poleg zadetka zgrešil še eno enajstmetrovko in dve resni priložnosti za zadetek.

Na drugi strani pa je vratar Ballotta stal križem rok, saj Tržačani niso nikoli streljali na vrata gostov. Izenačujoči zadetek je namreč padel z oblakov in obliki prostega strela Terracciana, ki ga je branilec Cappellacci nesrečno preusmeril v lastna vrata.

Triestina torej nadaljuje svoj križev pot predvsem kar se tiče prodornosti v

napadu, kjer Soda in Romano nikakor ne prideta do veljave. Položaj je že zaskrbljujoč, saj je Triestina doslej zbrala pet točk v šestih tekmah, a je že štirikrat igrala na domačem terenu! (Igor Pavletič)

Zavrnen odstop trenerja Trevisana

PRO GORIZIA - CONEGLIANO 2:3 (1:2)

STRELCI: v 23' Cotterle (11-m), v 30' Borgobello, v 45' De Campos, v 54' Giacometti ter v 70' Pantaleoni (11-m).

PRO GORIZIA: Iacuzzo, Stacul, Iuculano (Calò), Urdich, Stokelj, Zilli, Cotterle, Janjanin (Del Zotto), Sartore, Giacometti, Jacoviello.

Sinoči je vodstvo Pro Gorizie objavilo sporočilo, v katerem javlja, da je Trevisan, v želji, da bi prispeval k rešitvi zapletenega položaja, ponudil odstop, a vodstvo je odstop zavrnilo. Upravni svet Pro Gorizie pa je sklenil, da bo v teku tedna odslovil nekaj igralcev (imen niso sporočili), ki so pokazali malo zavzetosti. Vsem igralcem pa bodo za določen čas zamrznil honorarje.

Košarkarji Olimpije osramočeni

Pravi polom

PARTIZAN - SMELT OLIMPIJA 115:87 (52:36) PARTIZAN: Obradović 7, Danilović 20, Lončar 12, Mutavdžić 7, Ivanović 16, Pecarski 8, Šljivčanin 1, Popović, Paspalj 26, Nakić 8.

SMELT OLIMPIJA: Badžim 7, Gorenc 4, Daneu, Zdovc 25, Bačar 2, Hlapčič 6, Kraljević 8, Trunić 21, Čurčić 10, Djurisić 4.

PON: Bačar (16), Čurčić (28), Hauptman (30), Djurisić (31). BEOGRAD — Ljubljanci so v Beogradu doživeli polom. Partizan pa je glede na prikazano igro postavil svojo kandidaturu za sam vrh. Tekma je bila izenačena samo v prvih 10 minutah. Smelt Olimpija je celo vodila s 13:5. V tem delu je bil zlasti učinkovit Zdovc. Ko je na igrišču Mutavdžića zamenjal Pecarski, je Partizan bistveno izboljšal svojo igro pod košema in ob izteku polčasa že imel 16 točk prednosti. Toda to je bil le začetek! Pravi brodolom so Ljubljanci doživeli šele v drugem delu, ko je Partizan dosegel delni izid 21:4. V 36. minuti, ko sta sodnika Jovančić iz Valjeva in Nakić iz Varaždina dokončno zdesetkala ljubljanske vrste, je bila prednost gostiteljev rekordna: 109:69. Tedaj je trener Partizana Vujošević poslal na igrišče menjave in samo zato se je Smelt Olimpija izognila sramoti.

Po dveh kolih so tako Ljubljanci še brez točk, slabše pa je to, da zaenkrat po igri še niso dokazali, da sodijo med kandidate za naslov prvaka.

Jugoslovanski nogometni derbiji niso več privlačni

Velika povprečnost

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

Jugoslovanski prvoligaški nogomet se zaradi odhodov najboljših utaplja v povprečnosti. To sta potrdila tudi zadnja derbija Partizan - C. zvezda in Dinamo - Hajduk, ki sta jih po enajstmetrovkah dobila C. zvezda in Dinamo, na obeh so bili namreč gledalci razočarani.

Partizan je bil v igri s Crveno zvezdo boljši in je vodil z golom Vujačića, Crvena zvezda pa je izenačila s prekrasnim zadetkom Savičevića s prostega strela. Sodnik Čolić je dobesedno navajal za Crveno zvezdo, tik pred koncem na primer ni dosodil očitne enajstmetrovke, v taboru Partizana pa imajo pripombe tudi na druge sodniške odločitve. Zanimivo je, da nobeden izmed vratarjev ni ubranil enajstmetrovke, le Partizanov igralec Jokanović je zadel vratnico. V Zagrebu, ki se pripravlja za jutrišnjo "zgodovinsko" tekmo Hrvatska - ZDA, je bilo le 15 tisoč gledalcev (v Beogradu 45 tisoč). Strelec za Dinamo je bil Šuker, izenačil pa je Štimac. Zagrebčani so bili za odtenek boljši, tudi tokrat pa jih je vodil trener Kobeščak, čigar dnevi pa so šteti, saj Dinamo išče "velikega" trenerja. Zdi se, da bi ga

najboljše zamenjal na klopi Vlatko Marković, ki je trenutno direktor dunajskega Rapida. Hajduka je prvič za točke vodil trener Joško Skoblar, ki se pritožuje nad slabo pripravljenostjo moštva, še bolj pa nad Miljanićevo pogruntavščino - enajstmetrovkami. Pri streljanju enajstmetrovk je Dinamo že po tradiciji izvilkeel vratar Ladić, ki je ubranil strela Čelića in Ladića.

Največje presenečenje je poraz Budućnosti doma z željezničarjem, Titogradčani pa zdaj za Crveno zvezdo zaostajajo že za pet točk. Olimpija je doma gostila Vojvodino, že tretjič to jesen pa je bila za Bežigradom na pragu poraza. Gostje so vodili z 1:0 in 2:1, toda Olimpija je v fantastičnem finišu dosegla kar tri gole zapored. V pičlih 25 minutah so bili strelci Di. Vrabac, Tešić in Gliha, pred tem pa je v prvem delu zadel Pate. V prvem polčasu so Ljubljanci igrali slabo in nemočno, v finišu pa so bili pravi zmaji. Uspevalo jim je tako rekoč vse, čeprav bi lahko dosegli še kak gol. Še zlasti dobro je igrala zvezna vrsta. Olimpija bo tudi v prihodnjem kolu igrala doma (z Budućnostjo), z novo zmago pa bi se lahko povzpela še bolj k vrhu, že zdaj pa je na zelo solidnem šestem mestu.

Teniški turnir v Tokiu

Lendl boljši od Beckerja

TOKIO — Ivan Lendl je osvojil svoj peti teniški turnir v tej sezoni (slavil je zmage v Melbourneu, Milanu, Torontu in Londonu). V finalu v Tokiu je namreč premagal kar Nemca Borisa Beckerja s 4:6, 6:3, 7:6. Lendl je s tem posredno napravil lepo uslugo Edbergu, saj je prepričel Beckerja, da bi se še bolj približal ali celo prehitel Šveda na svetovni teniški lestvici.

V Zürichu Grafova

ZÜRICH — Nemka Steffi Graf se je oddolžila Argentinki Gabrieli Sabatini za poraz na mednarodnem prvenstvu ZDA in jo je v finalu zanesljivo premagala kar s 6:3, 6:2.

Agenor v Berlinu

BERLIN — V finalu mednarodnega teniškega turnirja v Berlinu je Ronald Agenor iz Haitija premagal Sovjeta Aleksandra Volkova s 4:6, 6:4, 7:6.

Fondriest tretji na dirki za SP

TOURS — Ne nedeljski dirki za svetovni pokal v Toursu je Italijan Maurizio Fondriest osvojil tretje mesto. Zmagal je Danec Rolf Sorensen pred Avstralcem Andersonom.

Italijan Bugno, ki vodi na skupni lestvici za SP, je bil na tej dirki 23. Lestvica pa je naslednja: 1. Bugno (It.) 112; 2. Dhaenens (Bel.) 95; 3. Kelly (Ir.) 78; 4. Chiappucci (It.) 75; 5. Balalierini (It.) 71; 6. Argentin (It.) 62.

Naslednja preizkušnja za SP bo v soboto, in sicer dirka po Lombardiji.

Danes dirka Milan - Turin

MILAN — Danes bo na sporedu mednarodna kolesarska dirka Milan - Turin (214 km). S to dirko se bo tudi poslovil od kolesarstva eden boljših italijanskih kolesarjev zadnjih let Giuseppe Saronni.

Podvig Stefanela v Vareseju v 4. kolu italijanske A-1 lige

Oče je vendar izkušenejši ...

RANGER - STEFANEL 89:93 (46:39)

RANGER VARESE: Johnson 22, Caneva 19, Vesčovi 17, Cummings 7, Rusconi 11, Mio, Brignoli 2, Calavita 7, A. Meneghin, Conti 4.

STEFANEL TRST: Middleton 23, Piutti 5, Fučka 15, Bianchi 10, Gray 25, D. Meneghin 6, Cantarello 4, De Pol 5, Cherin, Battini.

V osmih dneh je tržaški Stefanel osvojil že drugo zaporedno zmago. Po domačem uspehu nad Scavolinijem so Tržačani v gosteh odpravili še ekipo Ranger iz Vareseja, ki je očitno brez svojega veterana Sacchettiia le blede senca odličnega lasnekega moštva. Seveda največja zanimivost tega srečanja je bil nastop očeta Dina Meneghina v vrstah Stefanela in njegovega 16-letnega sina Andree pri Rangerju. »Kot se to spodobi« je zmagal »oče« ali bolje Stefanel. Velike zasluge za ta uspeh pa ima nedvomno Gregor Fučka.

V A-2 ligi trije naši do novih točk

V A-2 ligi je za pravi podvig poskrbel Kleenex iz Pistoie, za katerega igra tudi Marko Ban (dosegel je 2 točki), s tem da je v Pavii premagal Fernet Branca. Zmagal je tudi »Mauriščev« Desio, ki je visoko odpravil videmsko ekipo Emmezeta. Jordan je dal 6 točk. Poškodovani Vitez je sledil s klopi zmagi svojega Reyerja proti Teoremi, kot je s klopi sledil domačemu porazu Rauber svoji ekipi Livorna proti Trapaniju.

Visok poraz goriške Diane

Goriška Diana je v 3. kolu prvenstva B-1 lige doživela na Sardiniji proti ekipi Esperia Vini pravo katastrofo (75:113). Za Goričane so bili tako uspešni: Pieri 7, Trisciani 2, Masini 5, Gollesai 6, Lenoli 23, Magro 15, Spagnoli 3, Borsa 1.

Dino Meneghin (Stefanel) in njegov sin Andrea na nedeljski tekmi. (Foto AP)

nedeljski izidi

nogomet

Italijanska B liga

IZIDI 6. KOLA

Ascoli - Reggina 0:0, Barletta - Foggia 1:0, Brescia - Ancona 2:0, Cosenza - Pescara 1:1, Lucchese - Taranto 1:1, Messina - Avellino 1:1, Padova - Verona 0:0, Reggina - Udinese 1:1, Salernitana - Cremonese 0:0, Triestina - Modena 1:1.

LESTVICA

Avellino 9, Taranto in Messina 8, Ascoli, Salernitana, Ancona in Verona 7, Foggia, Cremonese, Lucchese, Reggina, Pescara in Barletta 6, Reggina in Triestina 5, Brescia, Modena in Cosenza 4, Padova 3, Udinese 1.

PRIHODNJE KOLO

Ancona - Triestina, Avellino - Modena, Brescia - Padova, Cremonese - Messina, Foggia - Verona, Lucchese - Cosenza, Pescara - Ascoli, Reggina - Barletta, Reggina - Salernitana, Udinese - Taranto.

Meddeželna liga

IZIDI 6. KOLA

Bassano - Monfalcone 0:2, Caerano - Venezia 0:0, Centromobile - Giorgione 0:2, Fulgor - Montebelluna 0:1, Mira - San Giovanni 2:0, Ponte Piave - Belluno 2:0, Pro Gorizia - Conegliano 2:3, San Donà - Opitergina 2:2.

LESTVICA

Venezia in Ponted di Piave 10, Centromobile, Sevegliano, Conegliano in Giorgione 8, Caerano in Sacilese 7, Bassano, San Donà, Opitergina in Monfalcone 6, Montebelluna 5, Pro Gorizia, Belluno in Mira 4, San Giovanni 1, Salzano 0.

PRIHODNJE KOLO

Pro Gorizia, San Donà - Centromobile, San Giovanni - Ponte di Piave, Sacilese - Caerano.

1. jugoslovanska ZNL

IZIDI 11. KOLA

Olimpija - Vojvodina 4:2 (1:2); Budućnost - Željezničar 1:2 (0:1); Velež - Radnički 2:0 (0:0); Rijeka - Proleter 3:0 (1:0); Borac - Rad 2:1 (0:1); Partizan - C. zvezda 4:6 (1:1, 1:0)-po 11m; Zemun - Sloboda 1:0 (0:0); Dinamo - Hajduk 5:4 (1:1, 1:1)-po 11m; Osijek - Sarajevo 1:0 (0:0), prost Sparta.

LESTVICA

C. zvezda 18; Budućnost 13; Partizan in Radnički 12; Velež in Olimpija 11; Rijeka, Sloboda in Zemun 10; Željezničar in Proleter 9; Rad in Dinamo 8; Borac, Osijek in Sarajevo 7; Vojvodina 6; Spartak 4; Hajduk 3.

PRIHODNJE KOLO (21. t. m.): Vojvodina - Sarajevo, Željezničar - Velež, Hajduk - Osijek, Spartak - Dinamo, C. zvezda - Zemun, Rad - Partizan, Proleter - Borac, Radnički - Rijeka, Olimpija - Budućnost, prosta Sloboda.

2. jugoslovanska ZNL

Sloboda - Bor 1:0 (0:0); Kikinda - Sutjeska 1:0 (1:0); Pelister - Dinamo 3:4 (0:0)-po 11m; GOSK Jug - Zagreb 5:3 (0:0)-po 11m; Iskra - Radnički 2:1 (1:0); Borac - Napredak 2:4 (1:1, 0:0)-po 11m; Beograd - Leotar 1:0 (0:0); Mačva - Priština 1:0 (0:0); Budva - Šibenik 2:3 (0:0)-po 11m.

LESTVICA

Napredak 13; Zagreb in Sloboda 12; Vardar in Dinamo 11; Sutjeska, Priština, Beograd, Kikinda, Radnički in GOSK Jug 10; Pelister, Šibenik, Iskra 9; Leotar 7; Mačva in Bor 6; Budva 5; Borac 2.

košarka

Italijanska A-1 liga

IZIDI 4. KOLA

Scavolini - Auxilium 123:109; Ranger - Scavolini 89:93; Clear - Napoli 115:82; Phonola - Knorr 84:66; Messaggero - Philips 83:81; Sidis - Libertas 79:83; Benetton - Panasonic 116:91; Filanto - Firenze 122:144.

LESTVICA

Benetton in Messaggero 8, Clear, Libertas, Sidis in Phonola 6, Philips, Scavolini, Filanto in Stefanel 4, Torino, Panasonic, Knorr in Ranger 2, Firenze in Napoli 0.

PRIHODNJE KOLO (17. 10.)

Ranger - Scavolini; Clear - Messaggero; Phonola - Filanto; Knorr - Napoli; Auxilium - Sidis; Livorno - Benetton; Philips - Panasonic; Stefanel - Firenze.

Italijanska A-2 liga

IZIDI 4. KOLA

Aprimatic - Telemarket 97:82; Lotus - Cremona 125:93; Desio - Emmezeta 99:91; Glaxo - Banco Sardegna 96:67; Fabriano - Ticino 67:86; Livorno - Birra Messina 81:86; Fernet Branca - Kleenex 97:105; Reyer - Teorema 98:91.

LESTVICA

Glaxo in Lotus 8, Ticino - Kleenex in Emmezeta 6, Birra Messina, Fernet Branca, Telemarket, Teorema, Aprimatic in Desio 4, Reyer, Banco di Sardegna in Fabriano 2, Livorno in Cremona 0.

PRIHODNJE KOLO

Teorema - Fernet Branca; Kleenex - Aurora Desio; Emmezeta Videm - Livorno; Telemarket Brescia - Glaxo Verona; Banco di Sardegna Sassari - Aprimatic - Bologna; Corona Cremona - Reyer Venezia; Ticino Siena - Lotus Montecatini; Birra Messina Trapani - Fabriano.

Jugoslovanska 1. A liga

IZIDI 2. KOLA

Partizan - Smelt Olimpija 115:87; Budućnost - IMT 82:89; Šibenka - Bosna 105:99; Čelik - Crvena zvezda 100:89; Vojvodina - Zadar 114:95; Cibona - Pop 84 se igra v jutri.

LESTVICA

Partizan in Vojvodina 4, Cibona, Pop 84, Crvena zvezda, Čelik, IMT, Šibenka in Zadar 2, Bosna, Budućnost in Smelt Olimpija 0.

PRIHODNJE KOLO

Crvena zvezda - Cibona; IMT - Čelik; Zadar - Budućnost; Bosna - Vojvodina; Smelt Olimpija - Šibenka; Pop 84 - Partizan.

Letošnji 22. Jesenski pokal je med 849 udeleženci pripadel Fanaticu Franca Battistona Barcolana, praznik jader brez vetra

»Danes bo zmagal Uragan ali pa Fanatic.« Tako je v nedeljo malo pred 9. uro napovedal Edi Baldini, gojitelj školjk iz Grljana, potem ko je s svojim poklicnim čolnom — »pedočera« ji pravijo — priplul z grlajnskega portiča na odprto, kot olje gladko morje. »V takih vremenskih razmerah, z malo vetra ali pa popolnoma brez sape imata ti dve jadrnici največ možnosti za zmago,« je razlagal čolnar novinarjem, fotografom in televizijskim operaterjem, ki smo se vkrcali na njegovo Patrizio, da bi поблиže sledili 22. jesenskemu pokalu — Barcolani, najbolj množični regati v Sredozemlju.

Od morja zagoreli Baldini, ki mu že kakih dve leti raznorazni ukrepi o »zastrupljenih« pedočih in prepovedi uživanja klapavic režejo vsakdanji kruh na vedno tanjše rezine, je imel prav.

Skoraj štiri ure kasneje sta se znašla Uragan in Fanatic na približno polovici druge stranice regatnega trikotnika Barkovlje-Tanki rtič-Križ-Barkovlje z bokom ob boku na čelu regate in bila boj, ki je bil nato odločilen za prvo mesto. Kljub skromnemu vetru sta jadrno jadrala proti Križu, z jadr — špinakrom in rando — na desni strani, ki jih je sapa polnila z juga, in z vsak po desetimi, enajstimi možni privezanimi s trapezi na jambor in vsemi izbočenimi izven levega boka jadrnice, da bi bili s svojo težo nekakšna protitež nedeljski sicer šibki sili narave. Kakšen spektakel!

Nekaj dolgih minut sta jadrnici pluli druga ob drugi ne da bi ena od obeh zmogla prevzeti vodstvo. Ta dvoboj na morju bi se verjetno še dolgo nadaljeval, če ne bi Uraganu, ki je plul na notranji, desni strani, kar naenkrat strgalo beli špinaker s tangona. Spodnji del špinakra je zaplapolal v zrak, tangon, (drog, na katerega je špinaker privezan) je vrglo v vodo in za Uragan in njegovo avstrijsko posadko je bilo v trenutku konec sanj o uspehu na letošnji Barcolani. Fanatic je

v nekaj minutah pridobil 100, 200 metrov prednosti in začel sam pluti proti drugi boji pri Križu. Ko jo je dosegel, je z vlačilca, na katerem je sledila regati žirija, poletela v zrak zelena raketa. Bil je to signal o koncu regate, žirija pa je sprejela to odločitev zaradi skromnega vetra, ki ga je na tretji stranici regatnega trikotnika, ob obali, sploh zmanjkalo.

Na zmagovitem Fanaticu se je takrat začelo veliko slavlje z vzklikanjem, objemanjem, plesom in petjem ter čestitanjem skiperju, Francu Battistonu, ki je popeljal jadrnico lignanskega jadrlnega kluba do uspeha. Za plavalasega skiperja je bil to že tretji uspeh na Barcolani. Leta 1982 je zmagal s Condorjem, pred dvema letoma pa prav z Uraganom, jadrnico, ki jo je letos »premagal«. Iz statistik organizatorjev (Società velica Barcola-Grignano) izhaja, da je ob obeh njegovih zmagah pihal zelo slab veter: leta 1982 maestral, pred dvema letoma zahodnik. Battiston in »njegove« jadrnice so skratka prav pripravi za take vremenske razmere, kakršne so jo »zagodle« organizatorjem in udeležencem v nedeljo. Zmagovalec je prejadral 11 milj skrajšane regate v treh urah in 35 minutah, s povprečno hitrostjo približno treh vozlov (!) na uro.

Letošnja 22. Barcolana je potekala v lepem, sončnem vremenu, kar pa jadralcem še ni bilo dovolj. 849 vpisanih si je želelo vetra, ne sicer take burje, kot tiste, ki je lani strgala na desetine jader, a vsaj nekaj sape, tisto že. Eol, bog vetrov, letos ni uslišal njihovih želja.

Ko so se jadrnice postrojile na štartni črti pred Barkovljami, so vetrni mlinčki na jamborih skoraj mirovali. Bilo je sicer nekaj termičnega vetra, a vse premalo za lepo, napeto in za jadrnce tudi užitek polno regato.

Takoj po štartu je začela z belimi jadrmi nazobčana truma svojo polžjo pot proti

Posadka Fanatica mrzlično na delu, ki se jim je na koncu obrestovalo z zmago

prvi, več kot 5 milj oddaljeni boji pred Tankim rtičem. V tem štartu, ki je v mnogočem spominjal na štart velikih množičnih maratonskih tekov, so se jadrnice jadrncev-navdušencev znašle v družbi svetovno znanih jadrnic in skiperjev, kar postaja zadnja leta za Barcolano pravzaprav že običaj. Tako se je na primer lesena Queen Marika s svojimi širokimi boki in trapezastim jadrom znašla nedaleč od svetovno znanega Gatoradea, ki je sicer tekmoval s staro, vso »zaflikano« rando; tričlanska posadka »Marika« v sinje-belih črtastih mornarskih maji-

cah, v kateri je bil tudi kontovelski sire-novec Dario »Čada«, tisti ki je širom po zamejstvu znan po svojem pustnem toču na kontovelski Mlaki, je merila moči s posadko, ki jo je vodil skiper že legendarne Azzurre Cino Ricci. Malo bolj proti Miramaru je izolska Lepa Vida častiljive starosti (47 let!) z vsem hrepene-njem čakala, da bi veter napolnil njena opekasto rdeča jadra, a vetra ni bilo od nikoder. Ne zanjo, ne za bleščečega veli-kana iz Ferruzzijevega jadrlnega impe-rija Gitano di Venezia, ki jo je krmaril dvakratni olimpijski prvak, Tržičan Ma-uro Pellaschier. Prav Gatorade in Gitana di Venezia sta bila ob prvem Moru di Venezia — njegovega bolj znanega in izpopolnjenega drugega soimenjaka ni bilo na štart — najbolj privlačna za šte-vilne radovedneže, ki so z obale, s kraš-kega pobočja in z raznoraznimi čolni na morju izven regatnega polja sledili rega-ti.

A nedeljski dan ni bil najbolj primeren za velikane razreda »maxi«. Le-ti namreč potrebujejo mnogo vetra, da lahko izko-ristijo ves svoj velikanski jadrlni poten-cial. Bolje od njih so se znašle jadrnice takoiimenovanega »prostega« razreda, ki so mnogo lažje in zato konkurenčne prav s slabim vetrom. Teh jadrnic ne omejuje-jro strogi predpisi jadrnic razredov IOR (o bruto registrski toni, velikosti jader itd) in jih je zato lahko »prikrojiti« potrebam regate.

Uragan avstrijskega skiperja Walterja Passeggerja in Fanatic Franca Battistona sta bila že na polovici prvega dela rega-te krepko na čelu. Ob pogledu na Fana-tic je bilo, kot da bi se posadka igrala skrivalnice. Vsi jadrnci so ležali na kro-vu, da le ne bi s svojimi telesi »odvzeli« jadrom še tisto malo vetra. Povsem dru-gače je bilo na jadrnicah na začetju, tistih, ki jim Barcolana pomeni vse prej kot boj za rezultat. Iz ene, Alede, se je celo

razlegala glasba evrovizijskega Te Deu-ma, s katero sta brkati Paolin in njegov bombardin omrežila pozornost televizi-j-skih snemalcev in fotografov, da so ju posneli in poslikali, in morda bosta z ostalo posadko ovekovečena na kateri od številnih italijanskih specializiranih re-vij.

Takih »družinskih« utrinkov je bilo nič koliko in s časom vse več. Bolj kot so jadrnci spoznali, da z vetrom, in torej z regato, ne bo nič, bolj so se začeli preda-jati drugim užitek: hrani, pijači, sonče-nju, ribarjenju in tudi kopanju. Tudi to je navsezadnje svojevrstni čas Barcolane. Zato ni nič čudnega, da je regato dokon-čalo le 91 od skupnih 849 udeležencev.

Kljub pomanjkanju vetra pa je bilo vsaj na čelu zanimivo in napeto.

Prvo bojo je bil objadral Uragan, in to ob 11.35: nekaj več kot 5 milj je pre-plul v 2 urah in 5 minutah, kar daje jas-no podobo o težavah, ki so jih imeli jad-rnci z vetrom na tej prvi stranici regat-nega trikotnika. Pet minut za Uraganom je prispel Fanatic, se dve minuti kasneje pa Robopac Vitesse (kot prva dva iz raz-reda »0«). Četrtovrščenji Sponsor Wan-ted (bivši Mandrake) jugoslovana Josipa Pleteša je imel kar 35 minut zamude za Uraganom, Gatorade je bil šele sedmi s 40 minutami zamude, Gitana di Venezia pa 11. (45 minut zamude). Kot 13. je pri-jadral do boje Elan 43 Dušana Puha, ki se je izkazal že na lanski regazi s 7. mes-tom.

Na drugem delu regate je vetrce ven-darle nekoliko zapihljal. Jugo je vzbčil špinakre in napolnil rande, da je bila re-gata v veliko veselje vodilnih vsaj neko-liko bolj dinamična in napeta.

Fanatic je — kot rečeno — na tem robu dohitel in tudi dokončno prehitel Uragana. Na koncu (pri drugi boji) je le-ta zaostal za zmagovalcem za celih 5 mi-nut. Robopac Vitesse je ohranil tretje mesto, Gatorade pa se je vendarle prebil na 4. mesto in osvojil prvo mesto v kate-goriji »maxi«. Sponsor Wanted (razred 0) je bil peti, Gitana di Venezia šesti, kot odlični sedmi pa je prijadral skozi cilj Elan 43 Dušana Puha, ki je bil tudi prvi v razredu 1.

Izreden je bil boj za osmo mesto med Gen Marjem Claudia De Martisa in Per-lo Maria Parovela, ki sta se potegovala za najboljšo uvrstitev v razredu 3. Na koncu je bil Gen Mar boljši: le za tri minute je prehitel svojega barkovljan-skega nasprotnika.

Med 91 uvrščenimi jadrnicami sta tudi dva predstavnika seslanskega Jadrlnega kluba Čupe: C'est la vie Alexa Bezina se je uvrstil na skupno 56. mesto, v svo-jem razredu 2 pa je bil odličen peti; Sa-leb Borisa Gulinca s skiperjem Silvanom Bembichem je zasedel skupno 63. mesto, na lestvici razreda 3 pa je bil enajsti. Tudi ona dva sta se lahko z ostalimi čla-ni posadke v nedeljo zvečer ponašala, da sta dokončala letošnjo sončno, a z vet-rom zelo skopo Barcolano.	
MARJAN KEMPERLE	

Jadra v Tržaškem zalivu — klasični posnetek Barcolane

Piranski skiper Dušan Puh o regati Elana 43, ki se je uvrstil na 7. mesto »Prepozno smo dvignili špinaker, sicer...«

Dušan Puh, skiper Elana 43 jadrlnega kluba Piran se je po nedeljski regati dalj časa zaustavil na sedežu Societa velica Barcola-Grignano, predno se je pridružil ostalim članom posadke, ki so na bližnjem sedežu barkovljanskega TPK Sirene v prijetnem vzdušju proslavljali osvoje-no 7. mesto na absolutni lestvici in prvo v razredu 1. Ko je končal strokovni pomenek z enim od italijanskih jadrncev smo ga zaprosili za mnenje o letonji Barcolani.

»Mislim, da moje mnenje o regati ne more biti drugač-no od mnenja ostalih. Vetrja ni in usoda vsake regate brez vetra je ta, da je v bistvu brez haska, brez užitka. Konkurenca pa je bila gotovo zelo močna, z udeležbo ma-xijev kričežih imen. Zmagale so jadrnice, ki so v bistvu »narejene« za tak tip regate, kot so na primer Uragan, Fanatic in Vitesse.«

Elan 43 se je tako kot lani uvrstil na 7. mesto. Ste z uspehom zadovoljni?

»Čeprav je rezultat dober z regato nisem povsem zado-voljen. Stori-li smo nekaj napak, ki pa so za regato v takih razmerah dokaj hude. Slabo smo štartali. Čakali smo na štartne rakete, teh pa ni bilo, zato smo nekoliko zakasnili. Prvi del smo jadrli na desni strani, tja proti Miramaru, ker smo pričakovali, da bo zapihljal maestral. Vetrja pa ni bilo.«

Kljub temu ste bili pri prvi boji 13., zatem pa ste prehiteli še šest jadrnic...

»Po prvi boji smo odpeljali dober »bordo«, prav po boji smo prehiteli maxi Rainbow in začeli boj z Gitano. Pellaschier nas najprej ni hotel pustiti, a smo ga kljub vsemu prehiteli, zatem pa smo spet zgrešili. Nam je »pade-l« veter, ko je spet zapihljal pa smo prepozno dvignili špinaker. Škoda, sicer bi bili lahko celo četrti,« je pokomentiral rega-to Elana 43 njegov skiper Dušan Puh. (M. K.)

obvestila - obvestila - obvestila

MLADINSKI ODSEK SPDT
organizira 1. zamejski orientacijski pohod. Zbirališče ob 8.30 na Gorici v Boljuncu. Prijave in informacije na ZŠSDI Tel. 767304 in po tel. 55180 do 21. t. m.

ŠD MLADINA
vabi na predstavitev smučarske se-zone 1990/91, ki bo v petek, 19. t. m., ob 20.00 v Domu Albert Sirk v Križu. Vabljeni člani, tekmovalci in starši.

JK ČUPA
priredi 20. t. m. izlet v Genovo na ogled navičnega sejma z društvenim kombijem. Zainteresirani naj telefonirajo do 16. t. m. Optiki Mala-lan, tel. 213957.

ŠPORTNA ŠOLA TRST
obvešča, da se bo vadba za otroke iz vrtcev začela v Borovem športnem centru v petek, 5. novembra.

SK BRDINA
organizira v novembru tečaja za al-psko in nordijsko smučanje na plas-tični stezi v Nabrežini. Tečaj je na-menjen otrokom in odraslim. Zainte-resirane prosimo, da se oglasijo od ponedeljka do petka na tel. št. 764596.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET
sporoča dokončne urnike vadbe v minibasketu. LETNIKI 1979/80/81 (trener Igor Canciani): ob torkih od 15.00 do 16.15 v »balonu« na Pikelcu; ob sredah in petkih od 15.30 do 17.00 v repenski telovadnici. LETNIKI

1982/83/84 (trener Marko Burger): ob sredah in petkih od 15.00 do 16.15 v »balonu« na Pikelcu. Kdor se želi udeležiti treningov, se lahko kar ne-posredno prijavi na treningih.

ŠK KRAS - ROKOMETNI ODSEK
obvešča, da so treningi ekipe naraščajnikov (rojeni leta 1975 in mlajši) ob sredah od 17.30 do 19.00 (1. tren-ing v sredo, 17. t. m.) v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

ŠD MLADINA - BALETNI ODSEK
obvešča, da se vršijo treningi ob po-nedeljkih in četrtek: za 1. skupino od 15.45 do 16.45, za 2. skupino od 16.30 do 17.45, za 3. skupino od 17.30 do 19. ure v prostorih osnovne šole A. Sirk v Križu. Nove vpise spreje-majo do 29. oktobra.

totip	
1. — 1. Lemon Dra	2
2. Laforet Park	1
2. — 1. Estenio	1
2. Disinvolto	2
3. — 1. Guelio Sbarra	2
2. Ice Time	2
4. — 1. Ghior d'Ispra	2
2. Iana Pegaso	2
5. — 1. Edoforte	X
2. Golp	X
6. — 1. Finsony	2
2. It Pro	X
KVOTE	
12 (42 dobitnikov)	18.257.000 lir
11 (869 dobitnikov)	865.000 lir
10 (8.401 dobitnik)	88.000 lir
PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA: Bari - Genoa; Bologna - Cesena; Cagliari - Torino; Fiorentina - Parma; Inter - Pisa; Juventus - Lazio; Napoli - Milan; Roma - Lecce; Sampdoria - Atalanta; Foggia - Verona; Pescara - Ascoli; Carrarese - Fano; Cuneo - Novara.	

totocalcio	
Ascoli - Reggina	X
Barletta - Foggia	1
Brescia - Ancona	1
Cosenza - Pescara	X
Lucchese - Taranto	X
Messina - Avellino	X
Padova - Verona	X
Reggina - Udinese	X
Salernitana - Cremonese	X
Triestina - Modena	X
Arezzo - Ternana	X
Siena - Palermo	X
Suzzara - Centese	X
KVOTE	
13 (613 dobitnikov)	17.585.000 lir
12 (14.133 dobitnikov)	760.700 lir

V soboto so Jadranovi košarkarji v 2. kolu prvenstva C lige z dokajšnjo težavo premagali moštvo Itale San Marco

Vatovec: »Takih bojev bo še precej«

»Lahko pričakujemo, da se bo slika te tekme ponovila še velikokrat, kajti to so značilnosti tretje lige. Glede Jadrana pa je na dlani, da nam bo splošna raven neizkušenosti velike večine posameznikov povzročala težave, čeprav fantom nimam kaj očitati, saj vem, koliko truda vlagajo v delo. Tako kot vem, da gredo vselej na igrišče z voljo do zmage.«

Tako je rekel Valter Vatovec ob koncu prvega domačega srečanja Jadranovih košarkarjev, ki so si zmago proti gostujočemu moštvu dejansko zagotovili pol minuto pred koncem tekme, potem ko je Robert Paulina z dvema odličnima posegoma (dva zadeta prosta meta in skok v obrambi) dokončno oddaljil sleherno senco nevarnosti in bojazni za našo združeno ekipo. Pri izidju 72:68 je bilo konec »trpljenja«, ki so ga nekateri že v naprej predvideli, medtem ko je večina prisotnih gledalcev vseeno pričakovala lažji uspeh »modrih bojevnikov«. Nekdo je med potekom tekme prehitel Vatovca in izjavil, da so splošne značilnosti tretjeligaškega prvenstva pač takšne in da je igra, ki sta jo v tistem trenutku predvajali Itala San Marco in Jadran, najboljši pokazatelj dejanske srednje kakovosti ravni tekmovalja, v katerem nihče ničesar ne veruje in v katerem so odstopanja od aritmetične sredine med posameznimi udeleženkami znatno manjša kot v višjih tekmovalnih rangih.

Z vsemi temi ugotovitvami se do neke mere strinjamo ob nujni premisi, da sodimo med tiste, ki so v soboto predvideli hitrejšo in izdatnejšo zmago Jadrana. Sobotne tekme tudi z naj-

Robi Paulina (med metom na koš) je bil eden najboljših na sobotni tekmi. (Foto Križmančič)

boljšo voljo ne moremo uvrstiti v poglavje zanimivih dvobojev, saj smo sledili v tehničnem, taktičnem in agoničnem smislu zelo povprečni predstavi, iz katere bi izpostavili edino dve svetli točki: več kot solidno igranje Pauline in Smotlaka ter prepričljivo igranje Čuka v vlogi skakalca pod obema košema. Glede vsega ostalega ni mogoče izraziti neke pozitivne ocene, tako glede na jakost nasprotnika, ki upoštevač vse okoliščine, se je zdel precej slabši tudi od slabih domači-

nov, kot glede nastopa domačih igralcev, ki so se tokrat prilagodili slabšemu, namesto, da bi vsilili svoj stil igre.

V boju za točke je ozračje seveda povsem drugačno kot na turnirjih in vendar smo pogrešali ravno nekaj tistega »predsezonskega turnirskega« duha, ki je predstavljal prijetno novost znotraj prenovljene Jadraneve postave. Druga napaka, ki se ji moramo čimprej izogniti, je stalno-primerjanje te in »prvobitne« Jadraneve postave. To bi bil velik greh, zato ker sta ekipi sila različni, okoliščine in motivacij-

ska osnova obeh postav pa popolnoma drugačni. Fantje potrebujejo še časa, da se prilagodijo razmeram članskega prvenstva in čimprej bodo to storili, tem bolje bo zanje, upoštevajoč dejstvo, da slabših nasprotnikov od Itale ne bodo srečevali pogosto, medtem ko so sami boljši od marsikoga pod pogojem, da sebi ne dovolijo, da bi jih neke vrste avtoinhibicije tlačila kot mora in kvarila njim svojstven način igranja. Slednja pripomba leti predvsem na račun zunanjih igralcev, ki so bili v soboto od prvega do zadnjega nekam preveč zakrčeni in niso razvijali potrebne hitrosti, predvsem v fazi prenosa žoge in v fazi razvijanja protinapada.

CANCIA

JADRAN V ŠTEVILKAH

METI ZA DVE TOČKI: Crisma 1, 4; Oberdan 3, 4; Čuk 6, 13; Pregarc 4, 10; Stanissa 0; Pertot 0; Merlin 4, 8; Paulina 3, 4; Škerk 0; Smotlak 4, 4.

METI ZA TRI TOČKE: Crisma 0, 1; Oberdan 1, 4; Pregarc 0, 1; Merlin 2, 6.

SKOKI: Crisma 0 v obrambi, 1 v napadu; Oberdan 2, 0; Čuk 11, 1; Pregarc 2, 0; Merlin 1, 1; Paulina 3, 2; Smotlak 5, 1.

IZGUBLJENE, PRIDOBLEJENE ŽOGE: Oberdan 3, 1; Paulina 0, 2; Smotlak 1, 3.

ASISTENCE: Oberdan 3; Čuk 2; Pregarc 3.

METI ZA DVE TOČKI: 27:47. **METI ZA TRI TOČKE:** 3:12. **MET SKUPNO:** 28:59. **PM:** 13:24.

Pet moštev nepremaganih

IZIDI 2. KOLA

JADRAN TKB - Itala S. Marco	72:68
Goccia Carnia - Giganti	86:80
Roncade - Bassano	84:83
CBU Videm - Pierobon PD	68:75
Di Lenardo - Italmonfalcone	74:73
Prometheus - Jesolo	89:86
Conegliano - Latte Carso	66:87
CRUP PN - Consulped	91:70

LESTVICA

CRUP PN	2	2	0	171:143	4
Pierobon PD	2	2	0	163:139	4
Goccia Carnia	2	2	0	170:153	4
Prometheus	2	2	0	175:160	4
Roncade	2	2	0	180:173	4
Latte Carso	2	1	1	160:150	2
Jesolo	2	1	1	186:181	2
Di Lenardo	2	1	1	164:164	2
Bassano	2	1	1	174:174	2
JADRAN TKB	2	1	1	164:168	2
Consulped	2	1	1	158:168	2
Italmonfalcone	2	0	2	146:154	0
Itala S. Marco	2	0	2	158:168	0
CBU Videm	2	0	2	145:163	0
Giganti	2	0	2	154:172	0
Conegliano	2	0	2	137:175	0

PRIHODNJE KOLO (20. 10.)

Bassano - JADRAN TKB (21.00); Giganti Mestre - Conegliano; Itala San Marco Gradišče - Prometheus San Donà; Jesolo - Goccia di Carnia Videm; Italmonfalcone Solvay Tržič - Consulped Mestre; Latte Carso - CBU Videm; Pierobon PD - CRP Pordenon; Di Lenardo Solesino - Roncade.

JADRANOVI STRELCI

Pregarc 41; Čuk 33; Merlin 25; Oberdan in Smotlak 20; Crisma 10; Paulina 9; V. Sosić 2.

Ljubljanci prvi na odbojgarskem turnirju v Trstu

Bor Agrimpex presenetil

Mednarodni moški odbojgarski turnir za pokal Cartubi, v organizaciji tržaškega Ferroalluminia, se je končal s prepričljivo zmago ljubljanske Tovil Olimpije. Varovanci trenerja Krevsla, ki je bil iz zdravstvenih razlogov odsoten, so najprej povsem nadigrali organizatorja in v finalu premagali še Bor Agrimpex, ki je v telovadnici na Monte Cengiu poskrbel za prvovrstno prijetno presenečenje.

V nekaj več kot dveh mesecih je Krevsel odlično pripravil ljubljancane. S prikazano igro so res navdušili tudi najbolj zahtevne odbojgarske sladokusce, ki so v nedeljo dopoldan in popoldan dokaj številno sledili razpletu tega mednarodnega turnirja. Obenem pa Tovil Olimpija ni naključno na vrhu 2. jugoslovanske lige - zahod in za nameček brez izgubljenega niza. Ob kreatorju igre in kapetanu Jerali je nekaj res odličnih posameznikov - Kšela, Šiftar, mladinski reprezentant Hafner ter Rozmah in Prerovčnik, ki tvorijo izredno homogeno celoto. Pokazali so sodoben koncept odbojgarske igre in le škoda, da so naleteli na nedorasle nasprotnike, saj je uspelo v petih odigranih nizih samo Boru Agrimpexu iztržiti največ devet točk v prvem setu sklepnega srečanja.

V izločilnem srečanju je moral Ferroalluminio, ki se je za letošnjo sezono močno okrepil, položiti orožje v nič manj kot 30 minutah igre (v dopoldanski tekmi se je namreč igralo na dva dobljena niza) in 11 izbojevanimi točkami.

Kot smo že omenili, so borovci poskrbeli za prijetno presenečenje, saj so dopoldan nepričakovano, a toliko bolj zaslužno premagali CUS, ki bo igral nič manj kot za dve višji kategoriji (B-2). Igra Bora Agrimpex postaja vse bolj prodorna in tudi učinkovita. Brez nobenega pretiravanja lahko rečemo, da tržaško združenje zadnjih deset let ni imelo tako močne moške odbojgarske šesterke. V nedeljo realna moč Bora Agrimpex ni prišla do izraza, ker je bilo storjenih nekaj nepotrebnih menjav in še posebej v drugem nizu finala, ko je začetna postava 5:1 igrala vse bolje in se še kar dobro upirala objektivno boljšemu nasprotniku.

Uvrstitev v finale je za trenerja Giacco in odgovornega za ekipo Neubaerja in igralce izreden uspeh, saj bosta v skorajšnjem prvenstvu ostala dva tržaška zastopnika nastopala v višjih ligah - CUS B-2, Ferroalluminio pa v C-1. Do prvenstva in med samim so možnosti za velik napredek, ker ne gre pozabiti, da na take nasprotnike Tržanci v C-2 ligi, kot so jih imeli v telovadnici na Monte Cengiu, bržkone ne bodo naleteli.

V prvem dopoldanskem srečanju je bil CUS z Borom Agrimpex nesporen favorit, čeprav je moral na igrišče nekoliko okrnjen. Zmaga borovcev ni bila nikoli v dvomu, kljub nekaterim menjavam v drugem nizu. S Palinom je napad veliko bolj prodoren in do pričetka prvenstva bo potrebno samo še izboljšati sprejem, ker udarci prvega tempa z Marego, Rudesem in Per-

narčičem so nezadržni. Kapetan Stančič je zanesljiv v vseh elementih igre, Starc igra kot prekaljen veteran, kljub poškodbam gležnja, ki jo je staknil pred tednom. Vsi ostali pa so, ob zanesljivem podajaju Aiellu, sposobni igrati v vsakem primeru. Trener Giacca razpolaga s petimi menjavami, ob potrebi pa lahko vstopi na igrišče tudi sam. Možnih kombinacij je nešteto, a po našem mnenju je daleč najboljši sistem 5:1, ko lahko Palin odlično toleče tudi iz druge linije.

Med vsemi štirimi tekmami je bil najbolj izenačen derbi med Ferroalluminio in CUS v malem finalu. Po razmeroma lahki zmagi v prvem nizu organizatorja je CUS uredil svoje vrste in celo povedel z 2:1. V zadnjih dveh pa je bil padec zanesljivosti pri odbojkarjih univerzitetnega športnega krožka več kot očiten in Ferroalluminio je na čelu z vse bolj učinkovitim Stipilem izbojeval ostala dva niza in s tem tudi prestižno zmago ter končno 3. mesto na turnirju.

REZULTATI: Bor Agrimpex - CUS Trst 2:0 (15:13, 15:10). **Tovil Olimpija Ljubljana - Ferroalluminio** 2:0 (15:4, 15:7). **FINALE ZA 3. MESTO:** Ferroalluminio - CUS 3:2 (15:3, 16:17, 8:15, 15:7, 15:10). **FINALE ZA 1. MESTO:** Tovil Olimpija Ljubljana - Bor Agrimpex 3:0 (15:98, 15:2, 15:8).

KONČNI VRSTNI RED: 1. Tovil Olimpija Ljubljana, 2. Bor Agrimpex, 3. Ferroalluminio, 4. CUS.

Po končanem turnirju je bilo nagrajevanje. Vsem nastopajočim se je za-

hvalil podpredsednik Ferroalluminia Spinelli, pri podelitvi pokalov vsem štirim ekipam pa je bil prisoten tudi predsednik deželne zveze FIPAV dr. Domenico Jacolino.

POSTAVE

TOVIL OLIMPIJA LJUBLJANA: Rozman, Stele, Marinček, U. in V. Prevorčnik, Hafner, Šiftar, Jerala, Kšela, Oderlap in Marinko.

BOR AGRIMPEX: Stančič, Paganini, Starc, De Carli, Pernarčič, Marega, Aiello, Meton, Rudes, Palin in Giacca.

FERROALLUMINIO: Pellarini, Longo, Cherin, Marchesini, M. in G. Grassi, Cola, Vitiello, Momich, Stabile in Corsi.

CUS: Ziani, Cella, Bobbo, Aizza, Vintin, Rovere, Gianolla, Ceresari in Dagiat.

G. FURLANIČ

Pet naših ekip v prvenstvu mladink

V teh dneh je odbojgarska zveza objavila koledar pokrajinske faze ženskega prvenstva mladink (bivši under 18). V prvenstvo se je vpisalo devet šesterk, od teh so štiri slovenske, ki jih je organizator razdelil v dve skupini.

V skupini A so Julia, Sloga, Altura in Bor, v skupini B pa CUS Trieste, Breg, Prevenire in Kontovel. V polfinalni play off napredujeta prvovrstne ekipe iz vsake skupine. Prvo kolo bo na sporedu 3. novembra.

Za naši šesterki v kvalifikacijskem delu zveznega pokala

Le še minimalne možnosti

Prvi del kvalifikacij za zvezni pokal sta Bor Elpro Cunja in Sloga Koimpex končala z eno zmago in dvema porazoma, kar pomeni, da se bosta morali naši šesterki v povratnem delu pošteno potruditi, če še računata na napredovanje v nadaljnjo fazo, ki pa je zdaj resnici na ljubo nadvse problematična.

V 12. skupini so možnosti slogašic po glatkem porazu v Felettu Umbertu skorajda le še teoretične, kajti Kennedyju bo za uvrstitev na končno drugo mesto ob premoči Sangiorgine zadostovalo, da v 6. kolu na Opčinah iztrži le niz, če ne jemljemo v poštev možnosti, da bi Videmčanke pred to tekmo izgubile s skromnim Cervignanom. Slogašice v zadnjih dveh nastopih niso zadovoljile, ne toliko glede rezultata (poraza v Torviscosi in Felettu Umbertu sodita med sprejemljive), temveč glede igre. Pozna se utrujenost zaradi dolgih priprav in še dobro, da je kriza (če jo lahko tako imenujemo) nastopila zdaj, ko manjkajo do začetka prvenstva še trije tedni.

Precej protislovna je tudi dosedanja pot borovk v 13. skupini. Plave so v vseh treh dosedanjih tekmah na papirju močnejšim nasprotnicam (dve sta iz višje lige) nudile zelo dober odpor, Vi-

vila so celo premagale, toda vse prevečkrat so v svoji igri doživljale nerazumljive zastoj, kar jih je drago stalo na obeh gostovanjih, tako v Pordenonu, kot v Latisani.

12. skupina

IZIDA 3. KOLA: Kennedy - Sloga Koimpex 3:0, Sangiorgina - Cervignano 3:0.

LESTVICA: Sangiorgina 6, Kennedy 4, Sloga Koimpex 2, Cervignano 0.

PRIHODNJE KOLO: Cervignano - Sloga Koimpex; Sangiorgina - Kennedy.

13. skupina

IZIDA 3. KOLA: Latisana - Bor Elpro Cunja 3:0, Pordenone - Vivil 3:0.

LESTVICA: Latisana 6, Pordenone 4, Bor Elpro Cunja 2, Vivil 0.

PRIHODNJE KOLO: Bor Elpro Cunja - Pordenone; Latisana - Vivil.

Deželni pokal FJK

V boju le še deset šesterk

Slovensko zastopstvo v deželnem odbojgarskem tekmovanju za pokal FJK se je po dveh fazah skrčilo na dve

Na košarkarskem turnirju naraščajnikov

Bor 2., Kontovel 3.

Tržaški Stefanel je povsem zaslužno osvojil prvo mesto na zanimivem turnirju naraščajnikov, ki ga je v soboto in nedeljo priredil KK Bor, kot priprava na bližnje prvenstvo.

Stefanel je namreč v polfinalu zanesljivo premagal moštvo Kontovela (v bistvu je to združena ekipa Kontovelcev in poletovcev), v nedeljo v finalu za 1. mesto pa še borovce. Kontovelci so posegli po tretjem mestu z zanesljivo zmago proti Libertasu.

Turnir je bil za obe naši moštvi še kako koristen in še posebno srečanja proti Stefanelu, ki bo v naraščajniškem prvenstvu gotovo odigral glavno vlogo. Naši ekipe sta se hrabro borili, naposled pa je prišla na dan tako v polfinalu za Kontovelce kot v finalu za 1. mesto za borovce boljša uigranost in predvsem večji kakovostni izbor igralcev Stefanela.

V obeh naših ekipah pa je nekaj dobrih posameznikov (Galoppin, Grbec, Porporatti, Vavpetič, Vidali, Milič tid.), ki se bodo lahko razvili v dobre košarkarje, seveda če bodo dobro in pošteno delali.

POLFINALE

STEFANEL - KONTOVEL 85:66 (34:34)

KONTOVEL: Vavpetič 17 (1:7), Pro 3 (1:2), M. Spadoni 8 (0:2), Križman 2 (2:5), A. Spadoni 2 (0:1), Danieli, Cingerla 3, Clarich, Milič, Černe 6 (0:2), Vidali 8 (2:7), Vatta 17 (3:6).

TRI TOČKE: Vatta 2, Cingerla 1.

BOR - LIBERTAS 64:51 (41:22)

BOR: Rustja, Bandi 6, Oberdan 5 (3:4), Cupin 3 (1:2), Coloni, Sancin 2 (0:3), Galoppin 14 (4:11), Grbec 11 (1:4), Giacomini 3 (3:3), Uršič, Verri, Korošič 2, Porporatti 16 (2:6).

FINALE ZA 3. MESTO

KONTOVEL - LIBERTAS 83:57 (37:34)

KONTOVEL: Vavpetič 31 (5:8), A. Spadoni 2, Pro 13 (1:3), M. Spadoni 3 (1:3), Križman 4 (4:4), Danieli, Cingerla 4 (0:2), Clarich 2 (0:1), Milič, Černe 8 (0:2), Vidali 12 (4:15), Vatta 4 (0:2).

FINALE ZA 1. MESTO

STEFANEL - BOR 93:70 (48:34)

BOR: Bandi 4, Oberdan, Cupin 9 (1:6), Coloni, Sancin, Galoppin 13 (3:9), Grbec 17 (3:7), Giacomini 18 (9:15), Uršič, Verri, Korošič, Porporatti 9 (3:4).

TRI TOČKE: Giacomini

KONČNA LESTVICA

1. Stefanel, 2. Bor, 3. Kontovel, 4. Libertas. (bl)

Kontovel prireja turnir za dečke

V soboto in nedeljo bo v organizaciji SD Kontovel mednarodni košarkarski turnir za dečke, na katerem bodo nastopile poleg ekipe organizatorja še Branik iz Maribora, Bor in Breg.

Turnir bo še kako koristna priprava na prvenstvo dečkov, na katerem bodo nastopile štiri naše ekipe: Bor, Breg, Kontovel in Sokol.

Jugoslovanska odbojgarska A-2 liga

Kanalski Salonit začel s porazom

Odbojkarji Salonita so prvo sezono v A-2 zvezni ligi začeli s porazom. V Novi Gorici jih je premagal favorizirani Spartak s 3:0, vendar težje kot kaže sam rezultat in od pričakovanj. Še posebno, ker je Salonit igral brez prvega podajalca Vukovića in pol tekme tudi brez odličnega Sirka.

V prvem nizu je bilo že 11:4 za goste, Kanalci pa so izenačili na 11:11 in 12:12, v končnici pa so bili gostje bolj zbrani in so niz dobili 15:13. Drugi niz je bil poseben razburljiv in je trajal kar 38 minut. Po vodstvu Spartaka 13:8 in 14:11 so Kanalci bili blizu uspeha, saj so povedli 15:14 in 16:15, toda v dramatični končnici so 17. točko po številnih menjavah servisov le dobili gostje. V tretjem nizu je bil odpor Salonita slabši, tako so gostje dobili 15:10. V soboto ob 19. uri bo Salonit znova igral doma, tokrat proti ekipi Strumice.

Poraz pa so v drugem kolu 2. zvezne odbojgarske lige doživele tudi odbojkarice Nove Gorice. Proti prvemu favoritu prvenstva Puli, so klonile gladko 0:3, v nizih 0:15, 4:15 in 4:15. Vendar je treba dodati da so Novogoričanke igrale brez obeh najboljših igralcev Aleksandre Karnel in Patricije Bukovec. (E. Č.)

V nedeljskem četrtem kolu prve amaterske nogometne lige (skupina B) Prva zmaga Juventine povsem zaslužena

JUVENTINA RADENSKA - PERCOTO 2:0 (1:0)

STRELCA: v 29' Andaloro, v 46' Tabaj. JUVENTINA RADENSKA: Pascolat, Chizzolini, Capotorto, Trevisan, Kerpan, Bastiani, Klanjšček, Černigoj, Tabaj, Andaloro, Kavs.

PERCOTO: Martina, Zoppè, Puzzolo, Turco, Cressati, Fabbro, Berini (v 46' Corubolo), Moschione, Pittis, Bordignon, Munini (v 65' Azzolin).

SODNIK: Sina iz Maniaga. RUMENI KARTON: Zoppè, Puzzolo, Cressati, Bordignon, Kavs.

GORICA — Juventina Radenska je v 4. kolu končno dosegla prvo prvenstveno zmago. Uspeh Štandrežev je bil povsem zaslužen, saj so vseskozi gospodarili na igrišču in si ustvarili celo vrsto priložnosti, tako da bi končni izid lahko bil še izdatnejši. Percoto ni ustvaril nobene resne priložnosti, oz. je samo dvakrat streljal proti vratom Pascolata, in še to z velike razdalje.

Kapetan in strelec gola M. Tabaj

Juventina, ki je tokrat s prikazano igro res navdušila svoje zveste navijače, je že v uvodnih potezah pritisnila na nasprotnikova vrata in v 9. minuti je Tabaj streljal z glavo mimo vrat po podaji Klanjščka, ki je tokrat ponovno zaigral na sredini. Boljša igra domačinov pa ni obrodila zaželenih sadov, saj so se vse akcije zaključile ob robu kazenskega prostora Percota. Gostom, ki so prišli v Gorico s trdnim namenom, da osvojijo točko, so v tem delu uspevali igro, kar je povzročilo hude težave Campijevim varovancem. V 29. minuti pa je padel tako pričakovani zadetek. Po odbitem strelu Bastianija je žoga po srečnem naključju prišla prav do Andalora, ki je spretno preigral branilca in ukanil Martino.

Domačinom se je s tem zadetkom odvalil težak kamen s srca, saj so nadaljevali kot prerojeni. Tekma se je razvila in naši so izpeljali še vrsto zelo nevarnih napadov, ki le za las niso privedli do drugega zadetka. Največja priložnosti se je ponudila Andaloru, ki je po podaji Tabaja sam pred vratarjem streljal mimo

gola. Dve minuti pred koncem prvega dela je kapetan domačinov Tabaj, ki je v nedeljo zaigral res v velikem slogu, po solo prodoru močno streljal proti vratom Martine, ki je s pomočjo vratnice odbil žogo v kot.

Juventina je zapečatila rezultat že v prvem napadu v drugem polčasu. Preteklo je samo 25 sekund, ko je Tabaj po podaji prišel do žoge ob robu kazenskega prostora, lepo preigral branilca Percota in z natančnim strelom drugič zatresel mrežo Martine. Tekme je bilo tedaj praktično konec, saj demotivirani gostje niso prišli do živega razigranim domačinom, ki bi lahko še povečali rezultat.

Po srečanju je bil trener Campi seveda zelo zadovoljen: »To je bila doslej naša najboljša tekma, igralci so kot na pamet izvajali sheme, poleg tega smo pokazali tudi boljšo telesno pripravljenost. Ob obrambi, ki ostaja naš prvi adut, je bila tudi igra v napadu dopadljiva, tako da uspeh res ni mogel izostati.« (MAL)

V 4. kolu 2. amaterske nogometne lige (skupina F) zmaga in trije neodločeni izidi Zarja na vrhu, Gaja zaustavila vodilni Moraro

ZARJA - VILLANOVA 1:0 (1:0)

STRELEC: Robert Kalc v 39'. ZARJA: Kočevar, Antičič, Ridolfo, Voljč, Grgič, Robert Kalc (v 75' Gombač), Auber, Varljen, Damjan Fonda, Mauro (v 81' Tognetti), Borelli, 12 Sardi, 15 Marjan Kalc.

Po izdatni zmagi v prejšnjem kolu se je morala Zarja tokrat zadovoljiti samo z enim golom. Kljub temu pa ji je edini zadetek tudi zadostoval za zmago.

Tudi tokrat se navijači niso dolgočasi-li, saj so vseskozi sledili privlačni igri. Že na začetku tekme so zarjani pritisnili in imeli več od igre ter si ustvarili tudi nekaj dobrih priložnosti, ki pa se na žalost niso končale z golom. V teh trenutkih je imel vratar gostov res veliko dela in je večkrat z izrednimi posegi rešil lastno mrežo. Najlejša priložnost se je ponudila Antoniču, ki je z neposredne razdalje silovito streljal, toda vratar gostov je rešil svojo ekipo. Pritisk zarjanov se je v naslednjih minutah še stopnjeval in kmalu so bazovci prišli tudi do gola. Mauro je s krasno podajo speljal na led celo obrambo gostov, žoge se je nato polastil Voljč, ki je lepo preigral branilca in podal na sredino kazenskega prostora do prostega Roberta Kalca, ki je z glavo nemoteno poslal žogo v mrežo. Po zadetku so Bazovci še siloviteje napadli, toda rezultat se do konca polčasa ni spremenil.

V drugem delu srečanja so gostje poskušali sicer neorganizirano igro prese-netiti Bazovce, ki pa so brez večjih težav odbijali vse njihove napade. Zarjanom pa se je v protinapadih ponudilo ničkoli-ko priložnosti za zadetek, toda vsakokrat je razigrani vratar gostov z izrednimi po-segi prekrizal račune domačih, tako da

se rezultat ni več spremenil. Ob koncu moramo pohvaliti vso ekipo Zarje za izredno poštrevno in na trenutke izredno dopadljivo igro. (Big)

GAJA - MORARO 1:1 (0:0)

STRELCA: Diviacchi v 55', Kelemen v 60' (11-metrovka)

GAJA: Zemanek, Dallagiacoma, Ballarin, Pangoni, Loi, Bullo, Crisman, Vengust, Gabrielli, Kelemen, Neppi (v 46' Pečar, v 70' Grgič)

Gropajsko-padrška enajsterica nadaljuje svojo pozitivno serijo, čeprav bi si v nedeljo zaslužila celotni izkupiček. Proti močnemu Moraru so zeleno-rumeni potrdili, da so se na tekmo zelo dobro pripravili. Številni navijači, ki so se odpravili na padrški pravokotnik, so bili zelo zadovoljni s svojimi, ker so tokrat pokazali, da so homogena ekipa, ki je skozi vso tekmo spravljal v težave celo vodilnega na lestvici skupine F druge amaterske lige. Ne smemo namreč pozabiti, da je Moraro na dosedanjih treh tekmah dosegel prav toliko zmag, a dve kar na tujem.

Pohvaliti torej moramo prav vse gajevce, ki so predvajali dober nogomet in v prvem polčasu resno zaposlili nasprotnikovega vratarja s Kelemenom in z Napijem po lepi Crismanovi podaji z desne. Prvi polčas se je sicer zaključil brez gola. Po začnem žvižgu v drugem polčasu so zeleno-rumeni stisnili nasprotnika na njegovo polovico igrišča in ko je že vse kazalo, da bodo vendarle prišli do gola, so prav gostje v 55. minuti spravili usnje v mrežo. To je bila hladna prha za Tremulove varovance, saj so bili skozi vso tekmo boljši od Morara. Gajevci so se

podali v napad in v 60. minuti tudi izenačili: v nasprotnikovem kazenskem prostoru so podrl Gabriellija, a najstrožjo kazen je spretno izvedel Kelemen, ki je tako zapečatil končni izid. (E. Pečar)

VESNA - PRO FARRA 0:0

VESNA: Messina, Soavi, Germani (v 85' Kriščjak), Sedmak, Giraldi, Pichierr, Pertan, Venturini, Barilla (v 85' Puntin), Naldi, Leonardi, Giardino, Babic.

V nedeljo je kriška Vesna odigrala drugo zaporedno tekmo na domačih tleh in pred številnimi navijači dosegla le neodločen izid proti sicer solidni Pro Farri, ki je izvajala hitro igro in večkrat ogrozila kriška vrata. Prva priložnost se je Križanom ponudila že v prvi minuti, ko je z desnega krila Naldi podal žogo Pertanu, ki je korak pred vratarjem zgrešil strel. Nato so se gostje podali v napad in v dveh priložnostih, ko so bili sami pred vratarjem, zgrešili zadetek. Pro Farra je napadala vse bolj odločno, tako da so se domači branilci večkrat morali rešiti s prekrškom. Gostje pa prostih strelav izven kazenskega prostora niso znali do-rog izkoristiti. V 39. minuti je Vesna izpeljala hiter protinapad, v kazenskem prostoru so Barillo zaustavili s prekrškom in sodnik se je odločil za najstrožjo kazen, ki pa jo je Barilla zapravil.

V 2. polčasu se je igra nagnila v korist domačinov, ki so na vse načine skušali priti do zadetka. Toda ves trud je bil zaman. Omeniti je treba, da je Vesna do-slej zgrešila vse 11-metrovke na razpolo-go: teh pa je bilo kar pet. (S. K.)

CORNO - PRIMORJE 1:1 (0:1)

STRELCA: Pipan v 34' (11-metrovka), Di Lena v 75'

PRIMORJE: Coronica, Luxa, Štrukelj, Milani, Pipan, Štoka (v 20' Sullini), Crevatin, Comino, Miclaulich, De Marco, Savarin.

Prosečani so tokrat zamudili res odlično priložnost, da osvojijo prvo prvenstveno zmago: vodili so že z zadetkom prednosti, ki je na polovici 2. polčasa sodnik dosodil še drugo 11-metrovko v njihovo korist, vendar je strel Pipana končal za las mimo vrat. Priložnost, da bi zapečatili izid, je tako splavala po vodi. Kot pa se večkrat zgodi, se je sreča nasmehnila nasprotniku, ki je zatem izenačil.

Tekma je bila od vsega začetka precej izenačena, igra pa se je odvijala predvsem na sredini, tako da sta bila vratarja brez dela. Edino, kar je v tem delu »poživilo« srečanje, so bile odločitve sodnika, ki je domačinom dopuščal odločnejšo igro, a gostom je ob vsakem prekršku pokazal rumeni karton. Tako je tekma potekala razmeroma mirno do 34. minute, ko se je domači branilec dotaknil žoge z roko v kazenskem prostoru in Pipan je z natančnim strelom z 11 metrov realiziral.

V drugem polčasu so Prosečani kmalu ostali v desetih zaradi izključitve Milani-ja. Kljub temu so bili še zelo nevarni v protinapadu in po podaji Comina z levega krila je branilec Corna spet zaustavil žogo z roko. Enajstmetrovko pa je Pipan tokrat zastreljal. V nadaljevanju so rdeč-rumeni v obrambi zakrivali preveč prekrškov ob kazenskem prostoru in prav po enem od teh prostih strelav je Di Lena zelo spretno premagal vratarja Coronico in izenačil. (S. M.)

V 3. AL zmagi Mladosti in Primorca, ostali razočarali

SKUPINA H

MLADOST - CUS TS 1:0 (1:0)

STRELEC: R. Devetta v 29'. MLADOST: Baldan, Černic, Colja, A. Devetta, Falcicchia, De Lorenzo, D. Argentin (v 90' M. Argentin), Kosič (v 82' Marušič), R. Devetta, Frandolič, Kobal.

Mladost je tokrat izkoristila eno redkih priložnosti v napadu in z Devetto slavila prvo zmago na domačih tleh. Tekma se je odvijala pretežno na sredini, z redkimi napadalnimi akcijami.

Domačini so dobro igrali v obrambi in na sredini, napadalc pa so se neštokrat znali v nedovoljenem položaju in so le redkokdaj ogrozili vrata gostov. Odločilna je bila 29. minuta, ko je Devetta izkoristil podajo Frandoliča s prostega strela in z glavo povedel domače v vodstvo.

V drugem delu srečanja se igra v bistvu ni spremenila. V zaključnih trenutkih so gostje odločnejše pritisnili na vrata domačinov in ob izteku srečanja s prostega strela zadeli vratnico. Mladost je tudi tokrat pokazala, da razpolaga z dobro obrambo in vezno vrsto, za napadalno vrsto pa bo potrebna še kakšna ojačitev, s katero bi se Kraševci lahko potegovali za najvišja mesta. (dg)

MEDEA - SOVODNJE 2:0 (1:0)

SOVODNJE: Mastroianni, Tomšič, Hmeljak, Čevdek, Biccato, Grillo, Butkovič (Acconcia), Fajt, Luisa, Agosto, Modula.

Sovodnjska postava je v Medei uvidela, kaj je stvarnost 3. amaterske lige, oziroma, to so uvideli predvsem tisti igralci, ki so do lanske sezone nastopali v višjih kategorijah in so na nedeljskem srečanju spoznali, da tudi 3. AL ni od muh. Se posebno »zvezdnika« Modula in Luisa sta verjetno spoznala, da je tudi v tej ligi treba dati vse od sebe in da ležernost res ni na mestu.

Gornja misel v bistvu ponazarja sliko nedeljskega srečanja. Gostitelji so namreč vodilnega na lestvici sprejeli kot se »spodob« in zaigrali že od prve minute obrambno. Medea je namreč jasno startala za delitev točk. Posrečilo pa se ji je, da je že po prvem prodoru prešla v vodstvo in s tem prepustila potezo gostom.

Sovodnjski nogometaši so res vzeli vaje igre v svoje roke, niso pa znali ustvariti kake velike priložnosti za zadetek. Popustili so zlasti igralci, ki so tehnično najboljše podkovani, in na dlani je bilo, da bo srečanje dokaj zahtevno.

Po neuspelem prizadevanju v prvem polčasu so Sovodenci tudi v nadaljevanju skušali preloščiti domačo obrambo. Ni jim uspelo. K temu je prispeval sam sodnik, ki je je Devetta trenutno tekme izključil Bicciata. Ko so gostom moči že pojenjale, je Medea z drugim zadetkom spravila rezultat na varno in prevzela vodstvo na lestvici.

SAN LORENZO - KRAS 5:1 (2:0)

STRELEC ZA KRAS: Piscanz.

KRAS: Caputo, Škabar, Tul, Albertini, Spazzapan, Škerk, Somma, Marcosini, Božič, Piscanz, Cucarich.

Kras je v nedeljo v Šlovrencu doživel enega najhujših porazov doslej. Sicer pa po prikazani igri ni bila razlika med enajstericama tolikšna, kot bi marsikdo sklepal po končnem rezultatu. Gostje so nastopili s trdnim namenom, da se vrnejo domov vsaj s točko. Tudi domačini bi se brez dvoma zadovoljili z neodločenim izidom. Kot so sami priznali po tekmi, so se nekoliko bali krasovcev, ki so pred tem premagali Azzurro kar s 3:0, medtem ko se je moral San Lorenzo z istim nasprotnikom zadovoljiti s točko. Na žalost to ni nič pomagalo rdeč-belim, nasprotno, domačini so bili veliko bolj odločni in so s hitrim tempom že od samega začetka presenetili zmedene goste. Po pr-

vih 20 minutah so varovanci trenerja Manzutta morali že dvakrat pobrati žogo iz lastne mreže. Njihova največja skrb do konca polčasa je bila, da ne dobijo novega zadetka in se med odmorom zberejo in v nadaljevanju uredijo svoje vrste.

V drugem polčasu so z ostrim tempom potisnili nasprotnika na njegovo polovico in zadetek Piscanza je dobro obetal. Za krasovce pa je nedeljsko kolo bilo začarano: prešli so še tri zadetke, nanje pa se je znesel še obupni pristranski sodnik, ki je zaradi dvojnega opomina izključil Cucaricha, rumeni karton pa je kot za stavo pokazal še petim njegovim soigralcem. (Z. S.)

SKUPINA I

GIARIZZOLE - BREG 2:1 (1:0)

STRELEC ZA BREG: Zaugna v 75'

BREG: Fidel, Pavletič, Pečar, Diminich, Kozina, Prašel, Slavec, Olenik, Lalamita (Zeugna), Udovcich, Castellano (Švara), Petronio, Paoli.

S prvega letošnjega gostovanja so se Brežani vrnili praznih rok. Povedati je treba, da jih je majhno igrišče, na katerega niso vajeni, spravilo v težave. Številne dolge podaje so se izgubile izven pravokotnika ali so bile lahek plen domačih branilcev. Igra je bila izenačena, ekipi sta z lahkoto prodirali do roba kazenskega prostora, kjer pa so se akcije končale, tako da vratarja nista imela dosti dela. Domačini so povedli v 28. minuti, neposredno s prostega strela. Igra se ni spremenila, čeprav so Brežani nekaj več napadali, vendar sta bila strela Castellana in Udovcicha preveč netočna.

V drugem polčasu so Brežani prevzeli pobudo in so nasprotnika potisnili na njegovo polovico igrišča, a tudi tokrat brez večjih priložnosti. Zato je trener Colavecchia v 20. minuti poslal na igrišče Zeugno. Samo nekaj minut kasneje pa so domačini podvojili, tudi tokrat s pro-

stega strela. Gostje so le zmanjšali zaostanek z lepim zadetkom Zeugne po podaji Udovcicha. Minuto zatem je sodnik predčasno poslal v služilnico veznega igralca Giarizzola, a kot teden dni prej tudi tokrat Brežani prednosti niso izkoristili. Do konca smo zabeležili še lep poseg vratarja Fidela in prav v zadnji minuti strel Diminicha. (E. B.)

PRIMOREC - SAN VITO 2:1 (0:0)

STRELCI: Cacich v 50', Smilovich v 68', Kralj v 75'

PRIMOREC: Bussani, Sardiello, Coppola, Canziani, Rados, Santi, Kralj, Kelemenich, Carli (v 57' Purič), Smilovich, Ferluga.

Proti sicer šibkemu San Vitu je Primorec moral čakati do 80. minute, predno je lahko prišel v vodstvo. Trebenci niso pokazali odlične igre kot na prejšnji tekmi, predvsem zaradi številnih napak na sredini. Tako so bili gostje v prvem polčasu nevarnejši, predvsem s protinapadi. Vendar so tudi Trebenci imeli veliko priložnost, saj jim je sodnik dosodil v korist 11-metrovko, a Canziani je streljal mimo vrat.

Na začetku drugega polčasa pa hladni tuš za trebensko občinstvo, saj so gostje prišli v vodstvo. Gol pa je končno prebudi-l Trebence, ki so nadaljevali vse bolj zagrizeno in borbeno. Tako je bil deset minut kasneje Smilovich s fantastičnim strelom končno izenačil. Gol je dal trebenskim nogometašem nove moči, tako da so še bolj silovito napadali in v 75. minuti je padel še drugi gol: Canziani je namreč sijajno podal v kazenski prostor, kjer je Kelemenich z volejem streljal v vrata, vratar je žogo odbil, vendar je bil najhitrejši Kralj Edvin in jo z lahkoto potisnil v mrežo. V zadnjem delu tekme so bili Trebenci še nevarnejši od gostov, vendar sta Smilovich in Kelemenich znova za las zgrešila tretji zadetek. (Andrej)

rezultati

1. AMATERSKA LIGA

Skupina B

IZIDI 4. KOLA

Costalunga - Tamai	2:1
Lauzacco - Ponziana	2:0
Aquileia - San Canzian	0:1
Sangiorgina - P.Fiumicello	1:1
Pro Aviano - Fortitudo	2:2
Trivignano - Cordenonese	1:0
Pro Cervignano - Ruda	1:1
JUVENTINA - Percoto	2:0

LESTVICA

Costalunga	4	2	2	0	6:2	6
Ruda	4	2	2	0	5:1	6
P.Fiumicello	4	2	2	0	6:3	6
San Canzian	4	3	0	1	4:3	6
JUVENTINA	4	1	3	0	2:0	5
Fortitudo	4	1	3	0	3:2	5
Tamai	4	2	0	2	7:4	4
P.Cervignano	4	1	2	1	3:2	4
Sangiorgina	4	1	2	1	3:3	4
Percoto	4	2	0	2	4:7	4
Pro Aviano	4	0	3	1	3:4	3
Lauzacco	4	1	1	2	3:5	3
Trivignano	4	1	1	2	1:5	3
Aquileia	4	1	0	3	2:3	2
Cordenonese	4	1	0	3	3:6	2
Ponziana	4	0	1	3	1:6	1

PRIHODNJE KOLO

Ruda - JUVENTINA, Cordenonese - Pro Cervignano, Fortitudo - Trivignano, Pro Fiumicello - Pro Aviano, San Canzian - Sangiorgina, Ponziana - Aquileia, Tamai - Lauzacco, Percoto - Costalunga.

2. AMATERSKA LIGA

Skupina F

IZIDI 4. KOLA

Fogliano - Audax	3:2
GAJA - Moraro	1:1
Mossa - Villesse	0:0
Corno - PRIMORJE	1:1
Capriva - Pro Romans	1:3
ZARJA - Villanova J.	1:0
Mariano - Piedimonte	0:2
VESNA - Pro Farra	0:0

LESTVICA

ZARJA	4	3	1	0	7:0	7
Moraro	4	3	1	0	8:4	7
Pro Romans	4	2	2	0	10:5	6
Corno	4	2	2	0	6:3	6
VESNA	4	2	1	1	6:3	5
Mossa	4	1	3	0	4:3	5
Fogliano	4	2	0	2	11:0	4
Pro Farra	4	1	2	1	3:2	4
Villesse	4	1	2	1	4:4	4
Piedimonte	4	2	0	2	4:5	4
PRIMORJE	4	0	3	1	3:5	3
GAJA	4	0	3	1	2:5	3
Villanova J.	4	1	0	3	3:5	2
Mariano	4	0	2	2	1:4	2
Audax	4	1	0	3	4:8	2
Capriva	4	0	0	4	1:11	0

PRIHODNJE KOLO

Piedimonte - VESNA, Villanova J. - Mariano, Pro Romans - ZARJA, PRIMORJE - Capriva, Villesse - Corno, Moraro - Mossa, Audax - GAJA, Pro Farra - Fogliano.

3. AMATERSKA LIGA

Skupina H

IZIDI 3. KOLA

San Lorenzo - KRAS	5:1
Sant'Anna - Azzurra	1:2
Isonzo S.P. - Vermegliano	3:3
Medea - SOVODNJE	2:0
MLADOST - CUS Trieste	1:0
Poggio - Begliano	2:1
Sagrado - Junior	2:0

LESTVICA

Medea	3	2	1	0	7:2	5
San Lorenzo	3	2	1	0	6:1	5
Sagrado	3	2	0	1	4:1	5
Poggio	3	2	0	1	8:4	4
SOVODNJE	3	2	0	1	5:2	4
MLADOST	3	1	2	0	2:1	4
Vermegliano	3	1	1	1	6:4	3
Isonzo S.P.	3	1	1	1	5:6	3
Azzurra	3	1	1	1	2:4	3
KRAS	2	1	0	1	4:5	2
CUS Trieste	3	0	1	2	2:4	1
Begliano	3	0	1	2	3:7	1
Junior	2	0	0	2	1:7	0
Sant'Anna	3	0	0	3	1:8	0

PRIHODNJE KOLO

Begliano - Sagrado, CUS Trieste - Poggio, SOVODNJE - MLADOST, Vermegliano - Medea, Azzurra - Isonzo S. Pier, KRAS - Sant'Anna, San Lorenzo - Junior.

Skupina I

IZIDI 3. KOLA

Giarizzole - BREG	2:1
PRIMOREC - San Vito	2:1
Opicina - Fincantieri TS	3:0
Montebello - Chiabola	0:0
S. Andrea - Exner	1:0
Stock - CGS	3:1
Union - Roianese	0:4

Počitek: Don Bosco

LESTVICA

Chiabola	3	2	1	0	3:1	5
S. Andrea	3	2	1	0	3:1	5
Stock	2	2	0	0	5:2	4
Opicina	3	2	0	1	4:1	4
Giarizzole	3	1	2	0	3:2	4
Roianese	2	1	1	0	4:0	3</

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 16. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zaprta brigadista trdita, da v celotni zadevi ni nič skrivnostnega Najnovejše odkritje Morovih rokopisov posledica odločno zapoznele preiskave

MILAN — Skrivnosti skrivališča Rdečih brigad v Ulici Montenevoso v Milanu ni, odkritja fotokopij Morovih pisem, denarja in orožja pa so le posledica premalo natančne preiskave, ki so jo opravili karabinjerji pred dvanajstimi leti, ko so to skrivališče RB odkrili. Tako vsaj trdita člana strateškega vodstva te teroristične organizacije in dva izmed krivcev za ugrabitev in umor nekdanjega voditelja KD Mora, Lauro Azzolini in Franco Bonisoli, ki ju je včeraj zaslísal namestnik državnega pravdnika Franco Pomarici. Azzolini in Bonisoli bosta morala zato odgovarjati še za nezakonito posest orožja in eksploziva, toda po mnenju njenega zagovornika naj bi izkoristila možnost dogovarjanja, saj sta že bila obsojena zaradi številnega drugega orožja, ki so ga v istem stanovanju našli pred 12 leti.

Nekdanja brigadista trdita, da sta po aretaciji bila prepričana, da je nekdo našel tudi

denar in orožje v zakamufliranem prostoru v steni pod okensko polico, saj bi v nasprotnem primeru, čeprav sta bila v zaporu, že našla način, da koga od teroristične organizacije pošljejo po skriti material. Oba tudi pravita, da je bil pokrov skrivališča tako izdelan, da je bil skrit le za slučajne obiskovalce, gotovo pa bi ga lahko odkrili ob natančni preiskavi. Povedala sta tudi, da sta opazila, da nekatere stvari karabinjerji niso našli, ko sta dobila obsežni obtožnici. O tem sta govorila tudi na sodnem procesu in tudi zato je sodnik Pomarici leta 1986 ukazal, da še enkrat podrobno preiščejo skrivališče v Ulici Montenevoso. Toda tudi takrat skrivališča niso odkrili, čeprav so podrobno pregledali stene in odstranili parket.

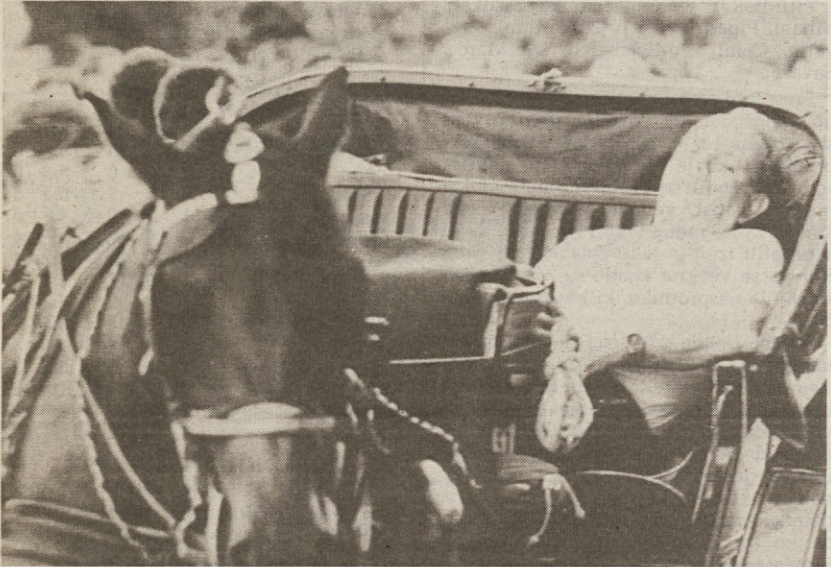
V zvezi s trditvami obeh brigadistov, da je najnovejše odkritje posledica površne preiskave pred dvanajstimi leti, je sodnik Pomari-

ci dejal, da so takrat karabinjerji generala Dalla Chiese vdrlí v skrivališče RB brez predhodnega sodnega naloga, ki v takih primerih tudi ni bil potreben in da so sodne oblasti obvestili o dogodkih šele po končani preiskavi v milanskem skrivališču Rdečih brigad. Karabinjerji so imeli takrat tudi možnost, da podrejo stene, vendar kljub temu skrivališča pod oknom niso odkrili.

Kaže, da prav ozek prostor pod okensko polico ni vzbudil sumov karabinjerjev in je tako za 12 let odmaknil rešitev skrivnosti fotokopij Morovih rokopisov. Rimski sodniki pa bodo zdaj morali odstraniti tudi vse ostale dvome, ki so se pojavili ob najnovejšem odkritju v Milanu.

V zvezi s tem pa je načelnik poslancev PSDI Caria zahteval pojasnila, kje so originali pisem in kdo je skrit za vso zadevo, ki je po njegovem mnenju precej skrivnostna.

Čakajoč na... turiste

Toplo vreme je v Rim privabilo množice turistov iz vsega sveta in rimski kočijaži komaj še najdejo čas, da si vsaj malo oddahnejo (Telefoto AP)

Združene države niso grozile SZ z jedrskim napadom

NEW YORK — Ugledni ameriški tednik Time je začel objavljati podlistek, ki ga črpa iz knjige »KGB: Inside story«. Knjiga med drugim obnavlja dogodek iz leta 1983, ko so bili v Sovjetski zvezi prepričani, da ZDA pripravljajo jedrski napad. Čete severnoatlantskega pakta so namreč imele takrat vojaške manevre, vesti, ki so jih Kremlju posredovali tajni agenti pa so bile vse prej kot pomirjujoče.

O dogodku sta pred časom spregovorila tudi nekdanji visoki funkcionar tajne služne KGB Oleg Gordjevski in izvedenec britanke tajne službe Christopher Andrew. Gordjevski je priznal, da se je v času vojaških vaj NATO v SZ ustvarila napetost, ki je zdaleč preseгла kritično mejo, karšna se je ustvarila leta 1962 zaradi jedrskih raket na Kubi. V Moskvi so bili prepričani, da tedanji ameriški predsednik Reagan skrivaj pripravlja napad na SZ, kar bi po njihovem mnenju potrdilo sume, ki jih je že dve leti prej izrekel takratni šef KGB Juri Andropov. Tudi KGB je zadevo vzela skrajno resno, saj je oklicala izredno stanje, vse svoje operativne bazi po Evropi pa je obvestila, da se v ameriških oporiščih NATO pripravljajo na napad. Celotna zadeva se je polegla, šele ko je vojaško vežbanje končalo in so tajni agenti dokazali, da sploh ni obstajal noben načrt o ameriškem jedrskem napadu SZ.

Prosirska vladna garnitura zahteva od Francije izročitev upornega generala Zapleti zaradi Michela Auna

BEJRUT — Kot je večina pričakovala, predaja Aunove krščanske vojske ni prinesla miru v 16-letni libanonski državljanski vojni. V nedeljo se je v zahodnem, krščanskem Bejrutu začelo plenjenje trgovin, ki pa so ga preprečili oboroženi oddelki prosirske krščanske milice voditelja Elie Hobeika. Brez sodnega postopka so pobili enajst šiitskih plenilcev, ki so se iz južnih predmestij Bejruta podali v bogata krščanske mestne četrti. Hezbolahi proiranske šiitske Božje stranke so se takoj maščevali, ubili so pet Hobeikovih mož, drugih 15 pa pridržali kot talce.

Ta incident je lahko uvod v končno obračunavanje s proiranskimi šiiti, ki so sedaj po Aunovem porazu zadnji sirski nasprotniki, če pri tem ne upoštevamo krščanske vojske južnega Libanona, ki skupaj z izraelsko vojsko v tamponskem pasu južno od reke Litani preprečujejo, da bi palestinski in muslimanski gverilci prodrlí na izraelsko ozemlje.

Bolj kot hezbolahi pa Sirce skrbi usoda generala Michela Auna. Ta se je pred predajo svoje vojske zatekel na francosko veleposlaništvo. Pariz mu je že ponudil politično zatočišče, kar pa ni preprečilo libanonski prosirski vladni garnituri, da ne bi zahtevala izročitev upornega generala. Predsednik Hravi in premier Hos bi Aunu rada sodila zaradi veleizdaje, skupaj s Sirci se namreč bojata, da bi Aun v izganstvu sestavil libanonsko protisirsko fronto. Septembra leta 1988 je namreč bivši libanonski predsednik Džemajel imenoval Auna za predsednika vlade, ker parlament ni uspel izvoliti njegovega naslednika. To se je zgodilo šele novembra lani v senci sirskih tankov, tako da Aun ni priznal izvolitve Hravija za libanonskega predsednika. Med drugim je vsem libanonskim poslancem že zdavnaj potekel mandat, državljanska vojna je namreč preprečila politične volitve. Aun se je tako predstavljal libanonskim kristjanom kot edini zagovornik libanonske suverenosti.

Na libanonske zahteve o izročitvi generala Auna je francoski veleposlanik v Bejrutu René Ala odgovoril z izrednimi varnostnimi ukrepi. Francoska vojska je še okrepila španske jezdece in celo minirala ves park ob veleposlaništvu, tako da bi z vsemi sredstvi preprečila morebitni vdor v poslopje in ugrabitev upornega generala (Telefoto AP)

Še neodkriti storilci bruseljskega atentata

BRUSELJ — Belgijska policija še vedno išče pet neznancev, za katere sumijo, da so v noči z nedelje na ponedeljek izvedli napad na jugoslovansko ambasado ter predstavništvo JAT-a v Bruslju.

V razmaku samo šest minut so poletele »molotovke« (steklenice z vnetljivo tekočino) proti zgradbi jugoslovanskega veleposlaništva in predstavništva jugoslovanske letalske družbe. Poslopje ambasade ni hujše poškodovano, prav tako ni bilo žrtev. Po prvih podatkih preiskave je do napada prišlo nekaj minut pred polnočjo, uslužbenci ambasade, ki stanujejo v poslopju pa so s terase videli džip in kamionet, ki sta zdrvela s kraja dogodka.

Kljub zelo hitri intervenciji gasilcev pa je precej več škode vnetljiva tekočina povzročila v uradu JAT. Uničeni so terminal za rezervacijo kart ter varnostne naprave. Zlikovci so najprej razbili steklo izložbe, skozi odprtino pa vrgli steklenice.

Do sedaj se ni oglasila še nobena od znanih terorističnih organizacij, ki bi priznala udeležbo v tem napadu. Vsekakor pa ima belgijska policija najdebelejši dosje pod oznako »albanska emigracija«, ki je izvedla že več napadov na jugoslovanska predstavništva, tudi s človeškimi žrtvami. Tudi ob lanskem požaru v jugoslovanskem turističnem uradu v Bruslju so ugotovili, da so motolovke vrgli pripadniki albanske organizacije. Kot poroča Tanjug, ima policija prvo sled pravzaprav v posnetkih kame-re, ki je delovala ob napadu na Jatovo poslovalnico, vendar gre za zakrinkane osebe.

Nobene vesti o Augustu

PERUGIA — Ugrabitelji desetletnega Augusta De Megnija, ki ga pogrešajo od 3. oktobra, se niso več oglasili. Potem ko so nekaj ur po ugrabitvi zahtevali od Augustovega očeta medijski molk, ni bilo o njih več nobenega glasu.

V Perugii so medtem ustanovili denarni sklad, iz katerega bodo črpali nagrade za morebitne priče, namen sklada pa je predvsem spodbuditi ljudi, ki o ugrabitvah kaj vedo, naj se oglasijo. Nekaj podatkov, za katere pa se zaenkrat še ne ve, ali so zanesljivi, so zbrali v nedeljski televizijski oddaji »Chi l'ha visto?«, ki jo predvaja tretja mreža RAI.

Osebe, ki so telefonirale v redakcijo so sporočile, da so v okolici Perugia zasledila dve sumljivi vozili. Eno od teh so preiskovalci dejansko našli in bodo sedaj skušali ugotoviti, ali je v avtu kak znak, ki bi lahko pomagal pri preiskavah. Drugo sumljivo vozilo, rdeč kombi, pa so nekateri videli na neki gorski poti blizu Aquile, kjer so preiskovalci že na delu.

Berlinski zid gre v denar

BERLIN — Nemški sklad, ki je pooblaščen za prodajo berlinskega zidu, je doslej vnovčil že poldrugo milijardo lir. Tajnik sklada Willifred Angerstein ki se od preteklega maja ukvarja s prodajo, kose berlinskega zidu je mogoče naročiti tudi po pošti, je pojasnil, da so sto kosov zidu prodali v dobrodelne namene, standardni kos betona pa stane približno 21 tisoč mark, to je okrog 15 milijonov lir. Za kose berlinskega zidu se v glavnem zanimajo zbiralci in muzeji. Denar, ki ga zaslužijo s prodajo, bo sklad izkoristil za izboljšane zdravstvene in socialne službe v bivši NDR ter za vzdrževanje pomembnejših spomenikov.